

مالیات **جان** فرش را می‌گیرد

فرش دستباف، نماد عینی از اقتصاد مقاومتی است

پیشنهاداتی برای رفع مشکلات **صادرات** فرش دستباف ایران

فرش دستباف **مطالبه** گر ندارد

فرش

نشریه اتحادیه صنف فرش دستباف تهران
شماره بیست و هفتم | تابستان ۱۳۹۶ | NO.27 | Summer 2017
www.irrugs.com

FARSHNAMEH

ادغام پایگاه خبری فرش دستباف و پایگاه خبری اقتصاد کردان

مصاحبه با رضا کیانیان، سیدمجتبی عراقچی، فروغ اسماعیلی

حامد چمن رخ مرتضی میری، حجت قره گوزلو مرمرز جیدزاده

بیست و ششمین **نمایشگاه فرش** دستباف ایران

KISH TWIN TOWRS

برج های دوقلوی کیش

www.kish.vip

Tel: (+9821) 75026

Instagram: @kish.vip

رشتیازاده
محمد رضا

Prestige, Authenticity & Modernity

Rashtiazadeh Rugs

Mohammad Reza Rashtizadeh

TAJERRASHTI

Material: All Silk | Design: Panj Par | Dimension: 305cm x 285cm | Year of Production: 2017 | Edition Number: Unique
Signed by: Rashtizadeh

Mobile-Ir : +98 912 151 17 33 | Mobile-Fr: +33 6 1001 12 34
www.rashtizadeh.com | office@tajerrashti.com

Qom | Tehran | Paris | London | Qatar

نگارخانه فرش مشهور

تاسیس ۱۳۳۹

MOUSAVI CARPET GALLERY

طراح و تولید کننده فرش های تابلویی نفیس و
طراح و تولید کننده فرشهای تمام رنگی و تکه دوزی با رنگ های ثابت

website: www.mcg.ir
mail: mohsen@mcg.ir
Instagram : [mohsen_mousavi_](https://www.instagram.com/mohsen_mousavi_)

tel: 021 - 22 42 90 35
mobile : 0912 115 83 61

Mousavi Carpet Gallery
1960

نشانی: طهران، خیابان ولیعصر، زعفرانیه، اصفه، انتهای نشاط غربی، پلاک ۱۵

فریدون ایرملو

گالری فرش

ایرملو

تهران ، قائم مقام فر اهانی ، پایین تر از خیابان مطهری
روبروی کشتیرانی ، نبش کوچه ۲۲ ، پلاک ۱۳۸

S lim Rugs Gallery

Tel : +98 21 88 14 09 69

Telfax : +98 21 88 14 09 70

Mobile : +98 912 154 33 25

fromlloo@yahoo.com

فریدون ایرملو

HOUSE OF SILK
LUXURY CARPET
گالری خانه ابریشم

سہیل بیگدلی

Soheyl Bigdeli

امیر اریمی

Amir Erami

تہران - زعفرانیہ - مقدس اردبیلی - ترسیدہ بہ میدان الف
بالادیوم سنتر، طبقہ اول، تجاری - شماره ۱۰۳
تلفن: ۲۲۶۶۶۰۳۵
فکس: ۲۲۶۶۶۰۳۹
امیر اریمی ۰۹۱۲۱۵۱۹۵۷۲
سہیل بیگدلی ۰۹۱۲۱۲۱۶۷۸۹

No. 103 - First Floor - Palladium Center - Moghadas
Ardebily St. Zaferaniyeh St. - Tehran - Iran
Tel : 22666035
Fax : 22666039
Amir Erami 09121519572
Soheil Bigdeli 09121216789

houseofsilkcarpet@yahoo.com

خانه ابریش

خانه ابریش

HOUSE OF SILK

Luxuery Carpet

houseofsilkcarpet@yahoo.com

خانه ابریش

فرش شیرفر
طرح تکمیل

Shirfar Carpet
Design-Product

تبریز / بازار / سرای حاج سید حسین جدید / واحد ۲۳-۲۴-۲۵

تلفن: ۰۴۱-۳۵۲۴۸۵۲۵

تلفکس: ۰۴۱-۳۵۲۴۸۹۸۲

Address : No 23 - 25 - New haj seyed hosein

Bazar - Tabriz - Iran Tel : +98-41-35248525

Fax : +98-41-35248982

www.shirfarcarpert.com

PERSIAN RUGS BY ARCHITECT, AMIR YAZDAN

Carpet name : MUSIC 1.5x2.25 Meters
Designer: Davoud Mozaffari

فنرش امیر یزدان
پیوند فنرش و معماری

Esfahan Carpet Inspired
By Persian Architecture

YAZDAN_AMIR

yazdan_amir@yahoo.com

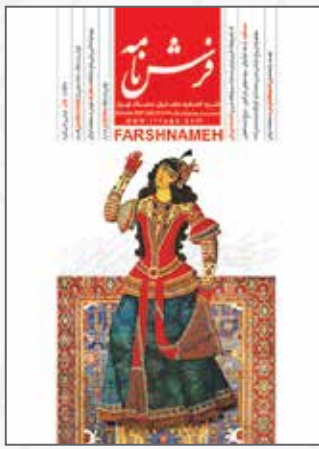
yazdan@utexas.edu

0912 145 61 40

0912 488 53 30

fax:+98 21 88 76 12 26

office : 88 52 24 69 -71

فروشگاه

فهرست

فرش نامه
شماره ۲۷- تابستان ۱۳۹۶
نشریه اتحادیه صنف فروشندگان فرش دستباف تهران

مدیر مسوول: غلامحسین نیشابوری
سردبیر: بهروز فرمانی

دبیر تحریریه: فاطمه آرمنده

اعضای هیاتمدیره اتحادیه فروشندگان فرش دستباف تهران:

رئیس: سیدمجتبی عراقچی
نایب رئیس: غلامحسین نیشابوری
نایب رئیس: محمد دزفولی
خزانه دار: محمدرضا آزادخانی
بازرسین: مهدی جواهریان، محمدحسن اسمعیلی
دبیر: قنبر سیف محمدی

هیات تحریریه: ساناز آعلی، مهرداد معظمی
با تشکر از افشین میرعبدالله لواسانی، شهرام فرمانی، مرتضی میری،
حامد چمن رخ، ناصر نیشابوری، حسین صادق زاده

مدیر روابط عمومی: وحیدعبداللهی
واحد بازرگانی: کتایون شهامت دوست، نایاب فرومند
مدیر داخلی: فاطمه پوراکبری
صفحه آرا: محمد قنائی
عکاس: عاطفه خدابخش
مدیر هنری و سرپرست آتلیه گرافیک: مهرداد نوتاش
گرافیک: آیدا بوکانی نژاد، فاطمه ابراهیمی
مدیر IT: امیر پورهادی
آتلیه طراحی و چاپ: کانون تبلیغاتی دایره تصویر
با همکاری:

پایگاه خبری و اطلاع رسانی فرش دستباف ایران
کانون تبلیغاتی دایره تصویر
www.irrugs.com

نشانی دفتر نشریه: تهران، میدان فاطمی، خیابان زرتشت غربی کوچه
مهدوی، کوچه موسوی، پلاک ۴۸، واحد ۵
تلفن: ۸۸۳۹۲۰۹۸

نشانی اتحادیه: تهران، خیابان خیام، جنب ایستگاه مترو،
کوچه شهید ستاری، پلاک ۱۵، تلفن: ۵۵۸۱۴۵۳۲

ارسال مطالب و سفارش آگهی: ۰۹۱۲۶۳۶۱۷۱۵
پست الکترونیک: Farshnameh.mag@gmail.com

* هزینه های این نشریه از آگهی های تبلیغاتی تامین شده و هیچ گونه تعهد مالی برای اتحادیه ندارد.
* صحت مطالب بر عهده نویسنده است.
* انتشار مطالب این نشریه با ذکر منبع بلامانع است.
* فصلنامه «فرش نامه» خود را در ویرایش مطالب و نوشته های نویسندگان مجاز می داند.
* مطالب منتشر شده در فصلنامه الزاما دیدگاه گردانندگان آن نیست.

- ۱۰..... سرمقاله.....
- ۱۱..... مالیات جان فرش را می گیرد.....
- ۱۲..... فرش دستبافت؛ نمادی عینی از اقتصاد مقاومتی است.....
- ۱۳..... مالیات بر ارزش افزوده، خط پایان فرش دستباف.....
- ۱۵..... فرش دستباف ایرانی، نیازمند آکادمی.....

بازار

- ۱۸..... پیشنه اداتی برای رفع مشکلات صادرات فرش دستباف ایران.....
- ۲۰..... مشکل بیکاری، فقط با تولید قابل حل است.....
- ۲۲..... فرش دستباف، مطالبه گر ندارد.....
- ۲۴..... ما شاهد تیراندازی تروریست ها پشت در بودیم.....
- ۲۵..... باید برای فرش، سند و چشم انداز تهیه شود.....
- ۲۶..... رضا کیانیان: فرش نماد ملت ایران است.....
- ۲۷..... چشم انداز یک قرن فعالیت خانواده رشتی زاده.....
- ۲۹..... فرش دستباف، نیازمند بازنگری در سلیقه یابی جهانی است.....
- ۳۲..... پول هست؛ راه کار قانونی برای هزینه کرد نیست.....

دیدگاه بان

- ۳۴..... فرصتی که حمله تروریستی از هنرمندان گرفت.....
- ۳۵..... صنایع دستی برای اشتغال زایی از ظرفیتی بزرگ برخوردار است.....
- ۳۶..... تاجر بنام تبریزی ۱۱ تخته فرش نفیس به موزه شهر اهدا کرد.....
- ۳۶..... دهکده فرش در چهارمحال و بختیاری راه اندازی می شود.....
- ۳۷..... خدمات بیمه آسیا به صنف فرش دستباف.....
- ۳۸..... گرامیداشت روز جهانی صنایع دستی با شعار «صنایع دستی؛ اشتغال زا، هویت ساز، ارزآور».....
- ۳۹..... همه استانها به کیوسک های صنایع دستی مجهز می شوند.....
- ۳۹..... بیمه بازنشستگی، فوت و از کار افتادگی قالببافان.....
- ۴۰..... دولت مکلف به ساماندهی و بیمه کردن بافندگان فرش و شاعلان صنایع دستی شد.....
- ۴۰..... چهاردهمین نمایشگاه فرش شینینگ با حضور ایران برگزار شد.....
- ۴۱..... ادغام پایگاه خبری فرش دستباف و پایگاه اطلاع رسانی «اقتصادگردان».....
- ۴۱..... بیست و ششمین نمایشگاه فرش دستباف ایران.....

نقش و نگار

- ۴۴..... «فرش ایرانی»؛ از ثبت نشدن طرح ها تا عدم حضور در رقابت های بین المللی.....
- ۴۵..... تابلو فرش دستباف و میادین جهانی فوتبال.....
- ۴۷..... هنر فرش.....
- ۴۸..... دلنوشته های فرش.....
- ۴۹..... زبانی که فرش بدان سخن می گوید.....
- ۵۱..... امکانات و حمایت دولت های رقیب فرش دستباف ایران، از فرش دستباف.....
- ۵۳..... نگرشی بر طرح کعبه در فرش ایران.....

بهروز فرمانی - سردبیر

فصل همدلی

مالیات بر ارزش افزوده قانونی دست و پا گیر است و سبب می شود که برخی کالاها تا زمانی که به دست مصرف کننده برسند دو یا سه بار مالیات به آن تعلق گیرد . در صورتی که در ابتدا هدف بر این بود که این مالیات ها تجمیع شود و تنها یک بار به کالا تعلق گیرند اما در عمل چیزی غیر از این اتفاق افتاده که همه به ضرر مصرف کننده و هم تولید کننده است . از دولت و مجلس محترم تقاضای عاجل داریم که هر چه سریعتر نسبت به تجدید نظر در این باره اقدام نمایند .

صنعت فرش دستباف صنعتی است که استفاده از محصولات آن همچنان به نوعی فرهنگسازی در کشورمان نیاز دارد . هنوز بسیاری از مردم ایران فکر می کنند که فرش و قالی دستباف یک کالای بسیار گران و دست نیافتنی است و با ظرفیت های مختلف این صنعت مانند فرش ها گلیم ها و گبه های ارزان تر آشنا نیستند .

متأسفانه هنر - صنعت فرش دستباف همواره مورد بی اعتنایی صدا و سیما جمهوری اسلامی برای این فرهنگ سازی بوده است . اتحادیه فروشندگان هنر - صنعت فرش دستباف بارها اعلام کرده است که آمادگی دارد برای تولید برنامه های صدا و سیما به صورت رایگان و بدون ذکر نام برند برای تمام برنامه ها و زنجیره فیلمها فرش دستباف ارسال کند و بعد از اتمام کار آن را برگرداند . ضمن اینکه انتظار می رود صدا و سیما با ساخت فیلمها و برنامه های فرهنگی مردم را بیشتر با این هنر و صنعت ملی آشنا نماید . گاهی این سوال ایجاد می شود که اگر این پیشنه فرش دستباف متعلق به کشورهای بزرگ غربی بود آیا باز هم این رفتار با آن می شد یا خود تبدیل به برندی بزرگ و جهانی مانند مرسدس بنز و بی ام دبلیو بودیم . پرشین کارپت که زمانی یکی از بزرگترین برندهای جهانی فرش بود امروزه به برندی ضعیف و حتی با وجه بد در دنیا تبدیل شده است .

همچنین جا دارد که شهادت عده ای از هموطنان گرامی را در حادثه تروریستی داعش تسلیت عرض نمایم . حادثه ای که متأسفانه حتی یک روز عزای عمومی هم برای آن اعلام نشد! و صدا و سیما حتی حاضر به جلوگیری از پخش برنامه های طنز خود نشد! اما نکته ای که وجود دارد این بود که دقیقاً ۱۰ دقیقه قبل از این حادثه آقایان مرتضی میری و حامد چمن رخ بابت جلسه با رئیس فراکسیون فرش دستباف مجلس در مورد مالیات بر ارزش افزوده حضور داشتند که می توان از این دو عزیز به عنوان قهرمانان بی ادعای هنر - صنعت فرش دستباف نام برد که برای احقاق حقوق فرش دستباف ایران بدون اینکه نامی از خود ببرند در آن روز در مجلس حضور داشتند و البته امروز چقدر جای این گونه عزیزان در اتحادیه ها خالی است . حیف که کمیته جوانان در اتحادیه منحل شد و اتحادیه از حضور چنین افرادی در جامعه فرش دستباف محروم شد .

در آخر جا دارد که عید سعید فطر را به همه مردم عزیز تبریک و تهنیت عرض کنم و امیدوارم در این دوره جدید که یک نوع امیدواری در بین مردم شکل گرفته به خوبی جلو برود و همه مردم کشور با همدلی برای روزهای بهتر در اقتصاد و سیاست کشورمان تلاش کنند .

این شماره از نشریه همزمان بود با انتخاب و رای دوباره مردم به جناب آقای دکتر حسن روحانی رئیس جمهور محبوب کشورمان که جا دارد به ایشان و مردم عزیز بابت این انتخاب شایسته تبریک عرض کنیم . مردم ما همیشه ثابت کردند که با حضورشان می توانند در هر برهه از زمان بر مشکلات و بحران ها غلبه کنند و این بار نیز چنین کردند . از آقای دکتر روحانی خواهشمندیم که در دوره دوم ریاست جمهوری خود نگاهی ویژه به هنر - صنعت فرش دستباف داشته باشند. فرش دستباف علاوه بر اینکه عنوان قدیمی ترین صنعت و هنر ملی کشور را یدک می کشد همچنان باعث اشتغال مستقیم و غیرمستقیم نزدیک به ۲ میلیون ایرانی و ارتزاق روزی نزدیک به ۱۰ میلیون نفر در اقصا نقاط ایران می شود که متأسفانه این رقم همواره در حال کاهش است . رونق دوباره این صنعت باعث کاهش مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ می شود و چرخ تولید و صادرات را بیش از هر صنعت دیگری به گردش می آورد .

مهمترین حمایت دولت باید از مرکز ملی فرش دستباف باشد که همچنان کمترین بودجه را نسبت به سایر بخش ها می گیرد و علنا دست این مرکز را برای بسیاری از اقدامات بسته است. کلید توسعه صادرات فرش دستباف حضور در نمایشگاه های خارجی است . نمایشگاه های خارجی باید بیشتر از سابق مورد توجه قرار گیرند . تصمیم گیری های غلط باعث شد سال گذشته حضور تجار فرش در نمایشگاه دمو تکس آلمان را که یکی از بزرگترین نمایشگاه های فرش در دنیا است بسیار کم رنگ شود . این در حالی است که کشوری مثل ترکیه که هم در هنر - صنعت فرش دستباف ندارد در پاپیونی به وسعت ۱۰۰۰ متر در این نمایشگاه شرکت کند و علاوه بر تبلیغ خدمات مختلف در جای جای نمایشگاه با طراحی یک کافی شاپ ۵۰۰ متری با پذیرایی رایگان در وسط این پاپیون بسیاری از مخاطبان صنعت فرش در سراسر جهان را به خود جذب کند .

مساله بعدی که چندی است هنر - صنعت فرش دستباف را درگیر خود کرده است ، بحث مالیات بر ارزش افزوده است که در کمال ناباوری دولت در روزهای پایانی سال ۹۵ اسم فرش دستباف را از لیست معافیت مالیات بر ارزش افزوده حذف کرد که این شوک بزرگی به بازار فرش دستباف محسوب می شد . این امر می تواند ضربه بسیار مهلکی بر صنعت ضعیف فرش دستباف بزند و این صنعت ملی را بیشتر از پیش به سوی نابودی پیش ببرد .

سید مجتبی عراقچی، رییس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف گفت:

مالیات جان فرش را می گیرد

قرار می گیرد لذا حذف مالیات از تمامی زنجیره فرش دستباف، کمک شایانی به رونق بازار فرش دستباف ایرانی در داخل و خارج از کشور خواهد نمود.

سید مجتبی عراقچی ضمن تبریک به مردم شریف ایران به منظور مشارکت صمیمانه در انتخابات ریاست جمهوری، از انتصاب آقای "روحانی" به عنوان رییس جمهور منتخب، ابراز خرسندی نمود و از دولت محترم درخواست کرد تا به فرش دستباف که دارای موقعیت استراتژیکی در مورد اشتغال و امید به زندگی در روستاها می باشد، با دید بازتری بنگرند و در جهت رفع مشکلات این حوزه، مساعدت بیشتری را مبذول دارند.

ایشان در انتها با محکوم کردن حملات تروریستی اخیر در تهران و عرض تسلیت و همدردی به بازماندگان شهدای این حادثه، خاطر نشان کرد، دولت با برقراری رفاه نسبی در اقصی نقاط کشور بوسیله اشتغال می تواند زمینه ساز فعالیت های بهینه افراد باشد و مانع از حمایت و پیوستن آنها به گروهک های اخلاکگر داخلی و خارجی شود، زنجیره فرش دستباف از ابتدا تا انتها می تواند در این زمینه نقش به سزایی را ایفا کند، لذا خواهان توجه بیش از پیش دولت و همکاری آن در زمینه فرش دستباف شد.

رئیس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف با اشاره به رکود بازار فرش دستباف ایرانی گفت: یکی از دلایل رکود در این حوزه، بحث مالیات ها است که باعث افزایش قیمت فرش می گردد و فروشندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایرانی نمی توانند به دلیل بالا بودن قیمت تمام شده فرش با کشورهای رقیب رقابت کنند. مجتبی عراقچی در گفت و گو با خبرنگار فرشنامه با بیان این که تولید، فروش و صادرات فرش دستباف در رکود به سر می برد اظهار کرد: ما انتظار داشتیم فروشندگان فرش دستباف را نیز مانند تولیدکنندگان و صادرکنندگان آن از مالیات معاف گردانند و یا حداقل مالیات های سال ۹۵ را برای فروشندگان فرش دستباف مطابق سال ۹۴ محاسبه نمایند ولی متأسفانه شاهد افزایش ۸٪ مالیات سال ۹۵ هستیم، این امر باعث رکود بیش از پیش بازار فرش دستباف خواهد شد، تولید و فروش و صادرات فرش دستباف کاهش بیشتری خواهد یافت و این یعنی عدم اجرای فرمان رهبری در جهت اقتصاد مقاومتی و تولید و اشتغال.

مجتبی عراقچی در ادامه افزود: فرش ایرانی در بازارهای جهانی از لحاظ هنر و کیفیت همچنان برند اول بوده است اما از لحاظ قیمت توان رقابت با کشورهای رقیب را ندارد، زیرا محصولات این کشورها با قیمت بسیار کمتر در اختیار خریداران

فرش دستبافت؛ نمادی عینی از اقتصاد مقاومتی است

انداز آتی برای فرش دستبافت، بیانیه رسالت این هنر صنعت، اصول و ارزش های حاکم، موضوعات راهبردی و راهبردهایی در حوزه های مختلف راهبری، تامین، تولید و بازاریابی و زیرساخت گنجانده شده که ذیل هر عنوان پروژه های بلندمدت و کوتاه مدتی که می شود طراحی کرد، فهرست شده است. وی با اشاره به برنامه های مختلف مرکز ملی فرش ایران برای تعریف فرش دستبافت ایرانی در ساحت هنر اظهار کرد: برای نمونه جشنواره گره زرین را برگزار کردیم و در سطح ملی از هنرمندان این حوزه تجلیل به عمل آوردیم. از سوی دیگر در برون داد رسانه ای و تبلیغات مرکز ملی فرش ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت بر وجهه هنری فرش دستبافت و ارزش قابل شدن و ارتقای منزلت اجتماعی فعالان این حوزه تاکید کردیم. همچنین سالانه المپیاد فرش دستبافت را برای دانشجویان و دانش آموزان، نمایشگاه بزرگ فرش دستبافت و فروش فرش را برگزار می کنیم.

رشته فرش در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی

کارگر حضور رشته فرش دستبافت در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور را سبب پیوند خوردن نسل جدید با این هنر صنعت دانست و اظهار کرد: هم اکنون ۲۰ مرکز آموزش عالی در استان های مختلف در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد در حال ارایه این رشته هستند.

رئیس مرکز ملی فرش ایران یکی از برنامه های این مرکز را پیوند زدن با شرکت های دانش بنیان و پارک های علم و فناوری تاکید کرد و گفت: امسال قرار است که برای اولین بار یک استارت آپ در حوزه فرش دستبافت با همکاری مراکز آموزشی و شرکت های دانش بنیان برگزار کنیم.

کارگر آموزش به ذینفعان فرش در حوزه های مختلف و آموزش هایی برای ایجاد اشتغال را به عنوان دیگر برنامه های مرکز ملی فرش ایران عنوان کرد و گفت: این آموزش ها در دودسته عمومی و تخصصی تقسیم بندی می شوند که در بخش آموزش های عمومی مانند بافت، به بافی و ارتقای مهارت قالیبافان یک هزار و ۵۵ دوره عمومی آموزشی در ۳۱ استان کشور برگزار کردیم که چهار میلیون و ۴۷۶ هزار و ۵۶۰ نفر ساعت آموزش را شامل شد. همچنین در زمینه دوره های تخصصی برای مربیان و ناظران فنی، رفوگرها، رنگرزان، قالی شوها، ارکان تعاونی ها و اتحادیه ها و حتی راهنمایان گردشگری برای اینکه فرش ایرانی را به توریست ها به خوبی بشناسانند، حدود ۱۰۷ دوره برگزار کردیم که ۱۰۵ هزار و ۱۶۰ نفر ساعت آموزش را در بر می گرفت.

وی با معرفی معاونت تحقیقات و آموزش به عنوان یکی از معاونت های مرکز ملی فرش ایران، اظهار کرد: یکی از کارهای این معاونت، پژوهش است که در این حوزه در زمینه طرح های تحقیقاتی، طرح های مطالعاتی و طرح های دانشجویی خدمات متنوعی ارایه می دهد.

رئیس مرکز ملی فرش تاکید کرد: فرش دستبافت مصداق شاخص، بارز و عینی از اقتصاد مقاومتی است.

مرکز ملی فرش ایران_ حمید کارگر گفت: فرش دستبافت نمونه بارزی برای اجرایی شدن اقتصاد مقاومتی به ویژه در حوزه تولید و اشتغال است چرا که بخش عمده مواد اولیه فرش دستبافت در داخل کشور تامین می شود و بهترین دانش و مهارت در حوزه طراحی، فرش بافی، ریسندگی، رنگرزی، چله کشی و دیگر مهارت های مرتبط در داخل کشور بیش از رقبا وجود دارد.

وی افزود: همچنین نیاز به سرمایه گذاری کلان در این حوزه برای ایجاد شغل نیست و با حداکثر ده میلیون تومان برای هر نفر به عنوان مشاغل خانگی می توان ایجاد شغل کرد. از سوی دیگر فرش دستبافت جنبه صادراتی دارد و سالانه بیش از دو سوم فرش های تولیدی کشور صادرات می شوند.

وی فرش دستبافت ایرانی را هنر صنعتی بسیار ریشه دار، تاریخی و چند وجهی توصیف کرد و افزود: فرش ایرانی با سابقه سه هزارساله و پراکندگی جغرافیایی در نقاط مختلف کشور، با رنگ بندی ها و طرح های بی نظیر خود، رسوم، باورها و افسانه های مناطق مختلف کشور را در خود جای داده است و برخی از آن به عنوان سفیر هنری کشور یاد می کنند.

کارگر اظهار داشت: همچنین از نظر اقتصادی همواره فرش دستبافت ایرانی به عنوان یکی از اقلام مهم صادرات غیر نفتی کشور مطرح بود و به عنوان یک هنر صنعت ارزآور در حوزه اقتصاد ایفای نقش کرده است.

سند راهبردی هنر صنعت فرش دستبافت

رئیس مرکز ملی فرش ایران، سند راهبردی هنر صنعت فرش دستبافت را جهت رسیدن به یک وحدت رویه در حوزه تصمیم گیری و سیاستگذاری درباره این هنر صنعت دانست و اظهار داشت: مرکز ملی فرش ایران در دل وزارت صنعت، معدن و تجارت به عنوان متولی این حوزه، داشتن سند و نقشه راه را ضروری دید و در سال ۹۶ این کار را کلید زد.

کارگر گفت: موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی گام های نخست را با یک رویکرد علمی و روش تحقیق مناسب به خوبی برداشت و به بن مایه اولیه سند رسید. سپس این نسخه در نشست های متعددی با استفاده از نظرات کارشناسان مختلف این حوزه به روز تر شد.

کارگرافزود: به عنوان نمونه چین که در آن سال ها به عنوان رقیب مطرح بود، کم کم به یک بازار و مشتری برای فرش ایرانی تبدیل شد. همچنین وارد شدن دانش آموختگان فرش دستبافت به حوزه تولید و تجارت نیز دیگر رخدادهایی بود نیاز به یک بازنگری را در سند راهبردی ضروری کرد و این بازنگری به نسخه نهایی رسید و در فروردین ۹۶ سند نهایی، رونمایی شد.

رئیس مرکز ملی فرش ایران گفت: در این سند بخش های مختلفی مانند چشم

مالیات بر ارزش افزوده، خط پایان فرش دستباف

تواند تغییر کند و به جای صفر، عدد دیگری قرار بگیرد. لذا جامعه فرش دستباف خواستار لغو لایحه پیشنهادی دولت مبنی بر حذف معافیت مالیات بر ارزش افزوده فرش دستباف می باشند. عدم ابقای فرش دستباف در ماده ۱۲، مشکلات بسیاری برای حوزه اقتصادی فرش دستباف و سازمان امور مالیاتی در بر خواهد داشت. چرا که در ساختار قانون مالیات بر ارزش افزوده آمده است که در معامله، طرفین باید دارای کد اقتصادی و فعال اقتصادی شناسنامه دار باشند، این در حالیست که عده بسیاری از فعالین صنعت فرش دستباف، روستاییانی میباشند که فاقد کد اقتصادی هستند و به عنوان فعال اقتصادی شناسنامه دار، در ساختار اقتصادی ایران شناخته نمی شوند، بنابراین اجرای این قانون با مشکل مواجه خواهد شد.

از طرفی صادرات فرش دستباف دچار رکود شده و سیر نزولی پیدا کرده است و قیمت تمام شده فرش با قیمت صادرات آن هماهنگی ندارد و مسائلی چون بیمه بافندگان، قیمت بالای مواد اولیه و دستمزد بافندگان نیز از جمله مشکلات حل نشده فرش دستباف است و حذف معافیت از مالیات بر ارزش افزوده همچون سم مهلکی بر پیکر فرش دستباف ایران است.

از آنجا که مقام معظم رهبری، سال ۹۶ را سال "اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال"

طبق ماده ۱۲ بند ۱۳ قانون اساسی، گروهی از کالاها از جمله فرش دستباف، از مالیات بر ارزش افزوده معاف می شدند، که البته این قانون موقت بود.

به رغم تلاش های تشکل های ملی و استانی فرش دستباف و شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در کارگاه تخصصی مالیات بر ارزش افزوده، که در دو سال گذشته صورت گرفته بود، در پیش نویس ارائه شده توسط دولت به مجلس به منظور دائمی شدن این قانون، فرش دستباف در لیست صنایع معاف از مالیات بر ارزش افزوده قرار نداشت و این فقدان همانند تیر خلاصی است برای این هنر صنعت ماندگار ایرانی.

دولت از طریق مجلس این اختیار را دارد، در برنامه های توسعه، با برقراری ضریب هایی، نظام مالیات بر ارزش افزوده را تنظیم کند و معافیهایی را به شکل ضریب صفر یا ضریب کمتر از ۹ درصد به بعضی از اصناف و حوزه ها ارائه دهد.

دولت در نظر دارد به جای معافیت کامل، ضریب صفر را برای فرش دستباف در نظر بگیرد. نقطه مثبت ضریب صفر در آن است که حوزه هایی که مالیات بر ارزش افزوده آنها ضریب صفر دارند، قادر خواهند بود مالیات بر ارزش افزوده نهادهای خود را پس بگیرند. اما اهالی فرش معتقدند جایگزینی ضریب صفر به جای معافیت کامل، پیامد منفی نیز دارد، زیرا به هر حال ضریب، یک عدد است و در هر مقطعی از سال می

فرش دستباف ایران و مرکز ملی فرش ایران و اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف استان آذربایجان (تبریز) نیز در جهت ابقاء فرش از معافیت مالیات بر ارزش افزوده اقدام نموده اند.

مرتضی میری، دبیر کارگروه فرش و صنایع دستی کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران نیز از یک سال ونیم پیش در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی پیگیر این ماجرا بوده است و اکنون هم در کارگروه فرش و صنایع دستی خواهان ابقاء قانون معافیت می باشد.

امیدواریم تمام تشکل های فرش و صنایع دستی نیز وظیفه خود را در این مورد به خوبی انجام دهند.

از دولت و مجلس محترم خواهشمندیم، فرش در زمره کالاهای معاف از مالیات بر ارزش افزوده باقی بماند، چرا که این معافیت به نفع اقتصاد ملی و شرایط اجتماعی کشور و حفظ اشتغال روستایی می باشد و گامی است در جهت توسعه فرش دستباف در سطح ملی و خدمتی است برای افراد مستضعف و کم درآمد جامعه که در روستاها زندگی می کنند و ذینفعان این معافیت هستند.

در شرایط کنونی که جامعه فرش دستباف شاهد سیاست های تشویقی زیادی نیستند، حذف معافیت از مالیات بر ارزش افزوده، نقطه پایان صنعت فرش دستباف ایران است

نامیده اند و فرش نیز مصداق بارز اقتصاد مقاومتی است، نیاز مبرم به حمایت دولت دارد، چرا که با سرمایه ای اندک، اشخاص را به اشتغال مستقیم، پشت دار قالی و امی دارد و از ۴۰ تا ۶۰ شغل جانبی و حاشیه ای هم حمایت می کند و با قشر مستضعف جامعه سر و کار دارد که در اقصی نقاط روستاهای کشور قالی می بافند. میلیونها نفر در کشور از صنعت فرش دستباف ارتزاق معیشتی دارند.

به همین علت، فعالین فرش دستباف که در اواخر سال ۹۵ توسط آقای رجبیان، رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف قم، مطلع شدند که وزارت اقتصاد در تاریخ ۲۶ دی ماه ۹۵، پیشنهاد تغییر قانون مالیات بر ارزش افزوده را مطرح و هیئت دولت نیز آن را تصویب نموده است و در این تغییر، فرش دستباف که در ماده ۱۲ بند ۱۳ از مالیات بر ارزش افزوده معاف بوده، از لیست کالاهای معاف، حذف شده است، رایزنی های گسترده ای را انجام داده اند.

اتحادیه تولید کنندگان فرش استان قم و اتحادیه صادرکنندگان فرش قم، بسیار فعال و با تحرک، توسط نمایندگان استان قم، آقایان: لاریجانی، امیرآبادی و ذوالنوری به شرح مکاتبات و جلسات حضوری، پیگیر لغو حذف معافیت از مالیات بر ارزش افزوده فرش دستباف بوده اند.

اتحادیه فروشندگان فرش دستباف تهران، اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان

فرش دستباف ایرانی، نیازمند آکادمی

بوده، منسجم و در بستر تاریخی و فرهنگی نیست و فاقد ارزش علمی و پژوهشی ژرف است! ما باید هویت و اطلاعات مختلف سبک های هنری موجود در فرش دستباف را بنویسیم و ثبت کنیم، در شعر چنین کاری انجام شده است مانند مکاتب شعر اصفهان و تبریز، در مینیاتور و تا حدی نقاشی این کار انجام گرفته است، ولی در زمینه فرش دستباف ایرانی چنین چیزی نوشته نشده است. باید آثار کهن و اصیل ایران بررسی شوند؛ ما میتوانیم فرش را در آکادمی آن از منظرها و دیدگاه های مختلف مورد نقد قرار دهیم. فرش را باید مثل یک متن خواند و مورد نقد مضمونی در رنگ و نقوش و سایر عناصر آن مانند نماد، نقد اسطوره ای، نقد تاریخی، نقد روان شناختی و از همه مهمتر نقد زیباشناسی قرار داد. مثلاً فرش های "عم اوغلی" را که نگاه می کنیم همه از یک گلدان شروع شده اند و با بررسی تمام آثار آن در می یابیم، اسطوره ای در ذهن آفریننده این آثار وجود دارد که روی آن وسواس نشان میدهد. درک این مطالب و پرده برداشتن از ناخود آگاه، ذهنیت و جهانبینی یک هنرمند فقط میتواند توسط یک آکادمی آنها در سالهای متمادی و خردورزی صورت گیرد. کار یک شخص و دو شخص نیست! کار باید جمعی باشد و اطلاعات باید متمرکز شود تا کارایی داشته باشد.

ما هرگز برای فرشان آنقدر ارزش قائل نشدیم که یک اروپایی قائل شده است. برترین فرش های ایرانی با الگوبرداری از طبیعت بافته شده اند، برای کلکسیونرها و خارجی ها، فرش هایی با پیشینه و دارای هنر و اصالت ارزشمند است. هر چیزی که بافته شود که نامش فرش نیست، تا خلاقیت نباشد و کپی برداری، الگو باشد نمی توان به آن کار اسم هنر گذاشت و در این صورت سرگرمی ای بیش نیست.

بهترین کتابها در مورد فرش و رنگهای گیاهی در سالهای دور توسط اروپاییان به تحریر درآمده است، یک آلمانی که سالها در ایران پیش از انقلاب در هجره ما کار کرده و هم اکنون خود کلکسیونر بزرگی از فرشهای عشایری ایران است بعد از شصت سال زحمت کتابی با عنوان "ریاضیات فرش" نوشته که جنبه های مختلف تعداد اجزا و نقوش فرشها را در رابطه با اعتقادات ما مورد مطالعه قرار داده و این اواخر نیز یک فرانسوی که حتی در کار فرش نیست، به ترغیب و تشویق بنده کتابی منتشر کرده به عنوان "فرش ایران" که از فرش های تولیدی من نیز در آن کتاب موجود است.

من تا امروز نفهمیدم که چطور بعضی می توانند دم از هنر مدرن در فرش بزنند. هنر مدرن از تحول هنر کلاسیک بوجود می آید و دارای مشخصه های خودش است. ما معنی و مفهوم هنر فرش کلاسیک خود را و مشخصه و هویت آن را تعریف نکردیم در اینصورت چه چیزی را متحول کردیم؟ متحول کردن یک هنر به معنای متهوع کردن نقوش و رنگ های فرشهای قدیم نیست!! در این صورت به تعریف درستی از نوآوری و خلاقیت در آن نخواهیم رسید. برای هویت بخشی به فرش ایرانی الزاما باید خصیصه هایش را مورد نقد و بررسی قرار دهیم همانطور که گفتم هنری که نقد نشود می میرد. فرش ایرانی باید در معرض نقد به معنای تفسیر آن از هزاران منظر، البته با دید علمی و هنری قرار گیرد. فرش ایرانی در صورت نقد و بررسی، شناخته و در صورت شناخته شدن، شناسنامه دار می شود، پرستیژ و ابهت فرش ایرانی از میان رفته است و به دلیل عدم آگاهی و بی تفاوتی خود ما نسبت به پیشینه و هویت نهفته در آن است و اینجاست که نیاز به آکادمی نمایان می شود.

هرمز حیدرزاده فارغ التحصیل از دانشگاه سوربن فرانسه، در مقطع دکتری می باشد. وی پنجمین نسل از خانواده حیدرزاده، که خودنیز مشغول تولید فرش است در گفتگو با خبرنگار فرشنامه گفت: فرش دستباف ایرانی نیازمند آکادمی است.

هرمز حیدرزاده اولین کسی می باشد که پیشنهاد تاسیس آکادمی برای فرش را عنوان کرده است و آن راهی برای نجات فرش، بعنوان یک کالای فرهنگی-هنری می داند و اینک پس از سالهای متمادی که تلاش نموده و با کوتاهی و مسامحه از جانب دولت و مسئولین فرهنگی مواجه شده است، هنوز هم دنبال روزنه ای به منظور ایجاد "آکادمی فرش دستباف ایران" می باشد تا هویت گم شده فرش را به فرهنگ ایران باز گرداند. به گفته ایشان آکادمی و دانشگاه در گذشته خیلی دور هم معنی بودند ولی اکنون آکادمی به مکانی برای پژوهش، صیانت و پاسداشت از از تاریخ، هنر، سنن و فرهنگ تبدیل گشته است و این برگرفته از سنت یونان است. در ادامه گزیده ای از صحبت های ایشان در مورد نیاز فرش دستباف به "آکادمی" را می خوانیم.

فرش دستباف ایران، نسبت به گذشته، در بازار جهانی از یاد رفته است و دیگر مخاطب آنچنانی ندارد چرا که شناخته شده نیست، امروز در دنیا چیزی مورد توجه قرار می گیرد و به چیزی پول می دهند که شناخته شده باشد. شناخته شدن کالایی مثل فرش بلاشک مستلزم شناخت عمیق از سرزمین و طبیعت ایران بعنوان بزرگترین سرلوحه آفریننده آن است. در بحث مفصلی می توان تبیین کرد که فرش ایران متفک از طبیعت، تاریخ، معرفت شناسی، هستی شناسی ایرانی نیست، بطور کلی این به آن معنی است که هنر فرشبافی نمی تواند جدا از خود آگاه و ناخود آگاه ما باشد. در این صورت است که باید هر فرش اصیل ایران بعنوان یک متن فرض شود و از منظرهای مختلف مورد نقد، بررسی و مطالعه قرار گیرد. تبلیغ پیرامون آن باید ما را به شناخت فرش برساند و دید ما را نسبت به آن بصیرت بخشد. امروزه هر چه را بشناسند می خردند مگر میشود کسی دهها هزار دلار به کالایی هنری بپردازد که کوچکترین شناختی نسبت به آن نداشته باشد و کورکورانه به تجویز یک دکوراتور بی سواد که صرفاً رنگ فرش را با رنگ پرده، موکت و رومبلی هماهنگ می کند، بدون اینکه اندک دید شایسته و بایسته ای به فرش داشته باشد؟ بله فرش نیازمند تبلیغ گسترده است، بهتر بگویم ایران نیازمند تبلیغ گسترده است تا بتوانیم آن را بشناسیم بعد به فکر آن بیفتیم که آن را بشناسانیم! تبلیغ و شناخت در رابطه ای دوسویه قرار دارند، یعنی برای تبلیغ شناخت لازم است و برای شناخت تبلیغ. ما خودمان هم فرش دستباف ایران را نمی شناسیم و اگر بخواهیم راست گفته باشیم ایران را هم نمی شناسیم!

ما ایران را باید بنویسیم؛ هنر ایران، مکاتب آن را و تاریخ هنر آن را. هر چه را بنویسیم و پیرامون آن بحث، نقد و تفسیر کنیم ماناست، و هر چه را ثبت و مکتوب نکنیم و آن را فارغ از تفسیر و نقد کنیم لاجرم میراست!

مگر ممکن است که یک هنر که خود دربرگیرنده چندین هنر و دارای قدمت چندین هزار ساله و از تنوع بسیار برخوردار باشد و هیچگونه مکتبی برای آن نوشته نشده باشد؟ فرش، روستا به روستا دارای گوناگونی در سبک می باشد ولی هیچگونه مکتبی و هویتی مکتوب و مطالعه شده برایش ثبت نشده است و اگر هم نوشته شده جسته و گریخته

آن اضافه نشده! این کوتاهی بزرگیست که بودجه ای برای خرید و استغناء بخشی به فرشهای فاخر موزه فرش تهران تخصیص نیافته! این در صورتی است که شناسنامه های فرهنگی و هنری ما در گوشه و کنار دنیا یا در حال از بین رفتن هستند و یا به دست غیر از ایرانی افتاده که تاسفی بزرگ است. حتی ما یک عکس نیز در هیچیک از موسسه های فرهنگی خود از آنها آرشیو نمی کنیم! این مبالغه نیست که بگوییم ما عملاً فکر شناسنامه کردن خود نیستیم و حتی آن چه را که در دست داریم هر روز خطی می کنیم! ایران ما شایسته توجه است و فرش ایرانی نیازمند آکادمی است تا شناخته شود. آن وقت است نام هر شهر و دیاری از ایران سر چشمه خشکی ناپذیری از رویا و تخیل برای جهانیان خواهد شد مخصوصاً در روزگاری که روی فرش ایران غبار بی اعتمادی پهن شده و آوازه هنر ایران زمین و نقش و نگار آن بدلیل کوتاهی و تبعات کارهای خودمان به فراموشی سپرده شده، جرم است که دست روی دست گذاریم و حال که درهای سرزمینمان در حال باز شدن است بنشینیم و نگاه کنیم. بیایید نقش فرش را دوباره زنده کنیم و به آنجا ببریم که نگارش را با عشق می خواند. آنجا که تارهایش را با بند بند دل به پود گره میزنند و آواز جان در رنگ آن می دمیدند. جایگاهش را دوباره در بلندای دنیا فریاد کنیم. بیایید متنی بیافیم که ترنجش به اندازه زمین باشد، وسعتش همتای آسمان جنسش هم از ایران. ما با هم میتوانیم این هنر را دنیا گیر کنیم. چشم هندوستان جهان را دوباره باز کنیم تا مثل قبل رونق به بازار فرسوده فرش ایران زمین سرازیر شود. ما می توانیم در سایه خردورزی و حتم دارم با کمک هم میتوانیم ایران را مطرح کنیم و بازار فرش را زنده کنیم.

شناخت و تبلیغ در مورد فرش و فرهنگ ایرانی از چه طرفی باید صورت بگیرد؟ در ایران ابزار و سرویس دهی معقولانه آن را نداریم که توریست وارد ایران شود و با شناخت از فرهنگ ما به کشورش باز گردد، در خارج هم که نمایشگاه و سمپوزیم خاصی نداریم، تبلیغات مناسب هم که در این حیطه موجود نیست، خانه های فرهنگ ما فعال نیست! پس چگونه انتظار داریم فرش ما را بشناسند و برایش سر و دست بشکنند؟ این یک توقع بیجاست که ما از دنیا داریم! اینکه ما می گوییم فرش ما را "نمی خردند" که کاملاً درست هم می گوییم ولی در عین حال این جمله اخباری راویت از کوتاهی ما در "فروش" فرش میکند! من با صراحت و اعتقاد میگویم که فرش ما را نمی خردند ولی آیا غیر از این است که این ما هستیم که باید فرش را بفروشیم! ما خود سفیران خوبی برای هنر خود نیستیم! باید در آموزش و پرورش تحول ایجاد کرد، باید به کودکان و نوجوانان فرش را آموخت. باید به آنها ژرف دیدن آموخت تا فرش را تفسیر کنند، ما باید مروج هنر خود باشیم نه دیگران!

فرش ایران به مکانی به منظور ایجاد "آکادمی" یا فرهنگسرا نیاز دارد تا گروه هایی به منظور نقد و بررسی، پژوهش و تحقیق در آن جمع شوند به شناسایی و ثبت و ضبط در مورد فرش های جای جای ایران بپردازند تا فرش ایرانی دایرة المعارفی جامع و کامل گردد و مرتب نیز به روز رسانی شود یعنی با دیدی کارشناسانه، قسمت هایی از آن حذف و بخش هایی به آن اضافه و قسمت هایی از آن نیز اصلاح شود. موزه های ما باید به مدرسه هایی بزرگ تبدیل شوند نه مکانهای مرده! سالهاست که بعد از تاسیس موزه فرش در پیش از انقلاب اثر فاخری به آثار بی بدلیل

Farshnameh
Spring 2017 | NO.26

پیشنهاداتی برای رفع مشکلات صادرات فرش دستباف ایران

دستباف ایران کمک کند.

۳- سیاست های حمایت و تشویق صادراتی :

چنانکه به نیکی مستحضرید سیاست های حمایتی از صادرات امری مهم و تاثیرگذار در کشورهای گوناگون به ویژه صنایع کوچک و متوسط است. از آنجا که فرش دستباف علیرغم اینکه در زمره صنایع کوچک و متوسط محسوب می شود، حائز گستره وسیعی از زنجیره اشتغال است نیازمند سیاست های حمایتی اساسی می باشد. آنچه که در این زمینه مورد توجه فعالین بخش خصوصی در حوزه فرش دستباف است را می توان در ۵ بخش تقسیم بندی نمود :

۱-۳- تسهیل فرآیند های تجاری:

یکی از پایه های اصلی حمایت از صادرکنندگان، تسهیل فرآیندهای زنجیره صادرات است. این مهم گستره وسیعی از اصلاح قوانین دست و پاگیری مثل الزام حضور شخص صادرکننده در گمرک برای انجام امور گمرکی تا ارائه خدمات تسهیل کننده برای تجار در مراحل گوناگون فرآیند صادرات از جمله تسهیلات مسافرتی یا تفاهمنامه هایی به منظور تسهیل فرآیند اخذ روادید از کشورهای مورد نظر را شامل می شود.

اصلاح قوانین و ساماندهی بخش نامه ها و آیین نامه های گمرکی و مالیاتی از جمله مسائلی هستند که باید در این حوزه قرار بگیرند. مجموعه سفارتخانه های ایران بویژه رایزنان بازرگانی و فرهنگی نیز می توانند نقش بسیار موثر و مفیدی را ایفا نمایند.

۲-۳- خدمات اعتباری بیمه و ضمانتنامه :

یکی از موارد مهمی که در صادرات فرش ایران مد نظر است ارائه خدمات مطلوب و ممکن از سوی صندوق ضمانت صادرات است. ارائه خدمات بیمه و پوشش ریسک های سیاسی و تجاری با نرخ پایین و در بازارهای مهم و مورد نظر فعالین صادرات فرش دستباف مالی تواند در امنیت و در نتیجه میزان فعالیت صادرکنندگان بسیار موثر باشد.

۳-۳- آموزش :

تخصیص بودجه مناسب برای برگزاری دوره های متناسب با نیازهای تولید و

بدیهی است با توجه به عوامل گوناگونی که سبب رکود در فعالیت های اقتصادی در ایران و جهان شده است، حصول نتیجه و رسیدن به هدف توسعه صادرات غیر نفتی کشور به طور اعم و توسعه صادرات فرش دستباف به طور اخص مستلزم همراهی و همگامی دولت و بخش خصوصی می باشد و بدون حمایت دولت محترم میسر نیست. لذا پیشنهاداتی مبنی بر تعیین راهکارهای توسعه صادرات فرش دستباف پس از برجام، ارائه می شود.

۱- تبلیغات به منظور شناساندن فرش ایران و ترویج فرهنگ فرش دستباف :

متأسفانه در سالیان اخیر به سبب کمبود ها و کم کاری ها عملاً تبلیغی برای فرش دستباف ایران صورت نگرفت و به همین جهت ما نه در شناساندن فرش دستباف ایران به بازارهای نو موفق بوده ایم و نه در شناساندن آن به قشر جوان بازارهای سنتی خود. از این رو عمده افرادی که می توانند به دلیل تمکن مالی و حس هنردوستی مخاطبین مناسبی برای فرش دستباف ایران به عنوان یک اثر واجد ویژگی های فرهنگی و هنری باشند، از ماهیت فرش دستباف آگاهی ندارند و بدین جهت در دایره خریداران فرش دستباف قرار نمی گیرند.

از آنجا که این تبلیغات به طور کلان برای فرش ایران انجام شود و مستلزم صرف هزینه فراوانی نیز هست از عهده بخش خصوصی خارج بوده و می بایست با هزینه دولت محترم انجام پذیرد.

اگر ما بتوانیم از طریق فرهنگ سازی در بازارهای هدف (چه نو و چه موجود) با استفاده از متخصصین بومی، دست به سلیقه سازی بزینم یقیناً می توانیم تا حدود بسیاری به توسعه صادرات فرش دستباف کمک کنیم.

۲- اجرای صحیح ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر :

یکی از مزایای فرش دستباف ایران نسبت به رقبای خود مواد اولیه مرغوب ایرانی است که پشم سرآمد آنهاست. در حال حاضر متأسفانه با خروج پشم ایران و استفاده از آن در کشورهای رقیب در حال از دست دادن این مزیت هستیم. انتظار می رود دولت ضمن اصلاح آیین نامه با مشورت بخش خصوصی با اجرای صحیح این ماده و جلوگیری از خروج پشم و سایر مواد اولیه ایرانی به حفظ این مزیت مهم فرش

شیمیایی، وارداتی هستند. نظارت دقیق بر ورود این مواد اولیه و جلوگیری از ورود مواد اولیه بی کیفیت سبب می شود تولیدکنندگان از مصالح و رنگ با کیفیت بهره برده و کیفیت آثار تولید شده را بالا ببرند. بدین ترتیب ما باز هم گام دیگری به سمت اصالت فرش دستباف ایران نزدیک خواهیم شد.

۳-۶- آموزش :

آموزش بافندگان و مدیران تولید چه در حوزه تکنیکی و چه در حوزه طراحی می تواند سایه ثقلب های رایج در تولیدات برخی از مناطق کشور را که به اعتبار فرش ایران لطمه وارد آورده بودند را از سر فرش دستباف ما دور نماید و فی الواقع به بافی واقعی را رقم بزند.

۳-۶- جلوگیری از جابجایی مناطق و بافت در مناطق نامربوط:

مرکز ملی فرش می بایست با اتخاذ سیاست های تشویقی-تنبیهی از بافتن فرش های نامربوط به منطقه مربوطه جلوگیری کند تا این روند نامیمون که مدت‌هاست آغاز شده و بلای جان فرش ایران شده است متوقف گردد. در صورت تحقق این امر می توان به بازگشت حلقه های زنجیره فرش به محل اصلی خود امیدوار بود.

۳-۶- حمایت از معافیت زنجیره تولید تا صادرات فرش دستباف از شمول مالیات بر ارزش افزوده:

اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران معتقد است در شرایط کنونی علاوه بر فراهم نبودن زیرساخت های لازم برای اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در حوزه فرش دستباف که سبب بروز مشکلات عدیده در این مسیر خواهد شد، اجرای این قانون سبب افزایش قیمت فرش ایران و بالتبع کاهش قدرت رقابت آن در بازارهای جهانی خواهد که نتیجه آن کاهش میزان صادرات و در نتیجه رشد نرخ بیکاری بویژه در روستاها و شهرهای کوچک خواهد بود که علاوه بر تبعات اقتصادی از منظر اجتماعی و فرهنگی نیز آسیب میز خواهد بود.

۳-۷- حذف موانع از سرمایه گذاری های خارجی:

حمایت جدی دولت از سرمایه گذاران خارجی، در زمینه فرش دستباف ایرانی، همانند کشور افغانستان و هند

۳-۸- افزایش بودجه مرکز ملی فرش ایران :

مرکز ملی فرش ایران به عنوان متولی فرش دستباف در کشور نیازمند حمایت و توجه بیشتری است تا بتواند فعالیت های لازم برای بهبود تولید و افزایش صادرات فرش دستباف ایران را به انجام برساند از این روی حمایت بیشتر دولت محترم از مرکز ملی فرش ایران به معنای حمایت بیشتر دولت از فرش دستباف است. به همین علت اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران تقاضا دارد بودجه و اختیار بیشتری به مرکز ملی فرش ایران تخصیص و تفویض شود تا مرکز و اتحادیه با مشارکت یکدیگر بتوانند بر مشکلات فائق آمده و به اهداف عالی کشور در این زمینه دست یابند.

هرگونه توسعه و پیشرفت در زمینه تولید و صادرات فرش دستباف ایران می بایست با مشارکت جدی بخش خصوصی و دولت انجام گیرد. اتحادیه ها باید در همه فرآیندهای طراحی، اجرا و نظارت بر سازو کارهای لازم برای اجرای تمامی بند های فوق در کنار دولت مشارکت جدی داشته باشند. همچنین اتحادیه ها باید با برقراری پل ارتباطی میان بخش تولید و بخش صادرات فرآیند سلیقه سازی، سلیقه یابی و خلق آثار مناسب صادرات را هدایت کند.

در پایان امیدواریم که با تحقق این موارد و تعامل و همکاری میان دولت و بخش خصوصی شاهد حفظ و گسترش اشتغال گسترده روستایی، افزایش ارزآوری برای کشور و توسعه بازارهای این نماد ملی و فرهنگی ایران زمین باشیم.

صادرات فرش ایران که توسط اتحادیه های فرش ایران نیازسنجی، طراحی و اجرا خواهد شد به توان تولیدی و صادراتی فرش دستباف ایران خواهد افزود.

۳-۴- حمایت های مالی مستقیم و غیر مستقیم :

بخشی از سیاست های حمایت از صادرات، حمایت های مالی است که می تواند به صورت مستقیم به عنوان جایزه صادراتی پرداخت شود و یا به صورت غیر مستقیم مانند تخفیف های خاص در نظام حمل و نقل هوایی، زمینی و دریایی پرداخت شود. به هر روی حسب مورد، استفاده از هر دو نوع این مشوق ها بسیار ضروری و در افزایش صادرات موثر خواهد بود.

۳-۵- الزام هیئت های تجاری خارجی به خرید اقلام صادرات ایران در ازای فروش کالاهای خود :

یکی سیاست هایی که نه تنها برای افزایش صادرات فرش دستباف بلکه به طور کلی برای توسعه صادرات غیر نفتی بسیار حائز اهمیت خواهد بود الزام هیئت های تجاری ورودی به کشور به خرید اقلام صادرات غیر نفتی از جمله فرش دستباف در ازای فروشی است که به واردکنندگان ما انجام می دهند. البته اتخاذ این سیاست صحیح منوط به داشتن دیدگاه صادرات محور در مسئولین و فعالین تجارت کشور است.

۳-۴- پیگیری حقوقی ثبت جهانی برند فرش ایران و طرح های آن :

حمایت جدی دولت از فعالیت مرکز ملی فرش در خصوص ثبت جهانی برخی از برندها و مناطق و طرح ها که مدتی است آغاز شده می تواند در جلوگیری از سرقت طرح های فرش ایران توسط رقبا بسیار موثر باشد. بدین ترتیب بخش دیگری از مزیت فرش دستباف ایران نسبت به سایرین نیز حفظ خواهد شد.

۳-۵- ارائه تضمین های امنیتی از سوی دولت برای خریداران خارجی :

بخشی از خریدارانی که پس از برجام و در دوران پسا تحریم رویکرد مثبتی به بازار ایران خواهند داشت بازرگانان آمریکایی و بعضا کلیمی هایی هستند که به دلایلی از ورود به ایران هراس دارند. اگر بتوانیم ساز و کاری طراحی کنیم که این افراد از طریق اتحادیه های فرش ایران و مرکز ملی فرش ایران از نهادهای ذی ربط مثل وزارت اطلاعات استعلام گرفته و در صورت پاسخ مثبت ضمانت نامه امنیتی برای ورود آنها ارائه شود، می توانیم گام مهمی را در راستای باز پس گیری بازارهای بزرگی از جمله آمریکا برداریم.

۳-۶- حمایت از تولید صادرات محور:

یکی از موارد مهمی که متأسفانه تا کنون مغفول مانده نقش اساسی تولید صادرات محور در شرایط و میزان صادرات است. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران معتقد است که می بایست به فرش دستباف به صورت زنجیره از تولید تا صادرات نگرست و در این صورت با افزایش کیفیت تولید مطابق با نیازهای خریدار و استانداردهای فرش ایران به سمت توسعه صادرات گام برداشت. در این خصوص چند نکته قابل توجه است :

۱-۶- حمایت از احیای مراکز رنگرزی گیاهی :

یکی از مزایای مهم فرش دستباف ایران استفاده از رنگ های گیاهی بوده است که متأسفانه در سال های اخیر از تعداد مراکز رنگرزی گیاهی کاسته شده است. حمایت از تأسیس این مراکز و احیای رنگرزی گیاهی از طریق اعطای تسهیلات کم بهره و گسترش عرضه مواد اولیه طبیعی با رنگ های گیاهی به زنجیره تولید فرش به افزایش کیفیت آن کمک شایانی می نماید.

۲-۶- نظارت دقیق و سختگیرانه به منظور جلوگیری از ورود مواد اولیه بی کیفیت:

مواد اولیه فرش های برخی از مناطق ایران شامل پشم، نخ، ابریشم و رنگ های

حجت قره گوزلو، تولیدکننده فرش دستباف در گفتگو با فرش نامه گفت:

مشکل بیکاری، فقط با تولید قابل حل است

تفاوت دلار و ریال را به دست می‌آورد. به فرض اینکه پشم تبدیل به نخ شود، نیاز به رنگریزی دارد، رنگ از کجا می‌آید؟ از خارج از ایران. با این همه دست‌اندازهای وارداتی، نیازمند هزینه بسیاری است. علت اینکه در کشورهای ترکیه، هند و افغانستان... قیمت تولید فرش پایین است، ارزان تمام شدن قیمت مواد اولیه است، دولتشان حمایتشان می‌کند. رنگ و حتی پشمی که از ایران می‌خرند به سهولت وارد کشورشان می‌شود. ایشان در ادامه افزود: در کشور ما تهیه مواد سخت و گران است، حمایت از بافنده صورت نمی‌گیرد، بیمه بافندگی یا نقص دارد یا وجود ندارد، بافنده رغبتی به بافت فرش ندارد و از بافندگی فرش دست می‌کشد و بیکار می‌شود. افرادی که به بافندگی ادامه می‌دهند، مجبورند برای معیشت قیمت را افزایش دهند که در آن صورت نیز تقاضایی وجود نخواهد داشت.

این تولیدکننده فرش در ادامه گفت: ما در ایران تولید بهینه نداریم، حتی اگر مشکل تولید حل شود، خریداری وجود ندارد، چون تولیدات ما هدفمند نیست و گاهی نگرشی دقیق و کارشناسانه نیز در آن موجود نیست. بعضی تولیدات نیز که هدفمند و دارای نگرشی دقیق هستند، قیمتشان بالاست و خریدار توان خرید آن را ندارد. به فرض موجود بودن خریدار نیز، ثبات صادرات در گمرکات ما وجود ندارد، ارزش دلار مدام تغییر می‌کند، قوانین مرتب تعویض می‌شوند و باربری نیز گران است، خریدار ترجیح می‌دهد از هند و پاکستان و بقیه کشورها خرید کند؛ زیرا در کشورهای رقیب فرش دستباف ایران، قیمت‌های پایین و ثابت وجود دارد، هزینه حمل‌ونقل گران نیست، مبحث گمرک صادرات، برنامه ثابت دارد و دائم در تغییر و

سال‌های زیادی از زمان جنگ تحمیلی می‌گذرد و آرامش و امنیت در کشورمان برقرار است، اما هستند افرادی که همچنان می‌جنگند و به پاسداری از فرهنگ و هنر این مرزوبوم مشغولند، هم آنهایی که مردانه جنگیدند و ذره‌ای از خاک کشور را به بیگانه ندادند ولی اکنون در کشور خویش و در سایه‌سار قوانین ناکارآمد در حال خم شدن هستند.

حجت قره گوزلو از تولیدکنندگان فرش دستباف، علی‌رغم مشکلات فراوان در این حوزه همچنان به تولید فرش مشغول است، ولی از نابسامانی و مشکلات در زمینه فرش دستباف، گفته‌های بسیاری دارد، در ادامه مشروح گفتگوی فرش نامه با «حجت قره گوزلو» را می‌خوانیم.

حجت قره گوزلو: مسئله فرش فقط منوط به داخل ایران نیست، دارای دو بعد داخلی و خارجی می‌باشد. مسئله داخلی آن، تولید و عرضه و مسئله بیرونی آن تهیه و صادرات است.

در مسئله تولید ما از همان ابتدا که تولید پشم است، دچار مشکل هستیم، پشم ایرانی که جزء بهترین و مرغوب‌ترین پشم‌هاست و باید در تولید فرش دستباف ایرانی مصرف شود، به کشورهای رقیب از جمله هند، ترکیه، افغانستان و پاکستان صادر می‌شود.

فرش نامه: چرا پشم صادر می‌شود؟

چون تولید فرش و گلیم در داخل به شدت کاهش یافته است و تقاضای شایانی برای عرضه پشم وجود ندارد، لذا تولیدکننده‌ی پشم دیگر پشم را به ریسنده‌گی تحویل نمی‌دهد و به صورت خام به خریدار خارجی تحویل می‌دهد، در این معامله هم پولش را نقد می‌گیرد و هم

همین جا ختم نمی‌شود، ما بازار جهانی را نمی‌شناسیم، بارنگ و مدل و نوآوری آشنا نیستیم، تولید اگر هدفمند نباشد منجر به ارزآوری و سوددهی نخواهد شد. تولید هدفمند نیازمند بازار سنجی با دیدگاه وسیع اقتصادی است.

مالیات، مشکلات صادرات و واردات، عدم ثبات نرخ ارز و کمبود بافنده، از عواملی است که ما نمی‌توانیم به خریدار، زمان قطعی برای تحویل اعلام کنیم، خریداران با کشورهای رقیب ما، با امنیت و ثبات بیشتری معامله می‌کنند.

فرش نامه: از ایشان در مورد مالیات بر ارزش افزوده سؤال کردیم حجت قره گوزلو: مالیات بر ارزش افزوده یعنی چه؟ چه ارزشی افزوده شده؟ چه چیزی تغییر کرده است؟ آیا صادرات چند برابر شده است؟ فروش افزایش یافته است؟ تولیدکننده، زیاد شده است؟ کارگاه‌های اقتصادی رو به افزایش است؟ به جمع بافنده‌هایمان اضافه شده است؟ این ارقامی که در مورد افزایش صادرات می‌دهند، واقعی نیست، چنین چیزی وجود ندارد، فقط ارزیابی را تغییر می‌دهند. برای مثال امسال قیمت فرش تبریز را ۱۰۰ دلار می‌زنند و سال بعد ۱۵۰ دلار، اگر دلار ثابت باشد و افزایش صادرات داشته باشیم، ارزشمند است، لذا اینکه تعداد صادراتمان کمتر شود ولی قیمتش افزایش یابد، نوعی کلاه گذاشتن بر سر خودمان است.

خود من ۵۰۰ تا ۶۰۰ دار قالی فعال داشتم، امروز ۸۰ دار فعال هم ندارم، ۳ کارگاه گلیم‌بافی داشتم که ۲ تا از آنها تعطیل شد و یکی از آنها با نصف نیرو نیز در مرز تعطیلی است. چه چیزهایی به فرش دستباف اضافه شده است که بخواهیم مالیات آن‌ها پردازیم. مالیات بر ارزش افزوده، یعنی افزایش قیمت نهایی فرش، یعنی خشکاندن ریشه فرش دستباف ایرانی.

ایشان در ادامه اضافه کرد: حتی اگر بر این باور باشیم که مالیات از تولیدکننده نگیریم و از فروشنده بگیریم، باز هم قضیه همان است، اگر فروشنده به دلیل قیمت بالا موفق به فروش نشود دیگر سفارش برای تولیدکننده در کار نخواهد بود. ما با همین قیمت‌های کنونی هم خریدار چندانی نداریم. به جای افزایش مالیات‌ها، باید چرخه اقتصاد را حرکت داد، باید موانع را برداشت، مالیات‌ها را کسر کرده روابط با کشورهای دیگر را بهبود بخشید.

هر آبادانی یک دوره سختی در بردارد. با حذف مالیات، ابتدا برای دولت دشوار خواهد بود ولی تولید رونق خواهد گرفت و رونق تولید به کارآفرینی و ارزآوری ختم خواهد شد.

به گفته حجت قره گوزلو: ما ۱۰٪ منابع جهان را داریم ولی استراتژی و تکنیک تبدیل منابع به کالا را بلد نیستیم و مواد و منابع معدنی و طبیعی را با قیمتی ناچیز به صورت خام، صادر می‌کنیم. برای محدود تولیدکنندگانی هم که قصد تولید و اشتغالزایی دارند نیز این قدر مانع وجود دارد که مجبور به کناره‌گیری می‌شوند. برای اجرای فرمایش مقام معظم رهبری، مبنی بر اقتصاد مقاومتی، اگر جلوی صادرات حقیقی و قاچاق منابع را بگیریم و تکنیک تبدیل را نیز بیاموزیم، صنعت و تولید رونق می‌گیرد و به خودکفایی می‌رسیم، البته حین تولید باید بازار سنجی و نیاز سنجی نیز داشته باشیم. رفع مشکل بیکاری و کارآفرینی و اشتغالزایی فقط با تولید بهینه و رفع موانع صادراتی، امکان پذیر است. امید است که با بهبود در وضعیت اقتصادی کشور به رونق بازار فرش دستباف ایرانی نیز دست یابیم.

مالیات بر ارزش افزوده، یعنی افزایش قیمت نهایی فرش، ►
یعنی خشکاندن ریشه فرش دستباف ایرانی

نوسان نیست. درست است که فرش‌های بازار رقیب، کیفیت فرش ایرانی را ندارد، اما حداقل نصف قیمت فرش ایرانی است.

وی گفت: برای مثال من تولیدکننده فرش هستم و به نسبت درخواست بازار جهانی، دست به خلاقیت و نوآوری زده‌ام و به امید فروش در بازار جهانی تولید می‌کنم و در نمایشگاه‌های خارجی شرکت و اجناسم را در بازار جهانی عرضه می‌کنم تا با گرفتن سفارش در داخل کشور کارآفرینی ایجاد کنم و سهمی در بهبود وضعیت اقتصادی داشته باشم. ولی در برگرداندن همان اجناس به داخل کشور متضرر می‌شوم و همین امر، قدرت ریسک را از تولیدکننده می‌گیرد.

ما باید با دستی پر و کارهایی خلاق و نوآورانه در نمایشگاه حضور داشته باشیم تا از بین کارهایمان، چند نمونه با موفقیت و استقبال روبرو شود ولی آن دسته از تولیدات را که با اقبال مواجه نمی‌شود و مجبور به بازگرداندنشان هستیم را چه کنیم؟ در کشورهای رقیب، دولتشان در این زمینه حمایت شایانی انجام می‌دهد و در ورود کالا به کشور مشکل ندارد.

حجت قره گوزلو افزود: همه ارزآوری از نفت نیست، قسمتی از آن هم متعلق به صادرات غیرنفتی مثل فرش، پسته و زعفران می‌باشد. مشکلات مالیاتی و صادرات و واردات گمرک، دست‌اندازهایی بزرگی در مسیر صادرات غیرنفتی، از جمله فرش است. مشکلات به

**فروغ اسماعیلی کارشناس فرش سازمان
صنعت معدن و تجارت و مشاور رییس فراکسیون فرش مجلس شورای اسلامی:**

فرش دستباف، مطالبه گر ندارد

قیمت کالا می‌شود. فراکسیون در سال جدید جلساتی پیرامون موضوع مالیات بر ارزش افزوده برگزار کرده است و مرتب پیگیری این قضیه خواهد بود. فراکسیون بحث مالیات ماده ۱۴۲ قانون مالیات‌های مستقیم و همچنین بحث مالیات بر ارزش افزوده را دنبال خواهد کرد تا از افزایش قیمت عرضه فرش جلوگیری شود.

فرش نامه: در زمینه تقویت تشکل‌های فرش دستباف فراکسیون چه راهکارهایی دارد؟
فروغ اسماعیلی: مهم‌ترین تشکل‌های هر کشور، اتحادیه‌های صنفی است که به علت ناهماهنگی در سال‌های گذشته، اتحادیه‌ها رو به انحلال بوده‌اند که اکنون خوشبختانه بازسازی و ساماندهی آن‌ها از برنامه‌های اصلی فراکسیون فرش دستباف است. از بین رفتن اتحادیه‌ها و حتی ساماندهی آیین‌نامه آنها، نیازمند دقت قانون‌گذار، فراکسیون و مجلس است.

ایشان افزود: آیین‌نامه‌ی داخلی تشکل‌های صنفی ما دچار نقصان است و به علت ضعف قوانین موجود از استراتژی و سیاست‌گذاری برخوردار نیست، فراکسیون پیگیری است تا اتحادیه‌های فرش دارای آیین‌نامه داخلی باشند و بتوانند برای صنفشان سیاست‌گذاری کنند و مانند سایر صنوف دارای اختیارات مضاعفی باشند تا از ظرفیت‌هایشان به‌منظور تولید و هدایت بازار استفاده کنند.

فرش نامه: آیا آمارهای فرش دستباف را مرور می‌کنید؟

فروغ اسماعیلی: متأسفانه ما یک سیستم جامع آماری در فرش دستباف نداریم، چون هیچ تحقیق علمی روی آن انجام نشده است. فقط یک آمار صادرات فرش وجود دارد که گمرک اعلام می‌کند و آن هم دقیق نیست چون عدل فرش را تک‌تک باز نمی‌کنند و همه اعداد تقریبی است و مثل کالاهای دیگر نیست که به علت شکل و فرم واحد، عدد و وزن و قیمت آن کاملاً مشخص است. در مورد قالیبافان کشور تنها عدد موجود، تعداد بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی است که حدود ۵۰۰ هزار نفر هستند، که البته قالیبافان و مشاغل مرتبط می‌باشند و اکنون سازمان صنعت و معدن و تجارت در حال بازدید است که اشخاصی که قالی‌باف نیستند بیمه‌شان قطع شود و کوتاهی در این امر و نبود آمار دقیق از کاستی‌های سازمان ملی فرش است.

فرش نامه: چقدر از کارکرد مرکز ملی فرش راضی هستید؟

فروغ اسماعیلی: مرکز ملی فرش در ابتدا خیلی خوب شروع کرد ولی بی‌دقتی در انتصابات آن جای تأمل دارد. ساختار سازمانی مرکز ملی فرش متناسب با وظایف آن نیست. وابستگی اداری مرکز ملی فرش به بدنه وزارت صنعت و معدن و تجارت بسیار برای مرکز آسیب‌رسان است، برای مثال همین سامانه آماری مرکز که سال‌هاست در دست طراحی و اقدام است و به نتیجه نمی‌رسد، به دلیل مستقل نبودن ساختار سازمانی مرکز ملی فرش از بدنه وزارت صنعت و معدن و قبل‌تر از آن، از وزارت بازرگانی می‌باشد.

مرکز ملی فرش در خیلی از قراردادها و اجرای پروژه‌هایش، دست‌هایش بسته است و نمی‌تواند مستقل عمل کند به همین علت بسیاری از کارها و پروژه‌هایش روی زمین مانده است.

فرش دستباف ایرانی، این هنر و صنعت اصیل با وجود مشکلات فراوان، اصالت خویش را حفظ کرده و اکنون به دست ما رسیده است اگر دیر بچنینیم، آیندگان به ما خواهند گفت با هنر نیاکان ما چه کرده‌اید؟ و این مهم ما را بر آن می‌دارد تا بیش‌ازپیش به پایداری و ثبات فرش دستباف بیندیشیم و از فعالان این رشته، سرچشمه مشکلات و راه‌کارهای مرتفع نمودن آن‌ها را جویا شویم.

فروغ اسماعیلی مشاور فراکسیون فرش مجلس در گفتگو با خبرنگار فرش نامه در مورد وضعیت فرش دستباف در پسا برجام گفت: قبل از موضوع برجام، در جلسه‌ای در وزارت صنعت و معدن و تجارت با حضور اتحادیه‌های مربوط به فرش دستباف، عنوان کردیم که بالاخره روزی تحریم‌ها از بین خواهد رفت، برنامه ما برای حضور در بازار آمریکا و سایر کشورهایی که ما را تحریم کرده‌اند، چه خواهد بود؟ که در آن جلسه نتیجه خاصی حاصل نشد، ما ماندیم و یک بازاری که از قبل به آن فکر نکرده بودیم، اکنون با گذشت یک سال و اندی از ماجرای برجام، تغییر خاصی حاصل نشده، چون ما از قبل فکری برای حضور در بازارهای جهانی بعد از گشایش درب‌ها نکرده بودیم، الان به‌جرات می‌توان گفت در بازار فرش ایران محدود فرشی‌هایی برای حضور در بازار آمریکا وجود دارد. وی در ادامه افزود: حتی اگر تمام بسترهای حمل‌ونقل، گمرک و نمایشگاه و همه‌چیز هم حل باشد و مشکلی نباشد، ما فرش مناسب آمریکا تولید نکرده‌ایم که اکنون بخواهیم وارد بازار شویم، البته در یک سال اخیر دوستانی شروع به تولید کرده‌اند ولی همان‌طور که میدانید فرایند تولید فرش دستباف زمان‌بر است و بیش از یک سال زمان می‌برد، علی‌الخصوص فرش‌های بازار آمریکا که با ابعاد بزرگ بافته می‌شوند. تا این فرش‌ها تولید شوند فرایند شور و غیره را طی کنند و مطابق سلیقه بازار باشند به زمانی بیش از یک سال نیازمندیم. فرش نامه: فراکسیون چه تدابیری برای احیا و ارتقا فرش دستباف ایرانی دارد؟

فروغ اسماعیلی: فرش دستباف دارای دو بازار داخلی و خارجی است، فراکسیون بحث تقویت ساختارهای فرش دستباف را در دست دارد که مهم‌ترین آن ساختار سازمانی و ماهیت مرکز ملی فرش است که هم نقش داخلی دارد و هم نقش خارجی، دیگری ساختار تشکل‌های مربوط به فرش است از جمله اتحادیه‌های صنفی و ساماندهی فروش داخلی.

فراکسیون معتقد است ابتدا باید ساختارها و زیرساخت‌ها را ساماندهی کند تا فرایند تولید و توزیع نیز ساماندهی شود.

ایشان اضافه کرد: یکی از مشکلات امروز فرش، برگزاری نمایشگاه‌های بی‌رویه فرش، در سطح کشور است که یکی از دلایل اصلی آن عدم هماهنگی سیستم تولید و توزیع است که برقراری هماهنگی آن در قانون صنفی به عهده‌ی اتحادیه‌ها است و تا اتحادیه و تشکل‌ها سازمان‌دهی نشوند و دارای ماهیت نباشند، ارتباط بین ساختار تولید و توزیع به‌درستی برقرار نخواهد شد. فراکسیون از انتهای سال ۹۵ وارد این مقوله گشته و امیدواریم با پیگیری این مشکل نیز مرتفع شود.

مشاور رئیس فراکسیون فرش در ادامه افزود: از مسائل دیگری که در بازار داخلی و خارجی فرش تأثیر بسزایی دارد، بحث مالیات‌هاست، چون مالیات به‌هرحال باعث افزایش

فروغ اسماعیلی: تعدادی از نمایندگان مجلس بر اساس موضوعی باهم تجمیع می‌شوند و در بین خودشان یک انتخابات برای هیئت‌رئیس انجام می‌دهند. در فراکسیون کنونی، آقای وقف چی نماینده زنجان رئیس فراکسیون هستند و آقای قروی نماینده گنبد و آقای حاتمیان به‌عنوان نایب رئیس و آقای داوودی دبیر اول و آقای کبیری دبیر دوم و آقای فیضی سخنگوی فراکسیون می‌باشند.

فراکسیون در گام‌های اولیه است و برای تدوین یک برنامه‌ی مدون نیاز دارد تا جلساتی را با سرشاخه‌های فرش دستباف برگزار کند و از برآیند آن‌ها برای خود برنامه بچیند، اگر فراکسیون از ابتدا برای خود برنامه داشته باشد و نظر اهل فن را نداشته باشد، برنامه‌ها واقعی و مطابق خواست و نیاز اهل فن نخواهد شد، لذا فراکسیون ابتدا نیازسنجی می‌کند و سپس بر اساس نیاز و مشکلات برنامه‌ریزی می‌کند.

فروغ اسماعیلی مشاور رئیس فراکسیون فرش در ادامه گفت: آنچه از تشکلهای فرش دستباف انتظار می‌رود این است که همدل باشند. ماهیت فرش تشکیل شده است از یک سری گره که به تکمیل برآیند فرش کمک می‌کنند، تشکلهای فرش شاید یکی تولیدی و دیگری صادراتی و دیگری فروش و غیره باشند ولی همه‌ی این‌ها باهم فرش را تشکیل می‌دهند، سیستم دولتی نقش تاروپود را ایفا می‌کند و نقش استحکام فرش را دارد. تشکلهای فرش همان گره‌ها هستند و باید با همه‌ی تفاوت‌ها باهم همدل باشند. اکنون تشکلهای فرش باهم همگرا نیستند و در نمایشگاه خارجی نیز بسیار مشهود است، برای مثال کشور هند، سر در تمامی غرفه‌ها متشکل هستند و همه به ترتیب در کنار هم هستند و این نشان از هم‌رنگ و هم هدف بودنشان دارد، سایر کشورهای رقیب نیز این چنین هستند ولی ایرانی‌ها هر کدام یک‌طرف و دنبال اهداف خود هستند و در کنار یکدیگر نیستند.

تشکلهای فرش، مطالبه‌گر نیستند، از دولت و از مجلس خواسته‌هایشان را طلب نمی‌کنند و در صورت طلب پیگیری نمی‌کنند. به‌عنوان مثال در مورد بیمه‌ی قالیبافان، کی و کجا، اتحادیه‌ها همدل و هم‌زبان شدند، تا نماینده‌هایشان به دیدار وزیر کار بروند و خواسته‌هایشان را مطالبه کنند، خانه صنعت و معدن در سازمان صنعت و معدن برای خودش اتاق، معاون و معاونت دارد و مطالبات صنعتگرها را از وزارت پیگیری می‌کند، فرش ما کجا همچنین امکانی دارد؟

وی در ادامه در مورد نمایشگاه‌های خارجی افزود: برای مثال تشکلهای مربوط به گوشت و نانوبی، نمایشگاه آرد و گوشت دنیا را شناسایی می‌کنند و چند تا از آن‌ها را در اولویت قرار می‌دهند و در سازمان صنعت و معدن و تجارت به بخش اداری بازرگانی خارجی پیشنهاد می‌دهند و با پروپوزال علمی و توجیهی، خواستار شرکت در نمایشگاه و حمایت دولتی می‌شوند. این اتحادیه‌ها می‌خواهند یا در قالب تورهای تجاری بازدید کنند و یا می‌خواهند در قالب نمایشگاه مشارکت کنند، اداره‌ی بازرگانی خارجی مجوزهای لازم را در هر دو قالب برایشان مهیا می‌کند. بخش خصوصی خودش باید بیاید و خواسته‌اش را مطالبه کند. در ۱۲ سال گذشته ما هیچ‌گونه مطالبه‌ی این چنینی از هیچ‌کدام از تشکلهای فرش نداشته‌ایم.

همه منتظرند، مرکز ملی فرش همتی برای برگزاری نمایشگاه خارجی فرش انجام دهد، در غیر این صورت تاکنون تشکلی از ما درخواست نمایشگاه اختصاصی در خارج از کشور را نداشته است.

ایشان در ادامه تأکید کرد: بودجه حمایت از نمایشگاه‌ها و هیئت‌های تجاری موجود است، بخش خصوصی باید از بخش دولتی و سیاست‌گذاری مطالبه کند و گرنه مطابق اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت اجازه دخالت را ندارد، به‌جز مواردی که منافع ملی در میان باشد. به‌عنوان مثال در نمایشگاه EXPO هم دولت نمی‌تواند خودش مجری باشد و با شرکتی خصوصی قرارداد می‌بندد تا سیاست‌هایش را اجرا کند. تشکلهای باید فعال تر و به‌حق و حقوقشان واقف باشند و آن را از دولت و مجلس و مرکز ملی فرش مطالبه کنند.

در انتها ایشان با آرزوی روزهای درخشان برای فرش دستباف ایرانی به گفتگوی خویش با فرش نامه پایان بخشیدند.

وی در ادامه افزود: برای جامعه‌ی فرش ایده آل خواهد بود اگر دارای وزارت فرش باشند ولی در همین حد مرکز ملی فرش هم، مرکز ملی فرش ما قوی ظاهر نشده است، جاهایی که باید حضور داشته باشد، نیست، مرکز ملی فرش در مصوبه شورای عالی اداری سال ۸۲، وظیفه سیاست‌گذاری، نظارت و حمایت از فرش به‌عنوان وظایفش ذکر شده است ولی عملکرد مرکز در این سال‌ها بیشتر در زمینه‌ی حمایت بوده و سیاست‌گذاری و نظارت در آن بسیار ضعیف بوده است و مرکز با همین نگرش اگر وزارتخانه هم بشود، وزارتخانه‌ای حمایتی خواهد شد و باز هم گره‌ای از فرش باز نخواهد شد، باید نقش سیاست‌گذاری آن پررنگ‌تر باشد چون اگر سیاست‌گذاری قوی باشد دیگر نیازی به نظارت و حمایت باقی نمی‌ماند.

فرش نامه: جوانان چگونه می‌توانند به تشکلهای بخش خصوصی فرش که پیر و فرسوده هستند، راه یابند؟

فروغ اسماعیلی: فرش یک هنر و صنعت کهن سال است و طبیعی هست که افراد حاضر در این حوزه نیز قدیمی و کهن سال باشند، نسل جوان ما، مهارت لازم برای ورود به جمع کهن سالان را ندارد و آموزشی هم در این زمینه ندیده‌اند، خودباوری و مطالعه لازم را نیز ندارند. برای تشکلهای دولتی و حتی خصوصی، دانشی غیر از دانش فرش نیاز است. برای سیستم اداری، علاوه بر بحث هنری فرش، قانون نظام صنفی، قانون مالیات، قانون تعاون، قوانین مربوط به اتاق بازرگانی برای اتحادیه صادرکنندگان و بخش‌های زیادی از قانون اساسی و آیین‌نامه‌های داخلی مجلس و قانون وزارت کار، قوانین جاری بر وزارت آموزش و پرورش و قوانین مربوط به وزارت علوم و ... را نیز باید دانست که هیچ‌کدام از این‌ها ربطی به آموخته‌های دانش آموخته‌های فرش ندارد.

ایشان در ادامه افزود: اکثر دانش آموخته‌های فرش، طراحی و رنگرزی و بافت و مرمت را جدی گرفته‌اند، درسی به‌عنوان اصول سرپرستی کارگاه‌های تولید و جغرافیای فرش، تاریخ فرش و ارزیابی فرش را جدی نگرفته‌اند و ساختار سازمانی را نمی‌شناسند. در صورتی که بیشتر مواقع بحث بر سر اقتصاد فرش و اقتصاد هنر است. ما کالا را برای فروش تولید می‌کنیم، آنجاست که باید بدانیم صنعت پایه صادرات و اصول گمرکی چیست؟ اینجاست که دیگر باید اقتصادی فکر کرد نه هنری، اینجاست که دانش آموخته‌ی ما از سطح تولید نمی‌تواند بالاتر بیاید و چون مطالعه‌ی در زمینه‌ی اقتصادی ندارد نمی‌تواند به مرحله‌ی سیاست‌گذاری وارد شود.

فرش دستباف به تعامل ریشه‌ی فرش و مدیریت بازرگانی نیازمند است، البته در سطح کارشناسی ارشد، گرایش اقتصاد و مدیریت فرش را داریم که بسیار مفید و کارآمد است و سرفصل‌های خوبی دارد و الفبای تجارت آموزش می‌دهد.

هنگام تولید اگر اقتصاد و ساختار سازمانی و اصول تجارت ندانید، نمی‌دانید چه باید تولید کنید. هنگام قرارداد با یک بافنده باید بدانید بیمه و مالیات چیست، مدیریت تولید در بازار کار بسیار مهم است.

فرش نامه: آیا حمایت از فرش دستباف در مجلس یک شعار است یا اراده؟

فروغ اسماعیلی: در دوره‌های قبل هم نگاه مفید و مثبت به فرش وجود داشت و قانون‌های خوبی مانند قانون بیمه و درمان، تأمین اجتماعی قالیبافان، ماده ۷۷ و قانون نظام صنفی و تشکلهای اتحادیه‌های فرش ف به تصویب رسید.

فراکسیون کنونی نیز بسیار پیگیر است و بحث وزارتخانه شدن سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری را دنبال می‌کند که در صورت موفقیت اتفاق خوبی برای فرش و صنایع دستی می‌باشد.

فراکسیون، بحث دستگاه‌های مرتبط با فرش دستباف را به صورت تخصصی در جلسه‌ی ای بررسی نمود و همچنین بحث‌های اتحادیه‌های صنفی و مالیات بر ارزش افزوده را نیز به‌طور جدی پیگیری است و قصد دارد مسائل را به‌صورت موضوعی دنبال کند تا به رفع مشکلات بیانجامد.

ادعای حل یک‌باره مشکلات شعار است، فراکسیون قصد شعار دادن ندارد.

فرش نامه: ساختار فراکسیون چگونه است؟

مرتضی میری از حادثه ۱۷ خرداد می گوید:

ما شاهد تیراندازی تروریست ها پشت در بودیم

و پوکه های خالی و جای گلوله های روی دیوارها و شیشه های خرد شده مواجه شدیم، به سفارش نیروهای امنیتی از کنار راه پله و از سمت چپ و چسبیده به دیوار، پایین آمدیم تا از بالای نرده ها مورد اصابت گلوله قرار نگیریم. در این زمان ۴ ساعته، سه بار تا آستانه مرگ و شهادت پیش رفتم دیگر امیدی برای زنده بودن نداشتم.

اما فی نفسه اتفاقی که توسط تیم تروریستی وابسته به داعش روی داد که به گمان بنده یک عملیات ائتلافی مابین داعش و گروه های تروریستی داخلی بود، نشان داد که ما از نظر اجتماعی، دچار بحران هایی هستیم که حوزه های اقتصادی کوچک و متوسط ما به خصوص حوزه اقتصادی سنتی، مثل قالی بافی، می تواند از بسیاری از این ها جلوگیری کند.

به زعم بنده، علاوه بر گرایشات مذهبی افراطی، چیزی که باعث می شود بخش عمده ای از این افراد در داخل ایران جذب گروه های افراطی اینچینی شوند، ناامیدی از زندگی به دلیل شرایط اقتصادی و نداشتن امید به آینده است.

اصلاح این شرایط، دشوار و زمانبر و هزینه بر است، دولت باید به دنبال راه چاره ای باشد و حقیقت این است که اگر نگاهی به عدد صادراتی فرش بی اندازیم، که حدود ۳۵۰ میلیون دلار است، شاید در مقایسه با صنایع سنگین کشور عدد بزرگی نباشد، اما جایگاه استراتژیکی دارد چون اشتغال روستایی را حفظ می کند و امید به زندگی را در روستاها و شهرستان های کوچک را مستدام می دارد، چون اشتغال در فرش، در مقایسه با سایر صنایع با رقم اندکی مقدور است.

فرش حوزه ای استراتژیکی است که دولت با حمایت از آن و سرمایه گذاری و برداشتن موانع سرمایه گذاری خارجی از آن، به خصوص سرمایه گذاری ایرانیان خارج از کشور که تمایل به فعالیت در این رشته دارند، می تواند باعث شود تا کمتر شاهد جذب ایرانیان به گروه های اینچینی باشیم.

امیدوارم اتفاقات اینچینی در هیچ جای دنیا دیگر روی ندهد و بسیار متأثر و متألّم هستم برای عزیزی که در این حادثه در قلب تهران، علاوه بر حفاظت نیرو های امنیتی مجروح شدند و یا به شهادت رسیدند.

دنیا به انسان های مسولیت پذیر و دلسوز و خلاق نیلزمند است، مرتضی میری دبیر کارگروه فرش و صنایع دستی کمیسیون صادرات اتاق ایران، از جمله این افراد است. ایشان در حادثه تروریستی ۱۷ خرداد ۹۶ که در مجلس شورای اسلامی روی داد، شاهد و ناظر ماجرا بود و نیم گامی تا شهادت فاصله داشت.

وی در گفتگو با خبرنگار فرشنامه در مورد حادثه ۱۷ خرداد گفت:

من به اتفاق آقای حامد چمن رخ در روز چهارشنبه ۱۷ خرداد، حوالی ساعت ۱۰ وارد سالن مراجعات مردمی مجلس شورای اسلامی شدیم، دقایقی برای گرفتن مجوز ورود معطل ماندیم تا مساعدت یکی از کارمندان علاقه مند به فرش در مجلس راهی طبقات بالا شدیم.

قرار بر برگزاری جلسه ای با حضور دکتر وقف چی، رییس فراکسیون فرش و صنایع دستی مجلس، خانم فروغ اسماعیلی مشاور رییس فراکسیون، آقای مهندس فاخر از اتحادیه، بنده و آقای چمن رخ با محوریت فرش بود. قصد داشتیم به تهیه و هماهنگی متنی بپردازیم تا بر اساس آن هفته آینده بتوانیم در کمیسیون اقتصادی از حفظ معافیت از مالیات فرش و خدمات حرفه های مرتبط با آن دفاع کنیم.

هنوز ۴ یا ۵ دقیقه از حضور ما در طبقه اول نگذشته بود و ما منتظر سایر عزیزان از جمله آقای وقف چی که در صحن علنی مجلس حضور داشتند بودیم تا جلسه را آغاز کنیم که ناگهان صدای تیراندازی در راهرو شنیده شد، به سمت راهرو آمدیم و دیدیم افرادی مسلح در حال بالا آمدن از پله هستند، به منظور پناه گرفتن به سمت دفاتر نمایندگان حرکت کردیم و به خاطر شرایط اضطراری بنده و آقای چمن رخ از هم جدا شدیم و هر یک به اتاقی پناه بردیم، من در انتهای راهرو وارد اتاقی شدم.

شخص تروریست شروع به تیراندازی به افراد داخل راهرو کرد، حدود ۴ ساعت داخل اتاق بودیم و مدام از طبقات بالا، راهرو و بیرون ساختمان صدای تیراندازی می شنیدیم و چیزی حدود یکساعت شاهد تیراندازی تروریست ها پشت در اتاق بودیم. دقایق به کندی و به سختی می گذشت تا با حضور نیروهای حفاظت و جابه جایی تروریست ها به طبقات بالاتر ما از مهلکه نجات پیدا کردیم. زمان خروج با صحنه های غم انگیزی از جمله پیکرهای کم جان و بی جان و خون آلوده هموطنانمان

حامد چمن رخ از حادثه تروریستی ۱۷ خرداد در مجلس می گوید:

در ابتدا فکر کردیم مانور است؛ باید برای فرش، سند و چشم انداز تهیه شود

همراه داشت و توسط شبکه های اجتماعی، حمله مهاجمان مسلح را تایید کرد. یکی از مهاجمان به درب اتاق می کوبید و می گفت: "بیایید بیرون و نترسید"، چند بار این جمله را تکرار کرد و وقتی دید کسی از اتاق خارج نشد، در را به رگبار بست. در عرض ۲۰ دقیقه تا نیم ساعت، خیابانهای اطراف مجلس بسته شد و ما امید پیدا کردیم که الان مهمات مهاجمین نیز تمام می شود و نیروهای خودی می رسند و با نجات پیدا می کنیم ولی تیر اندازی های بی هدف و عربده کشی های مهاجمین تمامی نداشت، بعد از ۴۰ دقیقه اولین واحدهای ناپو رسیدند و در اطراف مستقر شدند و حدود دو ساعت و سی دقیقه بعد واحد ویژه سپاه وارد و با مهاجمین از نزدیک درگیر شد.

در این میان در حدود نیم ساعت سکوت سنگین و مبهمی همه جا را فرا گرفت و ما را دچار ابهام کرد، تا اینکه دوباره تیراندازی ها در داخل راهرو شروع و شدت یافت و احتمال یورش مهاجمین به داخل اتاق قوی تر شد، کتابخانه و میز را به پشت درب اصلی بردیم تا مانع از ورود مهاجمین شویم ولی خطر انفجار همچنان باقی بود.

حدود ساعت ۱ تا ۱:۳۰ درگیری به حد بالای خود رسید و محکم به در کوبیده می شد و در شکسته شد، ما اشهد خود را خواندیم و آماده درگیری مستقیم شدیم تا بلکه روزنه ای برای نجات بیابیم. صدای پاسداران خودی را شنیدیم که می گفتند ما نیروهای حراست هستیم، اگر کسی زنده است، بدون ترس از اتاق خارج شود، ولی ما جرات خروج نداشتیم، وقتی دیدیم تعدادشان زیاد است مطمئن شدیم که نیروهای خودی هستند، از اتاق خارج شدیم و با راهنمایی نیروهای نظامی و پوشش نیروهای سپاه از کنار دیوار راه پله به پایین منتقل و با صحنه های وحشتناکی روبرو شدیم، فضا پر از دود و بوی باروت بود، سقف های کاذب فرو ریخته و لوله های آب نشت داده بود و تمام دیوارها بر اثر اصابت گلوله قله کن شده بودند.

روز سختی را گذرانیدیم. کشور ما یک آزمایش بزرگ و غم از دست دادن و جراحت عده ای از عزیزان را پشت سر گذاشت و هیچگاه این حادثه از اذهان پاک نخواهد شد و به عنوان نقطه ننگی در کارنامه حامیان تروریست در یادها خواهد ماند.

مجموعه دولت باید نسبت به درآمد و معیشت مردم حساس باشد، باید رفاه نسبی و حداقل ها در مناطق محروم وجود داشته باشد و مانع از موفقیت مبلغین تروریست و جذب نیرو در نقاط مرزی شوند. فرش دستباف یک زنجیره ای با موقعیت استراتژیک و امیدبخش روستاییان است و تنها کالای تولید داخلی است که ارزش حاصل از آن مستقیم به روستاها تزریق می شود، دولت باید به فرش با دید کلان بنگرد و با برنامه ریزی و مشورت افراد متخصص برای این حوزه سند و چشم انداز تهیه کند.

عصر روز قبل از حادثه توسط خانم اسماعیلی برای جلسه ای به منظور پیشنهاد، همفکری و پیش نویس طرحی در مورد ابقا فرش در قانون معافیت از مالیات بر ارزش افزوده و خدمات برای صنایع دستی با فراکسیون فرش، دعوت شدم تا در جلسه آتی در کمیسیون اقتصادی مجلس مطرح شود، که تمایل چندانی برای حضور نداشتم و به پیشنهاد "مرتضی میری" قبول کردم.

در روز حادثه به اتفاق آقای میری ساعت ۹:۴۵ به محل مجلس رسیدیم و بعد از تحویل کیف و وسایل و موبایل وارد سالن ملاقات با نمایندگان شدیم، و به کاتر مخصوص نماینده زنجان که رئیس فراکسیون فرش دستباف هم هستند مراجعه کردیم، کسی داخل کاتر نبود، چند دقیقه ای به انتظار گذشت تا با مساعدت یکی از کارمندان موفق شدیم به ساختمان اداری راه یابیم.

به دفتر دکتر وقف چی که رسیدیم منتظر حضور بقیه دوستان شدیم، هنوز لحظاتی نگذشته بود که صدای شلیک گلوله شنیدیم، من به کنار پنجره رفتم تا ببینم چه خبر است؟ در همین اوضاع با فریادهای نیروهای حراست از داخل راهرو مواجه شدیم که با فریاد "بمب گذاری" شده از ما می خواستند اتاق ها را ترک کنیم و از ساختمان خارج شویم.

در راهرو حدود ۴۰نماینده اتاق داشتند و در هر اتاق حداقل ۲ یا ۳ نفر بودند، یعنی نزدیک ۱۰۰ نفر به راهرو آمدند و شروع به دویدن کردند، در آن آشوب و شلوغی من و آقای میری همدیگر را گم کردیم.

به سمت پله ها دویدم، صدای تیراندازی نزدیک تر شده بود و تروریست ها در حال بالا آمدن از پله ها و تیراندازی بودند، به سرعت برگشتم و به داخل یکی از اتاق ها، پناه بردم و بعد متوجه شدم ۴ نفر از دفتردارهای نمایندگان نیز وارد اتاق شدند. ما ۵ نفر در اتاق محبوس شده بودیم.

در ابتدا، شوکه شده بودیم و هیچ تصویری از چرایی ماجرا نداشتیم و فکر کردیم شاید مانوری است تا آمادگی مردم و نیروها را با تیراندازی مشقی بسنجند. از پنجره اتاق بیرون را نگاه می کردیم، رفت و آمد در مقابل مجلس کاملاً عادی بود، مردم مشکوکانه مجلس را نگاه می کردند ولی هیچکس در حال فرار نبود. اما شدت تیراندازی داخل راهرو خیلی زیاد بود به نحوی که دیگر فرضیه مانور بودن، از بین رفت و حمله انتحاری و انفجار جایگزین آن شد.

از پنجره که بیرون را نگاه می کردیم، تراکم در خیابان زیاد شد و صدای بی امان تیراندازی جلب توجه کرد و رفته رفته خیابان کاملاً پرازدحام شد، مردم خیلی راحت و خونسرد ایستاده بودند و فیلم برداری می کردند. یکی از افراد حاضر در اتاق موبایل

لزوم ساخت مستند و نمایش جهانی آن

رضا کیانیان: فرش نماد ملت ایران است

اگر هم توسط افرادی ساخته شده است نتوانسته است انتظارات را برآورده کند چرا که ما اعتقاد داریم فیلمی که خوب ساخته شود در هر حالی دیده می شود لذا ساخت مستند در خصوص فرش باید به دستان مستندسازان بزرگ و خبره این سرزمین سپرده شود که اثری ماندگار در خصوص هویت ایرانی به ثبت برسد.

بازیگر فیلم سینمایی «آژانس شیشه ای» تاکید کرد: نمایش مستند در خصوص فرش ایرانی در جشنواره های معتبر خارجی می تواند کمک بسزایی در خصوص شناخت هویت ایرانی در کشورهای جهان بکند و از همه مهم تر عجبین شدن دو هنر بی نظیر ساخت فیلم و فرش ایرانی می تواند دنیا را به احترام هنر ایران زمین به کشور بزرگ ما وادارد.

این بازیگر مطرح سینمای ایران اضافه کرد: همیشه بر این باور بودم که ما هیچ گاه در کشور نتوانستیم داشته هایمان را که بخش بزرگی از تاریخ و هویت ایران است، آن طور که باید و شاید تبلیغ کنیم که ساخت فیلم، سریال، مستند و کلیپ بخشی از همین کم کاری هاست و امیدوارم طی سالهای آینده بتوانیم این خلا را با مدیریت پر کنیم .

رضا کیانیان افزود: فرش دستباف ایرانی چون عصاره تمدن انسانی و هنری تاریخی است در منظر همه جهانیان فقط به نام ایران شناخته می شود و هیچ کس توان رقابت ندارد و نقوش بکار رفته در فرش ایرانی بر گرفته از فرهنگ و سبک زندگی بافندگان آن در هر نقطه از ایران است. طوری که می توان گفت هر فرش ایرانی تابلویی زیبا، گویای طبیعت و فرهنگ خطه ای از ایران است و با مشاهده ی آن می توان اصلتش را جویا شد.

کیانیان در بخش دیگری از صحبت هایش به تاریخی از فرش کهن ایرانی اشاره کرد و گفت: فرش ایرانی یعنی سوی چشمان بانوی بافنده، یعنی ظرافت انگشتان یک هنرمند، فرش ایرانی یعنی دستان پینه بسته پیرمرد رنگرز، یعنی رویای دخترک نخ ریس، فرش ایرانی یعنی بوی گردو و انار جوشیده، فرش ایرانی یعنی باریکه نوری از پنجره چوبی و طرحی زیبا از میراثی کهن....

وی در پایان خاطر نشان کرد: ما بزرگانی را در عرصه طراحی نقش های فرش ایرانی در ذهن داریم که تا ابد در تاریخ ایران ماندگار هستند و شهرت شخصی، اهمیت و ارزش این هنر است. فرش از دیرباز اساسی ترین اسباب منزل بوده است، چه در کاخها و خانه ها و چه در خیمه ها، مهارت در فرش بافی تقریباً جزو خصایص ملی ایرانیان بوده است و ایلات و عشایر، عملاً و ضرورتاً، همواره به فرش بافی می پرداخته اند.

رضا کیانیان بازیگر توانمند سینما و تلویزیون کشور در خصوص جایگاه فرش ایرانی اظهار داشت: هر ملتی یک کالای نمادین دارد که دنیا آن ملت را با ذکر آن کالا بیاد می آورد؛ فرش نماد ملت ایران در بین اقوام است و جهان ایران را با فرش آن و فرش را با ایران می شناسد.

وی افزود: فرش ایرانی بهترین و زیباترین نوع فرش در دنیاست. باستان شناسان و متخصصان اعتقاد دارند تاریخچه بافت و تولید فرش در ایران به دوران صفویه برمی گردد. عمر فرش ایرانی با کیفیت بالا به ۱۰۰ سال هم می رسد که این مزیت در فرش های غیر ایرانی به هیچ عنوان وجود ندارد.

این بازیگر سینمای ایران در ادامه با اشاره به کارآفرینی در عرصه فرش ایرانی نیز تصریح کرد: همچنین حمایت مردم از این صنعت زمینه ساز ارتقای بیش از گذشته این صنعت در کشور است و تولید و اشتغال را در کشور تقویت می کند. ما به وسیله تولید فرش ایرانی می توانیم هزاران جوان بیکار را به کارخانجات فرش صاحب شغل کنیم که در این میان حتما حمایت دولت از این مسئله امری لازم و ضروری است. کیانیان از علاقه زیادش به فرش ایرانی گفت و اشاره کرد: من همیشه برای ایفای نقش هایم در فیلم های سینمایی علاقه بیشتری به فیلم های تاریخی داریم . یکی از دلایل این علاقه به انتخاب لوکیشن های تاریخی برای این دسته از فیلم هاست و همیشه یکی از چیزهایی که به زیباتر کردن فضای لوکیشن های خارجی می افزاید و به آن رنگ و جلوه می دهد و همچنین می تواند به صورت جدی با مخاطب همزاد پنداری کند حضور فرش ایرانی با رنگ ها و جلوه های خاص خودش در صحنه است.

بازیگر فیلم سینمایی «کشف هایم کو» در این خصوص گفت: همیشه زمانی که فیلمبرداری یک فیلم سینمایی یا یک سریال در فضای داخلی صورت می گیرد کار فیلمبردار به مراتب آسان تر و البته چشم نواز تر می شود زیرا حضور فرش ایرانی می تواند تازگی به صحنه بدهد و گواه این حرفم نیز آثار بی نظیر مرحوم علی حاتمی از قبیل هزار دستان و ... است.

کیانیان همچنین از لزوم ساخت مستند در خصوص فرش ایرانی و نمایش آن در جشنواره های خارجی سخن گفت و اظهار داشت: یکی از وظایفی که فرهنگ و هنر این سرزمین در خصوص نمایش هویت ایرانی در کشورهای خارجی به دوش دارد ساخت فیلم های کوتاه و مهم تر از آن ساخت مستندهایی در خصوص تاریخچه فرش ایرانی است .

وی در ادامه افزود: ما در این سالها کمتر شاهد ساخت مستندهای اینچنینی بودم و

چشم انداز یک قرن فعالیت خانواده رشتی زاده

محمدرضا رشتی زاده (تاجر رشتی)

است. استاد حاج علی رشتی زاده از چهره های ماندگار فرش دستباف قم بود که در سال ۹۲ بواسطه یک عمر تلاش و فعالیت مفید در صنعت فرش دستباف قم، مورد تجلیل قرار گرفته بود.

محمدرضا رشتی زاده، از دوران نوجوانی زیر نظر پدر، تولید و تجارت فرش را آموخت. بعد از فوت پدر؛ محمدرضا با تلاش های خلاقانه خود، در مسیر طراحی، نظارت بر بافت قالی و تامین مواد اولیه قدم نهاده و سعی نموده، با استفاده از تکنولوژی، شیوه سنتی این حرفه را به لحاظ فنی و هنری مدرن نموده و به عبارتی میراث گرانبهای پدر را بشایستگی بسط دهد.

از ویژگیهای فرشهای رشتی زاده، اوج زیبایی در عین سادگیست. وجه تمایز طراحیهای

وی تنها پسر استاد مرحوم علی رشتی زاده از بنیانگذاران فرش دستباف ابریشم در قم می باشد. استاد حاج علی رشتی زاده از چهره های فقیه ماندگار فرش دستباف، در کاشان بدنیا آمد، این هنرمند حدود ۴۰۰ نقشه و طرح فراموش شده ایرانی را زنده کرد و آنها را در قاب زیبای فرش دستباف ابریشم به تصویر کشید.

ایشان در ۷۰ سال فعالیت خود توانست زمینه کاری بیش از ۸۰۰ بافنده را در استانهای اصفهان و قم فراهم نماید و فرش را به عنوان یک اثر هنری مد نظر داشت و از ابتدا استفاده از مواد مرغوب و طرح اصیل و ترکیب هارمونیک رنگها و تناسب زیبایی آنها را سر لوحه کار خویش قرار داد.

از دیگر اقدامات وی برپایی فروشگاه دائمی فرش در شهر پاریس فرانسه می باشد، که نمایش فرشهای دستباف ابریشم ایران در آنجا، علاقمندان زیادی را به خود جلب کرده

ایشان استفاده از چند نقش محدود برای ایجاد یک ترکیب کامل در متن فرش است.

در فرشهای رشتی زاده، رنگها نقش مهمی در انتقال هنر، زیبایی و هارمونی به بیننده ایفا میکنند. ترکیب رنگهای ملایم و پراکندگی آنها در عین یکپارچگی در متن کلی فرش، موجب شده تا جذابیت این آثار هنری افزایش یابد.

محمدرضا رشتی زاده در حرکتی خلاقانه، در عرصه هنر صنعت فرش دست باف ایران اقدام به طراحی و بافت فرش مدرن به صورت لوکس و سفارشی نمود. وی با سفر به اقصی نقاط دنیا، آنالیز و بررسی چیدمان مدرن و با تکیه بر هارمونی رنگها و الهام از سبکها و طرحهای قدیمی فرش و قالی و نیز استفاده از طراحی پارچههای قدیمی دهه ۷۰ میلادی در اروپا، آثار هنری بدیعی نظیر لاله آتشین، گل پنج پر و سروستان را در این عرصه طراحی و تولید نمود. گفتنی است طرحهای جدید وی نگاهی مدرن به سبک و طرحهای قدیمی ایرانی نظیر بخشایش؛ فراهان و هریس می باشد.

بخش‌های مختلف مجموعه فرش رشتی زاده:

۱- واحد طراحی و نقاشی
در این واحد ایده اولیه توسط آقای محمدرضا رشتی زاده بر پایه طرح و رنگهای مرتبط با سبکی اصیل خلق شده و سپس به طرح کامپیوتری دقیق و نقشه قالی تبدیل می‌گردد. نقشه تهیه شده شماره و کد گذاری شده و جهت بافت و ارائه به بافنده فرش چاپ و پرس می‌گردد.

۲- کارگاه ساخت دار و ابزار قالی
در این کارگاه، دار و سایر ابزار تولید قالی به منظور تسهیل کار بافت برای بافندگان تهیه می‌گردد. با توجه به اینکه این تولیدی بیشتر در تولید قالی‌هایی با ابعاد بزرگ فعالیت داشته، طبیعتاً از دارهای قالی بزرگی استفاده می‌نماید و ایجاد تغییرات فنی و صنعتی شگرف در این عرصه کمکی شایان ذکر به بالابردن دقت در حین بافت، سهولت جابجایی و پایین کشی دارها نموده است.

۳- نمایشگاه دائمی
در این قسمت، فرشهای تکمیل شده و آماده فروش، نگهداری و به مشتریان ارائه می‌گردد.

۴- واحد مستندسازی و آمار
در این واحد، علاوه بر ثبت تمام امور مربوط به حسابداری و تعیین قیمت تمام شده و دقیق هر قطعه فرش تولیدی از ابتدا تا انتها، موارد دیگری از قبیل مشخصات قالی، مشخصات بافنده، زمان شروع بافت، میزان بافت قالی طی بازه‌های

سهیل بیگدلی در گفت و گو با فرشنامه

فرش دستباف، نیازمند بازننگری در سلیقه یابی جهانی است

مرحله پیش تولید، مطالعه و مشورت می‌کنم تا کاری نو و خلاقانه ارائه کنم، من در تولیداتم سلاقی بازار جهانی و مصرف کنندگان را در نظر می‌گیرم و تقلید و کپی را از آفات فرش قم می‌دانم چرا که به دلیل تفاوت قیمت کار اصل با کار کپی، خریداران را نیز دچار تردید می‌کند و این به ضرر فرش دستباف است. شناسنامه دار شدن فرش‌ها می‌تواند از کپی برداری و سرقت طرح‌ها جلوگیری کند. این تولیدکننده فرش دستباف در ادامه افزود: در ایران تولید فرش دستباف از تقاضا بیشتر است، بهتر است تولید آن کاهش و کیفیت آن افزایش یابد.

سهیل بیگدلی در پاسخ به سوال خبرنگار فرشنامه، در مورد چرایی کاهش تقاضا اروپاییان نسبت به فرش دستباف ایرانی و تمایل آنها به فرش‌های مدرن و دکوراتیو پسند گفت:

وقتی وارد نمایشگاه‌های خارجی مثل مزون ابجت فرانسه و دیگر نمایشگاه‌هایی که با مضمون دکوراسیون شکل می‌گیرد، می‌شویم، اثری از فرش ایرانی نمی‌بینیم چون فرش دستباف ایرانی فاقد تبلیغات مناسب در خارج از ایران است و به همین علت دکوراتوهای مطرح جهانی فرش ایران را نمی‌شناسند، فرش ما نیازمند تبلیغات گسترده و شرکت در نمایشگاه‌های خارجی است تا دوباره شناخته شود و بازارهای جهانی را به دست آورد. تولید فرش نیز باید متناسب با سلیقه روز در اروپا همخوانی داشته باشد و در آن از رنگ‌های روز جهان استفاده شود.

بیگدلی که در حال حاضر یکی از جوانان خوشفکر در زمینه تولید فرش دستباف ابریشمی و پشمی می‌باشد. از ویژگی‌های بارز هنری خود را وفاداری به اصول نقش و طرح سنتی، نوآوری در رنگ و طرح و همچنین تلفیق پشم و ابریشم در قالی بافی می‌داند.

سهیل بیگدلی معتقد است: عرصه هنر و صنعت «فرش دستباف ایران» جایگاه و کارزار بزرگان و هنرمندان است و جای سهل‌انگاری و بی‌تفاوتی نیست، ایشان در عین حال بر این باور است که فرش را باید برای مخاطب بافت، حتی اگر منطبق با سلیقه شخصی تولیدکننده آن نباشد. ایشان مبنای طراحی تولیدات خود را، سلیقه و نظر مشتری، طراحان و دکوراتورها قرار داده است. نوآوری، خلاقیت و استفاده از رنگ‌های غیر معمول، از بارزترین ویژگی‌های دست‌بافته‌های «سهیل بیگدلی» است.

اغلب تولیدکنندگان و بافندگان فرش دستباف ایران، این حرفه را به طور موروثی از خانواده خود گرفته و ادامه داده‌اند. اما سهیل بیگدلی که از پدیده‌های نوظهور فرش ابریشم قم می‌باشد، در خانواده‌ای بزرگ شده که با تولید فرش دستباف آشنایی خاصی نداشته‌اند ولی از دوران نوجوانی با توجه به علاقه زیاد به هنر قالی بافی و داشتن ذوق هنری و تمایل به ترکیب رنگها و نقش‌ها در فرش ایرانی، پا به عرصه هنر «قالیبافی» گذاشت و با تمرین و ممارست بسیار به سرعت پله‌های ترقی را طی نمود و با استعداد و ذوق فراوان در استفاده از رنگ‌های غیر معمول برای طرح‌های اصیل، در کمتر از ده سال به یکی از نام‌های آشنا در «هنر صنعت فرش نفیس قم» تبدیل شد. ایشان جوانترین عضو گروه «تیمچه» مجموعه‌ای از برترین تولیدکننده‌های فرش دستباف قم می‌باشد. سهیل بیگدلی، که امروز به عنوان یک برند شناخته شده است، از سال ۹۳ تا ۹۵، سه بار در مسابقه فرش دستباف شرکت کرد که در سال ۹۳ فرش «شقایق» و در سال ۹۵ فرش «ضریح» فرش برتر و موفق به دریافت جایزه شد. سهیل بیگدلی در ۱۰ سال اخیر با تلاشی بی‌وقفه و به صورت انفرادی از اکثر اساتید نقاشی و نقشه‌کشی فرش ایران، نقشه‌های خاص و زیبایی را جمع‌آوری کرده و در تولیدات خود استفاده نموده است.

سهیل بیگدلی در گفتگو با فرشنامه گفت: در ابتدا کار خود را با تولید فرش‌ها و قالیچه‌های کوچک شروع کردم. و همیشه متأثر و محسوس سبک و مکتب قالی‌های کلاسیک ایران بوده‌ام و سبک خود را بر پایه اصالت و آرامش و طرح‌های خلوت و کلاسیک ایرانی بنا نموده و در عین حال همیشه به رنگ‌های منتخب و پر مخاطب توجهی ویژه داشته‌ام و دوست دارم قالی‌هایی که تولید می‌کنم رنگ و بوی ایران و اصالت ایرانی داشته باشد.

وی گفت: من در آموختن هنر قالیبافی هرگز شاگردی نکرده‌ام و با دیدن و به صورت چشمی قالیبافی را آموخته‌ام و هیچگاه در تولیداتم از تقلب و کپی استفاده نکرده‌ام، همیشه سعی بر این داشته‌ام که خلاقیت و نوآوری را به تولیداتم اضافه کنم.

ایشان در ادامه افزود: همیشه معتقد بودم یکی از علت‌های رکود فرش دستباف ایرانی، نبود تفکر و اندیشه در مرحله پیش تولید این هنر صنعت می‌باشد، همیشه در

زمانی، و زمان پایان بافت، در جهت بهروری بالاتر توسط نرم افزار ویژه‌ای که به همین منظور تهیه شده، ثبت، نگهداری و مستند سازی می‌گردد. در واقع وضعیت تولید یک قالی از ابتدای شروع بافت تا انتها به طور کامل پایش و ارزیابی آماری می‌شود.

۵- مراکز قالیبافی

تولیدی فرش رشتی زاده، چندین خانوار را به عنوان بافنده در استان قم تحت پوشش خود قرار داده و در واقع همه به مثابه یک خانواده در کنار همدیگر مشغول به تولید و تداولم این هنر در عرصه فرش می‌باشند.

مدیریت و ناظران کیفی این مجموعه، هر هفته با مراجعه حضوری به مراکز قالیبافی خود، به نظارت کار بافندگان و بررسی کیفیت تولید فرش و بررسی و رفع مشکلات آنان می‌پردازند. شیوه کار در فرش رشتی زاده به صورت سنتی ولی با مدیریت لجستیک می‌باشد.

۶- بنیاد رشتی زاده

محمدرضا رشتی زاده در راستای معرفی هنر فرش دستباف و انجام فعالیتهای آموزشی، ترویجی و فرهنگ‌سازی، بنیاد رشتی زاده را در سال ۱۳۹۳ تاسیس نمود.

مهمترین فعالیتهای انجام شده توسط این بنیاد تاکنون عبارتند از:

- برگزاری ۳ دوره همایش گره طلایی استاد رشتی زاده در ۱۶ آذرماه هر سال از سال ۹۳ تا ۹۵
- برگزاری اولین دوره مسابقات طرح و نقشه استاد رشتی زاده در اردیبهشت ماه ۱۳۹۵ شمسی

فعالیت‌های در دست اقدام این بنیاد به شرح ذیل می‌باشد:

- برگزاری دومین مسابقه طراحی فرش رشتی زاده این مسابقه به صورت ملی و در دو بخش دانشجویی و عمومی برگزار می‌شود. ثبت نام مسابقه به صورت اینترنتی و در وب سایت تحت آماده سازی و بروزرسانی www.guereh.com انجام می‌شود و همزمان با همایش گره طلایی در ۱۶ آذر ماه سالجاری از طراحان برگزیده تقدیر شده و جوایزی به رسم یاد به آنها بود اهدا می‌شود و آثار منتخب در نمایشگاه جانبی همایش در معرض دید عموم قرار می‌گیرد.

- برگزاری چهارمین همایش گره طلایی رشتی زاده در تاریخ ۱۶ آذر ۱۳۹۶

- نمایشگاه اختصاصی فرش رشتی زاده در بهمن ماه ۱۳۹۶

AHMAD PIOUS

Persian Carpet Gallery

SINCE
1985

ماچشمان زیبا پسندان را دنبال کنسیم تا بهترین بشیم...

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ۱۵ خرداد، سبزه میدان، بازار فرش، سرای بو علی
طبقه دوم، پلاک ۸۲ و ۸۴ تلفکس: ۵۵ ۶۳ ۸۰ ۲۶ - ۵۵ ۱۶ ۱۰ ۶۲

فروشگاه: تهران، کامرانیه شمالی، نیش خیابان شیبانی
ساختمان شوران، پلاک ۲۶ ۵ خط ویژه: ۲۲۸۱۸۱۰۳

میرعلی رضا کیا مدیر روابط عمومی موزه ملی فرش ایران:

پول هست؛ راه کار قانونی برای هزینه کردن نیست

عمده مشکلات موزه، مشکل مالی است و گر نه ما کارشناسان و متخصصین قابلی داریم که سابقه طولانی و تجربه فراوان در این حوزه دارند و در صورت وجود بودجه می‌توانند تحولات خوبی را رقم بزنند.

فرش نامه: آیا موزه طرحی برای شناسایی و ارتقا جایگاه فرش دستباف ایرانی در نظر دارد؟

کیا: بله، قرار است کارگروهی با محوریت موزه ملی فرش ایران تشکیل شود و به شناسایی تمام فرش‌هایی که در سراسر جهان هستند بپردازد و هیئت برای بازدید از آن‌ها و تأیید هویت ایرانی آن‌ها فرستاده شود که در صورت تأیید، مهر اصالت را از موزه ملی فرش ایران دریافت می‌کند و دارای ارزش مادی و معنوی فرش دستباف ایرانی می‌شود، اگر هم هویتش تأیید نشود تقلبی بودنش اثبات می‌شود.

فرش نامه: تعامل موزه ملی فرش با موزه‌های خارجی چگونه است؟

کیا: ارتباط خاصی نداریم، فقط با موزه متروپولیتین ارتباطی داشتیم که یک‌تکه فرش یازیریک ما را داشتند و درخواست کردیم اصلش را برای ما بفرستند.

فرش نامه: در خصوص گزارش‌ها قبلی که در روزنامه‌ها در مورد موزه فرش چاپ شده بود، به‌خصوص گزارش انتقادی روزنامه ایران که در سال ۸۲، رئیس وقت موزه گفته بود، بعد از چاپ مطلب موزه فرش، تماس‌های فراوانی به‌منظور اعلام آمادگی و همکاری افراد با موزه برقرار شده است، سرانجام آن تماس‌ها چه شد؟ از تماس‌های این‌چنینی چگونه در جهت بهبود و پیشرفت موزه استفاده می‌شود؟

کیا: کارمندان موزه همه با انگیزه و پرتوان و مجرب هستند ولی سازوکار برای پیشرفت در نظر گرفته نشده است. افرادی هستند که حاضرند میلیاردها برای موزه فرش و فرش ایرانی هزینه کنند، اما هیچ راهکار قانونی برای دریافت و هزینه این پول وجود ندارد و اگر من کارمند این پول را دریافت کنم، درگیر عنوان رشوه‌خواری خواهم شد، لذا هیچ‌وقت خود را گرفتار چنین چیزی نمی‌کنم و مایه‌ی تأسف است که هیچ اساسنامه‌ای وجود ندارد که پول‌های این‌چنینی به‌صورت قانونی وارد موزه شود و در جهت بهتر شدن و رونق موزه استفاده شود.

موارد زیادی هست که دوستداران فرش، می‌خواهند برای فرش ایرانی هزینه کنند ولی ما دستمان بسته است و این مستلزم آن است که بالادستی‌ها در مجلس تصویب کنند، که در موزه فرش می‌تواند یک ذی‌حسابی داشته باشد و ذی‌حساب نظارت کند بر دریافت و صرف هزینه‌ها.

میر علی‌رضا کیا در ادامه افزود: برای مثال، اخیراً ما برای نمایش فرش‌های نفیس قم به مدت یک ماه، در گالری طبقه بالای موزه ملی فرش، پیشنهادی ۵۰۰ میلیونی داشتیم، که تزریق همین نقدینگی، احوال موزه را دگرگون می‌کرد ولی عدم وجود سازوکار قانونی برای دریافت و مصرف این هزینه، باعث مردود شدن چنین پیشنهادهایی می‌شود. ایشان در ادامه با آرزوی ارتقا جایگاه جهانی فرش، فرهنگ و هنر ایرانی به گفتگوی خود با فرش نامه پایان داد.

موزه ملی فرش تنها موزه تخصصی و منحصر به فرد در سراسر کشور است، که گنجینه‌ای از نفیس‌ترین فرش‌های ایران را در خود جای داده و زیرمجموعه اداره کل میراث فرهنگی استان تهران است. در طبقه اول این موزه انواع فرش‌های دستباف و گلیم با قدمت و تنوع مناطق مختلف ایران به نمایش درآمده است، طبقه دوم، به‌منظور برگزاری نمایشگاه‌های موقت در حوزه فرش و صنایع دستی مورد استفاده قرار می‌گیرد. موزه ملی فرش ایران در مقایسه با موزه‌های دیگر جهان، از ذخایر ارزشمند فرش دستباف به لحاظ طرح و رنگ و نقش است اما از چشم‌نوازی و تناسب، سایر موزه‌های جهان برخوردار نیست و این در شان فرش دستباف ایران نیست. به همین دلیل گفتگویی داشتیم با میر علی‌رضا کیا، روابط عمومی موزه ملی فرش ایران به شرح زیر:

فرش نامه: چرا موزه آن‌چنان که باید فعال و پویا نیست؟

کیا: اینجا نیروی انسانی و تبلیغات کم است و به همین دلیل موزه و فعالیت‌های آن، آن‌چنان که باید برجسته نیست، البته باید این را در نظر داشت که موزه پارک و شهرسازی نیست که مملو از بازدیدکننده باشد، شما برای بازدید از موزه یا باید عاشق باشید، یا محقق که وقت زیادی را در موزه صرف کنید. موزه فرش سرشار از جذابیت برای متخصصین و محققین این رشته می‌باشد.

افراد عادی فقط به‌منظور بازدید به موزه برمی‌زنند، اکثر بازدیدکننده‌های موزه خارجی هستند به‌خصوص آلمانی‌ها که دنبال دیدن و شناختن فرش‌های ایرانی هستند.

فرش نامه: برنامه خاصی برای بازدیدکنندگان خارجی دارید؟

کیا: نه برنامه خاصی در عمل نداریم، البته از وقتی موزه هیئت‌امتایی شده است طرح‌های جذاب فراوانی در ذهن داریم و ارائه کرده‌ایم ولی هیچ‌کدام به خاطر مشکلات مادی عملی نشده است. ایده‌هایی از جمله بلیت‌فروشی آنلاین که بازدیدکنندگان هیچ‌گونه فوت وقت نداشته باشند. گرفتن تصاویر باناروما از داخل موزه و قرارداد بر روی سایت، تا علاقه‌مندان در خارج از کشور با دیدن گوشه‌هایی از جذابیت‌های فرش‌های ایرانی، جذب شوند و برای بازدید حضوری بلیت تهیه کنند که تبلیغات خوبی برای موزه و فرش ایرانی است و پیشنهاد راه‌اندازی چاپخانه را نیز عنوان کردیم تا بازدیدکنندگان در محیطی آرام و هنری در کنار فرش‌های کهن ایرانی لذتی مضاعف ببرند و ایده‌های دیگری را در صورت تحقق هریک از آن‌ها، اتفاقات مؤثری روی خواهد داد.

در ادامه ایشان افزود: درآمد حاصل از فروش بلیت در موزه‌ها حتی یک ریالش هم صرف آبادانی و بقای موزه نمی‌شود مصرف مخارج عمومی کشور می‌شود و این از مصوبات مجلس است، حتی اگر نیمی از این درآمد برای خود موزه‌ها هزینه شود، شاهد اتفاقات خوبی خواهیم بود. وی در ادامه گفت: ما در موزه دستگاه پخش موسیقی و فیلم‌هایی از پشم‌چینی، رنگرزی و غیره را برای بازدیدکنندگان داشتیم که به علت خرابی سیستم متفی شده است.

Farshnameh
Spring 2017 | NO.26

فرستی که حمله تروریستی از هنرمندان گرفت

در مجلس دوره قبل تقریباً به انتها رسید اما فرصت نشد به صحن علنی برده شود.

او ادامه داد: بعد از شروع به کار دور جدید مجلس، این طرح دوباره بررسی و خوشبختانه برای آنکه به صحن علنی مجلس برده شود، آماده شد.

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی درباره ماده‌های این طرح توضیح داد: در ۲۰ ماده این طرح به موضوعاتی مثل بیمه هنرمندان، ارزش افزوده در حوزه صنایع دستی، مجوزهای صنایع دستی در حوزه آموزش، تولید و تجارت، اختصاص فضاهایی از سوی شهرداری به این حوزه، برنامه‌های رادیو و تلویزیونی مرتبط، استفاده از فضاهای میراثی سازمان برای صنایع دستی و ارائه تسهیلات به کارگاه‌های تولیدی و هماهنگی نظام آموزشی با معاونت صنایع دستی برای بهره‌برداری بیشتر اشاره شده است. او گفت: نمایندگان دولت درباره برخی از این ماده‌ها نظراتی دارند و ما نیز قرار است درباره اهمیت این موضوع در مجلس صحبت کنیم زیرا با این کار نخستین اقدامات برای قانون‌سازی در صنایع دستی انجام می‌شود. متأسفانه این حوزه از کمبود قوانین رنج می‌برد و اگر حتی بخشی از آنها تسهیل شود اولین گام برای قانون‌سازی صنایع دستی برداشته می‌شود. نامور مطلق اظهار امیدواری کرد: اگر اصلاحاتی که در این طرح لازم است صورت بگیرد و کلیت آن با رفع اشکال مصوب شود، موجب دلگرمی هنرمندان خواهد شد. با تصویب این قوانین فعالیت‌های این حوزه منظم‌تر و قانونمندتر، همچنین امکان فراهم کردن بستر صادرات و بازرگانی بهتر خواهد شد

قرار بود در جلسه روز چهارشنبه ۱۷ خردادماه در صحن علنی مجلس درباره طرح حمایت از هنرمندان صنایع دستی صحبت شود که با حمله تروریستی و پایان زمان ساعت کاری مجلس، بررسی این موضوع به روز دیگری موکول شد.

فرشنامه به نقل از اقتصادگردان، معاون صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری که برای صحبت درباره طرح حمایت از هنرمندان صنایع دستی روز چهارشنبه به مجلس شورای اسلامی رفته بود بیان کرد: اصولاً باید در جلسه بعدی به این موضوع رسیدگی شود اما با توجه به اتفاقی که در مجلس افتاد نمی‌توان با قاطعیت درباره فرصت دوباره‌ای که به این حوزه می‌دهند، صحبت کرد. شاید این فرصت دوباره، روز یکشنبه یا در روزهای آینده در اختیار ما قرار بگیرد. امیدواریم معاونت صنایع دستی برای روز یکشنبه دوباره به مجلس دعوت شود تا با مطرح کردن این موضوع نمایندگان ملت را نسبت به صنایع دستی حساس‌تر کنیم.

بهمن نامور مطلق با بیان اینکه مطرح شدن صنایع دستی در صحن علنی مجلس اقدام مهمی است که شاید تا کنون به این شکل صورت نگرفته است، گفت: طرح حمایت از هنرمندان صنایع دستی ۲۰ ماده دارد که حدود یک سال و نیم پیش توسط مجلس شورای اسلامی پیشنهاد داده شد و آقای قادری نماینده استان فارس طرح آن را با کمک معاونت صنایع دستی نوشت. این طرح بعد از مدتی به کمیسیون صنعت و معدن واگذار شد که

صنایع دستی برای اشتغال زایی از ظرفیتی بزرگ برخوردار است

به گزارش فرشنامه و به نقل اقتصادگردان - مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان گفت: صنایع دستی از ظرفیتی بزرگ برای اشتغالزایی برخوردار است و باید با برنامه ریزی از این ظرفیت برای ایجاد اشتغال استفاده کرد.

صنایع دستی برای اشتغال زایی از ظرفیتی بزرگ برخوردار است به گزارش ایرنا، فریدون اله یاری شنبه شب در مراسم تجلیل از هنرمندان صنایع دستی استان اصفهان، تصریح کرد: گرچه اقدام های خوبی در زمینه توسعه اشتغال در صنایع دستی این استان انجام شده است اما هنوز نتوانسته ایم از همه ظرفیت های این صنایع، برای اشتغال زایی در استان استفاده کنیم.

وی با اشاره به اینکه هم اکنون حدود ۴۰ هزار نفر در صنایع دستی این استان اشتغال دارند، افزود: ظرفیت اشتغال زایی صنایع دستی فراتر از آمار کنونی است باید با برنامه ریزی بتوانیم زمینه اشتغال افراد بیشتری را در این صنایع فراهم کنیم.

مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان افزود: توسعه صنایع دستی روستایی و عشایری از رویکردهای این اداره کل است در آینده ای نزدیک نخستین پایگاه صنایع دستی روستایی در این استان راه اندازی می شود.

وی با بیان اینکه قرار است طی مراسمی ۷۵ روستای کشور به عنوان آزمایشی به عنوان روستای ملی در زمینه تولید صنایع دستی معرفی شوند، گفت: از استان اصفهان روستاهای نسلج کاشان، خفر سمیرم و اسفرجان شهرضا به عنوان روستای ملی در زمینه تولید صنایع دستی برگزیده شده اند.

اله یاری با اشاره به تاثیر صادرات صنایع دستی بر توسعه استان، ایجاد اشتغال پایدار و ارتقای سطح کیفی صنایع دستی گفت: طی سال های اخیر گام های مهمی برای صادرات صنایع دستی استان برداشته شده است و شرکت های خصوصی فعال در زمینه تولید صنایع دستی توانسته اند به بازارهای جهانی راه یابند.

وی حضور در نمایشگاه های بین المللی صنایع دستی را بر معرفی و راه یابی صنایع دستی کشورمان به بازارهای جهانی بسیار تاثیر گذار دانست و گفت: طی دو سال گذشته هنرمندان صنایع دستی با حضور در نمایشگاه های بین المللی توانسته اند محصولات خود را جهانیان عرضه کنند و استان اصفهان امسال نیز با جدیت در نمایشگاه های بین المللی صنایع دستی حضور خواهد داشت.

مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان ادامه داد: حضور اصفهان در این نمایشگاهها، امتیاز خوبی برای صنایع دستی استان است و به بازار یابی و توسعه اشتغال در این استان کمک می کند. وی در ادامه با اشاره به اینکه میراث فرهنگی و گردشگری با رونق صنایع دستی ارتباط مستقیم دارد، افزود: طی سال های اخیر در زمینه ثبت میراث ناملموس و ملموس و مرمت بناهای تاریخی استان اصفهان اقدام های خوبی انجام شده است.

اله یاری ابراز امیدواری کرد: امسال نیز با اختصاص اعتبارهای لازم، مرمت بناهای تاریخی اصفهان ادامه یابد.

وی با اشاره به اینکه تبدیل ۴۲ خانه تاریخی در کاشان به تاسیسات گردشگری در برنامه های اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان قرار دارد، افزود: برای مرمت و تبدیل ۸ باب از این خانه های تاریخی سرمایه گذار بخش خصوصی که در خارج از کشور قرار دارند، اعلام آمادگی کرده است.

مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان افزود: پیش از این وجود خانه های تاریخی، یک نعمت بشمار می آمد اما در پی سیاست های دولت تدبیر و امید وجود این خانه های تاریخی، فرصتی برای توسعه گردشگری و به رحمت تبدیل شده است.

وی همچنین بدون اعلام آمار به رشد آمار ورود گردشگران خارجی به اصفهان پس از توافق هسته ای و تصدی دولت تدبیر و امید اشاره کرد و گفت: طی دو ماه ابتدایی امسال، رکورد ۴۰ ساله ورود گردشگران خارجی به اصفهان شکسته شد.

اله یاری با اشاره به اینکه توسعه گردشگری و ورود گردشگران خارجی تاثیر بسزایی در تقویت اقتصاد و اشتغال پایدار استان دارد ابراز امیدواری کرد: پیشرفت و توسعه صنعت گردشگری استان که از سال ۹۲ شدت یافته است ادامه یابد.

مراسم تجلیل از حامیان و کارآفرینان صنایع دستی و پیشکسوتان تزیینات وابسته به معماری استان اصفهان شنبه شب به مناسبت گرامیداشت روز جهانی صنایع دستی با حضور مسئولان این استان در سالن همایش های اتاق بازرگانی اصفهان برگزار شد.

در این مراسم یاد شده، فعالان صنایع دستی که در مناطق روستایی و کمتر توسعه یافته توانسته اند برای حداقل ۱۵ تا ۵۰ نفر در این حوزه اشتغالزایی کنند به همراه تعدادی از هنرمندان تزیینات وابسته به معماری و خادمان میراث فرهنگی، مورد تجلیل قرار گرفتند.

۲۰ خرداد مصادف با ۱۰ ژوئن به عنوان روز جهانی صنایع دستی نامگذاری شده است.

مدیرعامل سازمان توسعه گردشگری شهرداری تبریز خبر داد

تاجر بنام تبریزی ۱۱ تخته فرش نفیس به موزه شهر اهدا کرد

وی افزود: طبق نظر کارشناسان خبره فرش موزه شهر این یازده تخته فرش از دست بافته های هنرمندان آذربایجانی است که دارای قدمتی بین هفتاد تا صد سال تخمین زده می شوند و با مواد خالص پشمی بافته شده اند و یکی از آنها تصویری منتسب به دوره مشروطیت است. مدیرعامل سازمان توسعه گردشگری شهرداری تبریز یادآور شد: در قالی های اهدایی این نیک مرد تبریزی یک تخته زرنیم کاشان ابریشمی با طرح درختی رج شمار هفتاد بسیار قدیمی دیده می شود. مدیرعامل سازمان توسعه گردشگری خاطرنشان کرد: شهرداری تبریز ضمن ارج نهادن به عمل شایسته این تاجر خیر ترتیبات لازم برای به نمایش گذاشتن این فرش ها جهت بازدید همشهریان و گردشگران انجام می دهد

مدیرعامل سازمان توسعه گردشگری از اهدای یازده تخته فرش با ارزش توسط تاجر تبریزی به موزه شهرداری خبر داد: اقتصادگردان _ به نقل از روابط عمومی شهرداری تبریز، رضا خلیلی گفت: تاجر صاحب نام تبریزی حاج یعقوب صادق نوبری در اقدامی شایسته با اهدای یازده تخته فرش از مجموعه خود به موزه قالی شهرداری تبریز به تالار فرش تزئین خاص بخشیده است. وی ادامه داد: این شهروند محترم تبریزی که در تجارت فرش دارای سابقه طولانی است و یکی از بازرگانان خوش نام فرش ایران در بازار جهانی به شمار می رود با ارسال یازده تخته فرش از هامبورگ آلمان به تبریز موجب تنوع در مجموعه قالی های موزه فرش شهرداری تبریز شده است.

دهکده فرش در چهارمحال و بختیاری راه اندازی می شود

و بختیاری است که قالی این منطقه ثبت ملی شده و مطابق اسناد از قرن نهم در چهارمحال و بختیاری در این منطقه فرش بافی رایج بوده است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری ادامه داد: حدود ۶۰ طرح و نقشه شامل «چالستر، خشتی، لچک و ترنج، چل مینا، سرو و کاج، گل افشار و قاب سماور» و مهم ترین سبک «بختیاری» در این استان توسط فرشباخان بافته می شود امامی گفت: مطابق برنامه ریزی های انجام شده امسال ۷۰ کارگاه تولید غیر متمرکز فرش با اشتغال ۱۴۰ نفر و سرمایه گذاری ۲۱ میلیارد ریال در استان تجهیز می شود. وی ادامه داد: ۲ کارگاه رنگرزی و پشم شویی با اشتغال ۱۵ نفر و ۳۰ میلیارد ریال اعتبار در استان راه اندازی خواهد شد. در سال جاری ۵۰ هزار مترمربع فرش در چهارمحال و بختیاری تولید شده است

به گزارش فرشنامه و به نقل از اقتصادگردان - رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری گفت: با موافقت و تصویب مرکز ملی فرش ایران، دهکده فرش در منطقه نچالستر» این استان راه اندازی می شود. دهکده فرش در چهارمحال و بختیاری راه اندازی می شود به گزارش روز شنبه ایرنا از روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان، سید نعیم امامی اعتبار مورد نیاز برای راه اندازی دهکده فرش را ۵۰ میلیارد ریال عنوان کرد و افزود: با راه اندازی این مرکز زمینه اشتغال ۲۰۰ نفر فراهم می شود. به گفته وی، در این دهکده زنجیره کامل تولید فرش شامل مرحله های پشم شویی، پشم چینی، ریسندگی، رنگرزی، طراحی و نقاشی، تولید کارگاهی، فرش بافی، رفوگری فرش، نمایشگاهی از فرش های تولید شده و ضایعات فرش راه اندازی خواهد شد. امامی افزود: منطقه چالستر یکی از مناطق قدیمی فرش بافی در چهارمحال

در ساختمان اتحادیه فروشندگان فرش دستباف

خدمات بیمه آسیا به صنف فرش دستباف

پنج شنبه و جمعه که اتحادیه تعطیل است، ارائه می دهد. بیمه شدگان این نمایندگی، خسارت های درمانی شان را در کوتاه ترین زمان ممکن دریافت می کنند و این در مقایسه با نمایندگی های دیگر که تقریباً بعد از یک ماه هزینه را می پردازند، امتیاز محسوب می شود.

یکی دیگر از امتیازات این نمایندگی، صدور معرفی نامه های بیمارستانی در محل نمایندگی بیمه در اتحادیه فروشندگان فرش دستباف امی باشد و لازم نیست اعضا برای دریافت معرفی نامه های بیمارستانی به شعبات بیمه آسیا مراجعه کنند و معرفی نامه توسط خود نمایندگی صادر می شود و اعضا معرفی نامه را یا در نمایندگی یا درب مغازه و یا بوسیله پیک در بیمارستان مورد نظر دریافت می کنند. این نمایندگی پس از حوادث "پلاسکو" و انبارمرکزی "شرکت کروز" و "پاساژ مهستان" و وقایعی که در چند ماه اخیر در در تهران و اطراف اتفاق افتاد، به درخواست اعضا و مذاکراتی با مجتبی عراقچی رئیس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف و هیئت مدیره اتحادیه، برآن شد تا با مذاکراتی با دپارتمان بیمه های آتش سوزی بیمه آسیا داشته باشد و با دریافت بهترین و پایین ترین نرخ، بیمه آتش سوزس را در اختیار کسبه محترم قرار دهد. اهالی سرای قدس، هم اعضا و هم فرش ها و دارایی شان را توسط این نمایندگی تحت پوشش بیمه آتش سوزی بیمه آسیا قرار دادند. اهالی و کسبه سرای روحانی، راسته بازار، سرای بوعلی، ساختمان بازار فرش و خود اتحادیه نیز تاکنون مبادرت به این کار ورزیده اند.

این نمایندگی با نرخ مناسبی برای بیمه های آتش سوزی برای فروشگاه ها و انبارهای اعضا محترم صنف "فرش دستباف" به مدت محدود آماده ارائه خدمات می باشد. لذا جهت حفظ سرمایه های کسبه محترم اکیداً توصیه می گردد از موقعیت مذکور استفاده نمایند. به علت بالا بودن سرمایه در ساختمان ها و پاساژهای فرش، اتحادیه با این نگاه پیشگیرانه سعی در حفظ سرمایه عزیزان دارد.

امیر امام نمایندگی ۳۵۱۲، نماینده برتر بیمه آسیا، سالهاست با شرکتهای خصوصی و دولتی در حوزه درمان و مسئولیت مدیران همکاری دارد و با نرخ های فنی رقابتی توانسته است سرویس ها و خدمات مقبولی را ارائه دهد و در سال ۹۵ به عنوان نماینده برتر بیمه آسیا برگزیده شود.

این نمایندگی از سال ۹۱ و به مدت ۵ سال است که در طبقه سوم اتحادیه فروشندگان فرش دستباف تهران دایر و آماده خدمات می باشد.

این نمایندگی در حال حاضر خدمات بیمه درمان تکمیلی را به اعضای اتحادیه های فروشندگان، صادرکنندگان و انجمن رفوگران فرش دستباف به صورت مستقیم، توسط کارشناسان خبره خسارت و درمان در تمامی روزهای هفته به استثنای روزهای

رزومه نمایندگی ۳۵۱۲ بیمه آسیا

شرکت هایپر مارکتهای ماف پارس (هایپرستار)	انجمن صنفی رفوگران فرش تهران	نیروگاه برق ۴۹۲ مگاواتی شهید کاظمی
قرارداد سراسری ایران	موسسه فرش دستباف تهران	شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر
شرکت خارجی خطوط هوایی قطر	مرکز ملی شماره گذاری کالا و خدمات ایران (ایران کد)	شرکت داده کاووان پیشرو ایده ورنانگر
شرکت خارجی خطوط هواییالاتحاد	شرکت آهن و فولاد صنیع کاوه (تابعه فولاد مبارکه)	شرکت مشاوره پارسای برین
شرکت افق دارو پارس	مدرسه عالی و دانشگاه شهید مطهری	شرکت گروه سرمایه گذاری امید
شرکت خوشگوار ایران (کوکاکولا)	شرکت گهر انرژی سیرجان (تابعه گل گهر سیرجان)	شرکت مدیریت انرژی تابان هور
شرکت تیراژه ماشین	نیروگاه برق ۳۲۴ مگاواتی شهید باکری سمنان	شرکت سرمایه گذاری ساختمانی سپه
اتحادیه فروشندگان فرش تهران		شرکت لیزینگ امید
اتحادیه صادرکنندگان فرش تهران		شرکت گروه نرم افزاری رستاک

گرامیداشت روز جهانی صنایع دستی با شعار «صنایع دستی؛ اشتغال زا، هویت ساز، ارز آور»

وی ادامه داد: در صادرات کالاهایی مثل مواد خام اولیه طرف مقابل شرکت‌های بزرگ هستند و در نهایت بر روی محصول حاصله اسمی از کشور مبدا نیست اما در محصولات فرهنگی، مثل صنایع دستی ایران، تصویر ذهنی مثبت مخاطب در خرید و ارائه آن محصول مهم است و اینجا اهمیت دیپلماسی سیاسی در راستای دیپلماسی فرهنگی و اقتصادی کشورمان دیده می‌شود تا این دید مثبت به وجود آید.

حریری در ادامه با اشاره به عدم وجود یک سیستم جامع تامین کالا جهت هدایت تولید کننده به سمت بازارهای هدف برای تولید انبوه، بیان کرد: چالش بعدی ناشناخته ماندن تجارت در حوزه صنایع دستی است، اولین و ساده ترین صادرات صنایع دستی خرید توریست‌ها است، تا وقتی که آمار توریست واقعی و خاص ما از آمار کلی ورود خارجی‌ها به کشور جدا نشود، این چالش باقی است. نکته بعدی ناشناخته ماندن تجارت صنایع دستی برای تجار و سرمایه داران بزرگ بوده است؛ که آسیب‌های جدی دو دهه قبل آنها را از این بازار دور کرد اما خوشبختانه اکنون این حوزه در میان تجار در حال بازیابی اهمیت و جایگاه خود است.

رئیس انجمن صادرکنندگان صنایع دستی تصریح کرد: البته ناگفته نماند که از سال ۹۳ تا ۹۵، وقتی شیب رشد بسیاری از اقلام صادراتی صفر بود، صادرات صنایع دستی به طور متوسط هر سال میانگین رشد ۳۰ درصدی را نسبت به سال قبل داشته است و این سیر صعودی نشان از فعالیت‌های خاص و برنامه‌های درست دست‌اندرکاران صنایع دستی دارد. به هر حال این برنامه‌ها زمان بر هستند و احتیاج به برنامه‌های پایدار در این حوزه داریم.

مجیدرضا حریری یادآور شد: این نکات به آن معنی نیست که به نقطه مطلوب نرسیدیم در حال حاضر نسبت به گذشته در وضعیت قابل قبولی قرار داریم که رو به رشد دارد، برخی از موانع صادرات در اختیار معاونت صنایع دستی کشور نیست و باید ارگان‌های مربوطه دیگر مانند وزارت امور خارجه، وزارت ارشاد، وزارت صنعت و معدن و کشاورزی و سازمان فرهنگ و ارتباطات و ... به این حوزه کمک کنند. وی در پایان تاکید کرد: باید مسئولان ارگان‌های مرتبط مذکور نگاه صرف اقتصادی به صنایع دستی را به نگاه فرهنگی و صدور فرهنگ و تمدن کشورمان تبدیل کنند و بخشی از بودجه فرهنگی در اختیارشان را به صادرات حوزه صنایع دستی اختصاص دهند. زیرا رساندن پیام صلح و دوستی ایران به مردم دنیا همین ارسال کالای فرهنگی کشورمان به جهان است.

مراسم گرامیداشت روز جهانی صنایع دستی عصر ۲۰ خردادماه به منظور گرامیداشت و ارتقا جایگاه صنایع دستی و تجلیل و تقدیر جایگاه هنرمندان این عرصه در سالن آمفی تاتر سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برگزار شد.

به گزارش فرش‌نامه و به نقل از اقتصادگردان از روابط عمومی معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور؛ مراسم گرامیداشت روز جهانی صنایع دستی به مناسبت روز جهانی صنایع دستی عصر روز ۲۰ خردادماه از ساعت ۱۹ تا ۲۰:۳۰ به همت معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور در سالن آمفی تاتر سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برگزار شد.

این مراسم با حضور زهرا احمدی پور معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، بهمن نامور مطلق معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور، نمایندگان و اعضای فراکسیون صنایع دستی و فرش مجلس شورای اسلامی، فعالان و تلاشگران عرصه هنر و صنایع دستی و جمع کثیری از هنرمندان کشور و علاقمندان برگزار شد.

در این مراسم معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور، هنرمند پیشکسوت کشورمان، رئیس فراکسیون صنایع دستی مجلس شورای اسلامی سخنرانی کردند.

لازم به ذکر است، در پایان این مراسم از جمعی از فعالان، تشکل‌ها و تلاشگران عرصه صنایع دستی کشور با حضور معاون رئیس جمهور تقدیر به عمل آمد. مراسم گرامیداشت روز جهانی صنایع دستی به منظور اعتلای جایگاه فاخر و پرافتخار صنایع دستی و نیز ارج نهادن فعالان و هنروران این عرصه گرانقدر با شعار «صنایع دستی؛ اشتغال زا، هویت ساز، ارز آور» در روز جهانی صنایع دستی عصر امروز ۲۰ خرداد ماه برگزار شد.

مجیدرضا حریری: بخشی از بودجه فرهنگی ارگان‌ها در اختیار حوزه صنایع دستی و صادرات آن قرار گیرد

به مناسبت بزرگداشت روز جهانی صنایع دستی رئیس انجمن صادرکنندگان صنایع دستی، تاکید کرد: برای رشد هرچه بیشتر صادرات صنایع دستی باید بخشی از بودجه‌های فرهنگی ارگان‌ها در اختیار حوزه صنایع دستی و صادرات آن قرار گیرد تا پیام صلح و دوستی ایران به مردم دنیا از طریق ارسال کالای فرهنگی کشورمان صورت گیرد.

مجیدرضا حریری رئیس انجمن صادرکنندگان صنایع دستی، ضمن تبریک روز جهانی صنایع دستی و ابراز خرسندی از ارتقا جایگاه صنایع دستی کشور در چند سال گذشته، عنوان کرد: پیشنهاد می‌کنیم برای ارتقا هرچه بیشتر و بهبود وضعیت صادرات صنایع دستی بخشی از بودجه‌های فرهنگی ارگان‌ها و سازمان‌هایی که کار بین‌المللی انجام می‌دهند؛ مثل سازمان فرهنگ و ارتباطات، وزارت ارشاد اسلامی و... در اختیار حوزه صنایع دستی و صادرات آن قرار گیرد. وی با بیان اینکه از گذشته چالش‌های صادرات صنایع دستی دویخش است، گفت: بخش اول همان چالش‌های کلی در صادرات غیرنفتی است، عدم گستردگی بازار فروش، بخش بعدی مربوط به صدور یک کالای فرهنگی است که صنایع دستی جز این دسته است و آن حضور مستقیم نام کشور صادرکننده در کنار محصول است که به طور چشمگیری در معرفی فرهنگ و هنر ایران زمین تاثیر گذار است.

همه استانها به کیوسک های صنایع دستی مجهز می شوند

به گزارش فرشنامه و به نقل از اقتصادگردان - مدیرکل دفتر صادرات صنایع دستی کشور گفت: همه استانها برای دسترسی آسان گردشگران داخلی و خارجی به کیوسک های صنایع دستی مجهز می شوند. همه استانها به کیوسک های صنایع دستی مجهز می شوند «پویا محمودیان» روز چهارشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا درباره چرایی راه اندازی کیوسک های صنایع دستی اظهار کرد: با اعتماد به این تئوری که صنایع دستی به عنوان سوغات و هدیه باید در دسترس هموطنان و گردشگران خارجی باشد، این تصمیم گرفته شده است. وی افزود: در شرایطی که در شهرهای کشور از نظر راه اندازی بازارچه و محل عرضه و فروش مستقیم صنایع دستی در محدودیت هستیم، ریاست سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به شخصه توجه و پیگیری ویژه ای روی کیوسک ها دارند.

وی درباره شمار این کیوسک ها نیز گفت: در بیستم اردیبهشت ماه امسال ۱۶ کیوسک را در سفرهای رئیس سازمان میراث فرهنگی و معاون صنایع دستی به زنجان، در پارک بانوان این شهر افتتاح کردیم و سه کیوسک دیگر در کرمانشاه آماده افتتاح است.

فاز اول راه اندازی کیوسک های صنایع دستی در سایت های گردشگری

محمودیان ادامه داد: هدفگذاری ما در فاز اول راه اندازی این کیوسکها، مناطق گردشگری و سایت های میراث فرهنگی است و فازهای بعدی هم در دیگر شهرستان هایی که قابلیت دارند اجرا خواهد شد.

مدیرکل صادرات معاونت صنایع دستی افزود: زهرا احمدی پور (رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری) با ابلاغ نامه ای به استانداران از همه شهرداری ها و نهادهای مسئول، درخواست کرده تا جهت تسریع در احداث، انشعابهای برق و گاز را برای کیوسک ها مهیا

کنند. وی در پاسخ به پرسش خبرنگار ایرنا مبنی بر ظاهر متحدالشکل و شرایط واگذاری نیز عنوان کرد: ما تاکید داریم که ظاهر کیوسک ها شکیل و پرجاذبه باشد طوری که شان صنایع دستی ایرانی در محل فروش حفظ شود.

محمودیان ادامه داد: ابتدا به طراحی متحدالشکل فکر کردیم ولی در نهایت با توجه به تفاوت شاخص های جغرافیایی و فرهنگی، طراحی را به شکل بومی برعهده استان ها گذاشتیم.

وی افزود: کیوسک ها باید از نظر زیرساخت، کیفیت، امنیت و زیبایی شناسی، خوب باشند و نماد مشترک آنها یعنی آرم سازمان میراث فرهنگی روی آنها، شاخصه ای باشد تا کسانی که در هر جای کشور خرید می کنند با دیدن آن آرم بفهمند که این کیوسک ها مورد تایید است.

واگذاری امتیاز به صنعتگران و بخش خصوصی

مدیرکل دفتر صادرات صنایع دستی کشور تاکید کرد: قرار است در مرحله اول، کیوسک ها در اختیار صنعتگران و هنرمندان قرار بگیرد؛ در زنجان شهرداری تامین مکان را تقبل کرد و بقیه هزینه احداث و تجهیز با میراث فرهنگی بود و در کرمانشاه چون مکان ها در سایت تاریخی پیش بینی شده، تامین همه هزینه ها با میراث فرهنگی است.

محمودیان افزود: می خواهیم از فاز بعد، زمینه حضور بخش خصوصی را در سرمایه گذاری و اجرا فراهم کنیم و خود، ناظر باشیم تا چیدمان، کیفیت، ایرانی بودن و قیمت ها درست باشد.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا این طرح در دیگر کشورها نیز سابقه داشته یا خیر، گفت: فعالیت کیوسکهای عرضه صنایع دستی در برخی کشورها سابقه دارد اما به این شکل در قابل یک طرح گسترده بی سابقه است.

بیمه بازنشستگی، فوت و از کار افتادگی قالیبافان

به گزارش فرشنامه، نماینده مردم اردبیل، نمین، نیر و سرعین در مجلس شورای اسلامی ضمن گرامیداشت ۲۰ خرداد ماه به عنوان روز جهانی صنایع دستی و تکریم هنرمندان، یادآور شد: قانون بیمه بازنشستگی، فوت و از کار افتادگی بافندگان قالی مصوب سال ۷۶، باید اجرا شود، در واقع با اصلاح این قانون در سال ۸۸ و استفاده از مزایای درمانی و عدم کنترل و نظارت دستگاههای اجرایی دولت قبل بسیاری از افراد غیرشاغل تحت پوشش این بیمه قرار گرفتند.

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: در سال ۹۲ با توجه به شرایط ویژه بودجه ۲۰ درصد سهم دولت تامین نشده و به ناچار سازمان تامین اجتماعی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاونت صنایع دستی با انعقاد تفاهم نامه تشدید بازرسی اقدام به قطع بیمه نمودند و این موجب شد بسیاری از قالیبافان و هنرمندان به دلایل پیش پا افتاده مانند عدم حضور تا تغییر نشانه کارگاه دچار قطع بیمه شوند.

دولت مکلف به ساماندهی و بیمه کردن بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی شد

فقد بیمه تامین اجتماعی است برای برخورداری از بیمه مذکور با سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری است. طبق ماده ۲ این طرح دولت مکلف است در اجرای قانون بیمه اجتماعی قالیبافان، بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی شناسه دار، (کددار) مصوب ۱۳۸۷/۵/۱۸ نسبت به ساماندهی و بیمه کردن تمامی واجدین شرایط اقدام کند. براساس تبصره ۱ این ماده در اجرای قانون فوق عدم حضور در ساعت معین در محل کار نمی تواند در خصوص فرش و قالی مبنای قطع بیمه قرار گیرد و ارزیابی توسط بازرسان سازمان صرفاً براساس مساحت مذکور در ماده ۲ قانون فوق الذکر انجام می شود و این حکم از ابتدای اجرای قانون یاد شده لازم الاجرا است.

طبق تبصره ۲ این ماده دارندگان مجوز فعالیت موضوع قانون فوق از تمامی امتیازات و تعرفه های بخش صنعت در مورد حامله های انرژی آب، برق، گاز و ام بانکی برخوردار می باشد.

طبق تبصره ۳ این ماده حمایت های موضوع این قانون با هماهنگی وزارت صنعت معدن و تجارت و سایر دستگاهها و تشکلهای زیربند در مورد قالیبافی و بافندگی فرش اجرا می شود.

مجلس دولت را مکلف کرد در اجرای قانون بیمه اجتماعی قالیبافان و بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی کددار مصوب سال ۸۸، نسبت به ساماندهی و بیمه کردن آنها اقدام کند. به گزارش فرشنامه، نمایندگان مجلس در ادامه جلسه علنی روز دوشنبه ۲۲ خرداد و در بررسی جزئیات طرح حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی در ماده ۱ این طرح مصوب کرده اند: صنایع دستی ایران مجموعه ای از صنایع دستی و هنری که با محوریت خلاقیت، ذوق و زیباییشناسی با بهره گیری از مواد اولیه قابل دسترس در تولید می شود و فرایند ساخت و تولید محصول به صورت فردی یا گروهی عمدتاً با دست و با کمک ابزار مورد نیاز انجام می شود. رشته های صنایع دستی از قبیل نساجی سنتی، بافته های داری و غیرداری، پوشاک سنتی، کاشی سنتی، سفال و سرامیک، صنایع دستی چرمی، هنرهای سنتی وابسته به معماری، صنایع دستی فلزی، صنایع دستی چوبی و حصیری، صنایع دستی دریایی، صنایع دستی استخوان، رودزیه های سنتی، آبیگینه، صنایع دستی کاغذی، طراحی و نقاشی سنتی، سازهای سنتی، میناکاری و پیشه های وابسته به گروههای یاد شده می باشد.

طبق تبصره ۱ این ماده تشخیص مصادیق صنایع و اشخاص موضوع این ماده که

چهاردهمین نمایشگاه فرش شینینگ با حضور ایران برگزار شد

فرش ایرانی و نقش آن در احیای جاده ابریشم سخنرانی کرد. گفتنی است؛ در بخش معرفی برترین های فرش در حاشیه نمایشگاه نیز دو فرش از ایران و از تولیدات شرکت های بردبار و مرتضوی در میان منتخبان بودند...

چهاردهمین نمایشگاه تخصصی بین المللی فرش چین - شینینگ با مشارکت ۱۴ تولیدکننده و صادرکننده فرش ایران برپا شد. به گزارش فرشنامه و به نقل از روابط عمومی مرکز ملی فرش ایران؛ این نمایشگاه از تاریخ ۱۲ تا ۱۶ خرداد ماه ۱۳۹۶ (برابر با ۲ تا ۶ جون ۲۰۱۷) در حال برگزاری است که حدود ۸۰۰ مترمربع از آن به شرکتهای ایرانی اختصاص دارد. بر اساس این گزارش؛ عمده مشارکت کنندگان این نمایشگاه از کشورهای ایران، هند، نپال، ترکیه، پاکستان، ترکمنستان و چین هستند و تجار و خریدارانی از ۳۰ کشور از جمله کشورهای اروپایی، کانادا، آمریکا، ژاپن، روسیه، برزیل، اندونزی و... از این نمایشگاه بازدید می کنند. فعالان فرش ایران با هدایت مرکز ملی فرش ایران هر ساله در این نمایشگاه حضوری شایسته دارند و توانسته اند در کشور چین که پیش از این رقیبی برای فرش ایران به شمار می آمد پایگاهی مناسب پیدا کنند.

در آیین گشایش این نمایشگاه، علاوه بر مقامات چینی، رییس مرکز ملی فرش ایران نیز که به دعوت استاندار چینگهای در شینینگ حضور یافته بود درباره

پایگاه خبری فرش دستباف از ادغام این سایت و پایگاه اطلاع رسانی «اقتصادگردان» خبر داد

توسعه فرش ایرانی و شناسایی مشکلات این صنف و پیگیری آنها فعالیت می کند، با پایگاه معتبر و پر بازدید و اثربخش اقتصادگردان که روزانه بیش از ۱۰۰۰۰ بازدید دارد، ادغام شد تا آمار بازدید اخبار فرش دستباف را افزایش دهد و طیف وسیعی از افراد را از مشکلات و اخبار این حوزه آگاه سازد. لازم به ذکر است که بالا رفتن آمار بازدید از اخبار فرش دستباف و اطلاع رسانی گسترده به سهولت پیگیری مطالبات صنف از دولت و مراکز ذی ربط می انجامد.

روابط عمومی پایگاه خبری فرش دستباف اعلام کرد: این پایگاه با پایگاه خبری اقتصادگردان ادغام شد. از آنجا که هنر - صنعت فرش دستباف، نقش بسزایی در اقتصاد دارد، به منظور پوشش دهی بهتر اخبار و مرتفع ساختن نیاز مخاطبین و فعالین این حوزه، این دو پایگاه با هم ادغام شد. پایگاه خبری فرش دستباف که آخرین اخبار، رویدادها و مقالات تخصصی فرش دستباف را منتشر می کند و با صراحت و صداقت در زمینه بسط و

بیست و ششمین نمایشگاه فرش دستباف ایران

به گزارش فرشنامه، نشست هماهنگی و برنامه ریزی برای برگزاری بهینه بیست و ششمین نمایشگاه فرش دستباف ایران با حضور رییس مرکز ملی فرش ایران و مدیران و کارکنان این مرکز برگزار شد در ابتدای این نشست، گزارشی از چگونگی برگزاری بیست و پنجمین نمایشگاه فرش دستباف ایران، برنامه‌های اصلی و جنبی این رویداد، شیوه تبلیغات و اطلاع رسانی آن و دیگر موارد مرتبط ارائه شد.

بر اساس این گزارش در این جلسه، تبلیغات موثر، پذیرش بازرگانان خارجی، نمایش فرایند تولید فرش دستباف برای بازدیدکنندگان، ایجاد غرفه نقاشی کودک، برگزاری کارگاه‌های آموزشی، تبلیغات مناسب محیطی و رخدادهای جنبی مانند؛ برگزاری جشنواره فرش برتر، نشست با اتحادیه‌ها و تشکل‌ها و اقداماتی از این دست از جمله برنامه‌های نمایشگاه بیست و ششم ذکر شد. بیست و ششمین نمایشگاه فرش دستباف ایران از یکم تا هفتم شهریور ماه ۱۳۹۶ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین المللی تهران برگزار می‌شود.

فرش شاپوری

تولید کننده و عرضه کننده فرش های نفیس و ستیاف

NO .34 , Saray Fatemiyeh , End of the
Kafashha Bazar , Tehran , Iran
Tel&Fax : +98 21 55 63 17 16
Mob:+98 912 10 53 730 - +98 912 33 99 272

سبزه میدان، انتهای بازار کفاشها، سرای فاطمیه، پلاک ۳۴

تلفکس: +۹۸ ۲۱ ۵۵ ۶۳ ۱۷ ۱۶

همراه: ۰۹۱۲ ۱۰۵ ۳۷ ۳۰ ۰۹۱۲ ۳۳۹۹۲۷۲

Farshnameh
Spring 2017 | NO.26

«فرش ایرانی»؛

از ثبت نشدن طرح‌ها تا عدم حضور در رقابت‌های بین‌المللی

یعنی دانشجو با لیاف، رنگ، رنگریزی شیمیایی و سنتی، انواع بافت، دارکشی فرش، انواع گره (که نماد فرش است)، نحوه حفظ کیفیت و ابعاد فرش و مرمت فرش آشنا می‌شود و در گرایش طراحی، دانشجو درباره انواع مختلف نقش‌های قالی‌های ایرانی اطلاعات گسترده‌تری به دست می‌آورد و درباره طراحی قالی و تا حدودی گلیم آموزش می‌بیند.

ثبت نشدن طرح‌ها

محققان و پژوهشگران قالی ایرانی، طرح‌ها و نقوش را در ۹ گروه طبقه بندی کرده‌اند. تاکنون نام‌ها و مشخصات این گونه طرح‌ها را تا هزار عدد شناسایی کرده‌اند که نیاز است در سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO) ثبت شوند زیرا به حفظ آثار و نیز شاخص ماندن این طرح‌ها در جهان و نیز اقتصاد آن کمک خواهد کرد. ثبت نشدن طرح‌ها و نقشه‌های قالی‌بافی در سطح داخلی و خارجی به اقتصاد و هویت فرش ایرانی آسیب خواهد زد. شناخت جهانی و تفکیک‌سازی طرح‌های فرش ایرانی بر صادراتش تأثیرگذار است و اکنون نیز به دلیل وجود مسائل سیاسی و تحریم‌ها و نبودن ایران به سازمان تجارت جهانی به همراه سایر تنگناها، شرایط برای ثبت این طرح‌ها پیچیده و سخت است.

وارد شدن طرح‌های خارجی و فقدان تنوع در نقشه‌ها باعث روی آوردن مردم به سمت فرش‌های ماشینی شده که از تنوع بسیاری در رنگ و طرح برخوردارند.

رقابت بین‌المللی

یکی از مواردی که طرح‌ها و نقوش ایرانی را در معرض خطر قرار داده وجود تولیدکنندگان و صادرکنندگان در سطح بین‌المللی است. افزایش تعداد رقبا به سرقت طرح‌های ایرانی منجر شده است. این کشورها با استفاده از طرح و نقشه‌های ایران به تولید فرش‌های مشابه پرداخته‌اند و فرش‌هایی با طرح‌های مشابه ایرانی و با قیمت نازل‌تری ارائه می‌دهند که این امر صدمات زیادی به صنعت فرش در کشور ما وارد کرده است. بنابراین ثبت کردن این طرح‌ها و نیز برگزاری همایش‌ها در سطح بین‌المللی و تورهای فرش‌شناسی تا اندازه‌ای می‌تواند اصالت نقوش ایرانی را حفظ کند.

توجه به بخش آموزش و تشویق بافندگان و طراحان فرش به تعامل بیشتر، می‌تواند به برطرف شدن بخشی از مشکلات کمک کند. در کنار این مسئله توجه به اقتصاد فرش نیز اهمیتی بسیار دارد که از مجرای توجه به بهره‌وری و کاهش قیمت تمام‌شده، اعزام هیات‌های تجاری به کشورهای هدف به منظور توسعه بازار، دعوت از هیات‌های تجاری خارجی، تبلیغات کیفیت و مزیت فرش ایرانی و حمایت از فعالان این عرصه و... می‌تواند اتفاق بیفتد.

اکنون در اکثر نقاط ایران قالیبافی رایج است ولی مهم‌ترین این مراکز تبریز، مشهد، کرمان، کاشان، نائین، اراک، قم، ایلات ترکمن، ایلات فارس و قشقایی، همدان، یزد و سنجند هستند. فرش دستباف ایران، نماد فرهنگ، ذوق و هنر ایرانی است و از آن جایی که محصولی چند بعدی بوده و دارای جنبه‌های مختلفی است، حفظ و صیانت از این صنعت-هنر بسیار حائز اهمیت است. جدای از بخش تولید که در دو سطح صنعتی و صنایع‌دستی قرار می‌گیرد، امری که می‌تواند بر آینده و توسعه این هنر تأثیر بسیار داشته باشد و تداوم و اقتصادش را تضمین کند، طرح‌ها و نقشه‌های اجرایی قالی است. در این گزارش نگاهی به مسائل طرح‌های فرش ایرانی داریم.

فرش؛ هویت

قالی ایرانی در هر منطقه به دلیل گره‌خوردن با زیست روزمره و تاریخی آن مرزو بوم دارای ویژگی و نگاه خاص خودش است و در گذشته در ارتباط و زیست با افراد بوده و تحت تأثیر سبک زندگی دامداری و کشاورزی و مفاهیم ملهم از زندگی روزمره آن‌ها بوده است اما در حال حاضر گویی این ارتباط قطع شده است و فرش نیز چون ایرانی که رابطه‌اش با گذشته قطع شده به آینده و دنیای مدرن پرتاب شده و فاصله گذار را طی نکرده است و گفتمان‌ها و نگاه‌های خلاقه در طراحی فرش ایرانی که باید بر بنیاد گذشته (اصول، بافت، نگاه، تکنیک و...) شکل بگیرد اتفاق نیفتاده و بیشتر به بیراهه رفته است. گواه این مسئله اعمال سلیقه و دست‌بردن در طرح و رنگ‌ها و در هم رفتن ویژگی‌های سبک‌های مختلف است. برای مثال در طرح‌های قالی تبریز یا کرمان این اتفاق افتاده است که این روند بر مبنای شناخت و سیر تکوینی نقوش و سبک‌ها نبوده است و این موضوع در نهایت آسیب‌های جدی را به هویت این نقش‌ها وارد خواهد کرد.

آموزش

بخشی از این مسئله به شیوه‌های آموزش و یادگیری قالیبافی مربوط می‌شود که در سطوح مختلف آموزشگاه‌های آزاد و فنی‌وحرفه‌ای و آکادمیک ارائه می‌شود و در شیوه تولید سنتی بر نقشه‌های تولیدشده و در سطح بعدی رنگ‌ها و جنس نخ‌ها نظارت و کارشناسی وجود ندارد. بنابراین ما شاهد در هم ریختگی سبک‌ها و طرح‌های مختلف هستیم. در شیوه‌های آموزشی کوتاه‌مدت بیشتر بر تکنیک‌های اجرایی، نقشه‌خوانی و زودبازده بودن تأکید دارند و چندان آموزشی درباره سبک‌ها، روش‌ها و طراحی‌های فرش ایرانی داده نمی‌شود. بنابراین بافنده نمی‌تواند عیار و اصالت نقشه و نوع نخ، گره و رنگ آن را براساس نقشه تعیین کند. در کل رشته کارشناسی فرش دارای پنج گرایش مرمت و تکمیل، طراحی، رنگریزی بافت و سایر زیراندازها است. در این میان گرایش مرمت و تکمیل بیشتر به تکنولوژی فرش می‌پردازد؛

تابلو فرش دستباف و میادین جهانی فوتبال

حضور تیم ملی فوتبال کشورمان در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه، با هدف حضور فرهنگ ایران در عرصه های بین المللی، به دنبال ایده ای نو و تازه بودم تا بین فرش ایرانی و ورزش فوتبال، پلی ارتباطی بوجود آورم، به همین منظور ایده بافت فرش برای جام جهانی فوتبال را برای اولین بار ارایه نمودم که مورد توجه همه نهادها و سازمان ها قرار گرفت.

کاظمی حامد در ادامه گفت: طولی نکشید که برای جام جهانی ۱۹۹۸ شروع به اجرایی کردن ایده خود و بافت فرش نمودم، طراحی این فرش به قلم (استاد خیابانی) صورت گرفت. با تلاش شبانه روزی این فرش تا زمان شروع مسابقات به پایان رسید و با حمایت سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران، برای تماشای همگان به روی آنتن های تلویزیون رفت و در مسابقات جام جهانی به فرانسه برده شد و به معرض نمایش جهانی قرار گرفت و در پایان مسابقات توسط رییس وقت فیفا (آقای سپ بلاتر) به زین الدین زیدان مرد سال فوتبال ۱۹۹۸ فرانسه هدیه داده شد. بعد از آن با تشویق دوستان و نهاد ها و سازمانها و شرکت "سان آی کارپت

فرش دستباف ایرانی همواره نمادی ارزشمند بوده تا فرهنگ، هنر، تاریخ و تمدن ایران را در برابر جهانیان به تصویر بکشید، هنر و فرهنگی که ریشه در معاش روستاهای بکر ایران نیز دارد، صدای بافتن قالی، لالایی کودکان بسیاری است که در کنار دار قالی متولد می شوند و در کنار آن به رشد و بالندگی می رسند و همان جا نیز حیات را بدرود می گویند.

هنرمندان و دلسوزان هنر- صنعت فرش، برای اعتلای جایگاه فرش دستباف ایرانی، در عرصه بین المللی تلاشهای بسیار وشایان تجلیل انجام می دهند. حسین کاظمی حامد از جمله این هنرمندان است که به همین منظور گفتگویی با ایشان داشتیم.

حسین کاظمی حامد طراح و تولیدکننده فرش دستباف، در گفتگو با خبرنگار فرشنامه گفت: علاقه زیادی به تابلو بافی و پرتزه بافی داشتم و فرش ایرانی همواره شیرین ترین دل مشغولی من بود و همین امر باعث شد، در کنار تحصیل همواره به فعالیت هنری در زمینه فرش دستباف نیز ادامه دهم. از طرفی به دلیل علاقه مندی به ورزش فوتبال، پس از به قطعیت رسیدن

برابر نیجریه، آرژانتین و بوسنی طراحی کرده بودیم، که روی هر یک از این سه فرش پرچم‌های ایران و حریفانش در جام جهانی نقش بسته بود و توسط وزرای فرهنگ و ارشاد و ورزش و جوانان رونمایی شد.

وی در ادامه افزود: برای جام ملت‌های ۲۰۱۵ آسیا که در استرالیا برگزار شد نیز تابلو فرش به ابعاد ۱۳۰ در ۹۸ سانتیمتر که ۲۰ رنگ در آن به کار رفته است را بافتم و در مراسمی ویژه، توسط فدراسیون فوتبال ایران رونمایی شد. طرح اصلی کار با نام طرح گلستان را توجز ژوله انجام داده بود و میترا طاهری طراحی اصلی این فرش را بر عهده داشت.

فرش دستباف ایرانی همیشه نمادی ارزشمند برای ایران بوده و این تابلو فرش نیز با هدف حضور فرهنگ ایران در عرصه های بین الملل تولید شده است.

با هماهنگی که با فدراسیون فوتبال انجام شده برای جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه هم فرش را ارائه خواهیم کرد.

حسین کاظمی حامد در پی فعالیتهای خود موفق به دریافت لوح های بسیار و شرکت در سمینارها و همایشها و نمایشگاه های داخلی و خارجی به شرح زیر گردید:

ژاپن" اقدام به طراحی و بافت فرش جام جهانی ۲۰۰۲ کره و ژاپن و ۲۰۰۶ آلمان و فرش جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی نمود. اولین گره فرشی را که برای جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقا بافتم، طی مراسم بزرگی توسط سید عباس عراقچی زده شد.

ایشان اضافه کرد: قالی ای را که برای جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل بافتم، با حضور وزرای فرهنگ و ارشاد اسلامی و ورزش و جوانان، علی کفاشیان، کارلوس کی‌روش، مدیران عامل شرکت همراه اول و سفرای کشورهای کره جنوبی، برزیل و آرژانتین، محمدهادی آیت‌اللهی، مدیرعامل بانک پاسارگاد و غیبی، یکی از تاجران بزرگ فرش ایران و رئیس شرکت "سان آی کارپت ژاپن" و همچنین رییس مرکز ملی فرش ایران رونمایی شد.

این فرش که بر روی یک دار بسیار زیبا که تارهای آن به رنگ پرچم ایران بود، بافته شده بود، توسط وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، کارلوس کی روش و وزیر ورزش و جوانان، سفرای آرژانتین، برزیل و کره، قیچی زده شد.

میترا طاهری طراح و معصومه پیشرو بافنده این فرش بودند که در بافت قالی جام جهانی ۲۰۱۴ با من همکاری نمودند.

برای جام جهانی ۲۰۱۴ سه تخته فرش کوچک‌تر نیز ویژه سه دیدار ایران

◀ در بافت لوح‌های تقدیر

- ۱- از سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران ۱۹۹۸ میلادی
- ۲- از حوزه ناموران هنرهای معاصر ایران ۱۹۹۸ میلادی
- ۳- از سازمان بازرگانی جمهوری اسلامی ایران ۲۰۰۸ میلادی
- ۴- از مرکز ملی فرش ایران ۲۰۰۸ میلادی
- ۵- از اتحادیه فرش دستباف ایران در ژاپن، موزه فرش ابریشم ژاپن و سفارت جمهوری اسلامی ایران در ژاپن ۲۰۱۰ میلادی
- ۶- کسب جایزه در نمایشگاه توانمندی های فرش استان تهران ۱۳۸۸ از مرکز ملی فرش ایران
- کسب جایزه از شرکت سان آی کارپت ژاپن بعنوان بهترین مرمت کار فرش

◀ شرکت در سمینارها و نمایشگاه های داخلی و خارجی

- ۱- نمایشگاه بین المللی فرش ایران در تهران ۴ دوره
- ۲- نمایشگاه بین المللی فرش ایران در شهر تبریز ۳ دوره
- ۳- نمایشگاه بین المللی ژاپن در توکیو بیک سایت ۲۰۰۲
- در نمایشگاه توانمندی های فرش استان تهران (سالن حجاب) ۴-
- ۵- شرکت در مراسم افتتاحیه فرش جام جهانی ۲۰۱۰ در سالن فردوس (سفارت جمهوری اسلامی ایران در ژاپن) با حضور سفیر محترم آقای عراقچی و نمایندگان مجلس ژاپن
- ۶- شرکت در مراسم هشتادمین سالگرد تاسیس سفارت ایران در ژاپن با حضور اساتید و شهردار محترم اوزاکا و سفیر محترم و نمایندگان پارلمان ژاپن
- ۷- شرکت در همایش گره ۴۰۰ ساله ایران و ژاپن در موزه ابریشم شهر یوکوهاما با حضور (سید عباس عراقچی) و ساتو معاونت ناتو کان نخست وزیر ژاپن، رییس مرکز ملی فرش ایران (فیصل مرداسی) و رییس موزه ایران (پرویز اسکندرپور)، رییس اتحادیه فرش ایران در ژاپن (سید احمد شبیری)، همسر محترم وزیر امور خارجه ژاپن و جمعی از نماینده گان مجلس ژاپن و تعداد کثیری از اساتید دانشگاه ها و استانداری کاناگاوا ژاپن
- ۸- شرکت در مراسم به نمایش گذاشتن فرش جام جهانی ۲۰۱۰ در سفارت آفریقای جنوبی با حضور سفیر محترم ایران در آفریقا جنوبی (ابراهیمی اصل) و رییس سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران (دکتر سعید لو)، با هیئت همراه سازمان و نمایندگان آفریقای جنوبی ژوهانسبورگ.
- ۹- شرکت در مراسم رونمایی فرش جام جهانی ۲۰۱۰ توسط معاون اول رییس جمهوری ایران (محمد رضا رحیمی) در نمایشگاه بین المللی فرش تهران با حضور رییس مجلس ایران (علی لاریجانی))
- ۱۰- شرکت در موزه فرش ایران در تهران بنا به درخواست رییس اتحادیه فرش ایران در ژاپن به مدت ۱۵ روز در معرض بازدیدکنندگان داخلی و خارجی و خیرگزاری ها قرار گرفت.
- ۱۱- شرکت در تمام مصاحبه های مطبوعاتی داخلی و خارجی در رابطه با فرش ایران

شعر سعدی بر روی قالی کاشان

شعر سعدی بر روی قالی کاشان /

حدود سال ۱۳۰۵ هجری خورشیدی /

این قالی به استناد کتیبه بالای آن «به

فرمایش اسمعیل و ابا یهودی» بافته

شده است.

درخت غنچه برآورد و بلبلان مستند
جهان جوان شد و یاران به عیش بنشستند
حریف مجلس ما خود همیشه دل می برد
علی الخصوص که پیرایه‌ای بر او بستند
کسان که در رمضان چنگ می شکستندی
نسیم گل بشنیدند و توبه بشکستند
بساط سبزه لگدکوب شد به پای نشاط
ز بس که عارف و عامی به رقص برجستند
دو دوست قدر شناسند عهد صحبت را
که مدتی ببریدند و بازیوستند

طرح فرش میمه؛ مد لباس روز در اروپا:

تاریخچه قالی بافی در ایران در آغاز در میان قبایل چادر نشینی پدیدار گشت که عمده کارشان گله داری بوده است. اینان پوست گوسفند را بجای زیرانداز چادر و همچنین بصورت پوستین برای پوشش تن خویش بکار می بردند و بتدریج به شستن پشم و بافتن آن پرداختند و مهارت و تنوعی در کار بدست آوردند تا اینکه سرانجام قالی را اختراع کردند

بدین سان قالیچه پشمی که زیراندازی کوچک با رنگ آمیزی دل انگیز بود جایگزین پوست شد بافتن قالیچه طی نسلها در میان چادر نشینان رو به گسترش و تکامل نهاد تا اینکه گروههای مختلف عشایر در روستاها و سپس شهرها مستقر گشتند و در خانه های وسیع تری جای رفتند در این شرایط نیاز به قالیهای بزرگتر احساس گردید. مسعود میرزا پسر ارشد ناصر الدین شاه (ظل السلطان) در کتاب خاطرات خود در مورد قالی و قالی بافی در این شهر آورده است:

" قالی های مشهور معروف خوب ایران را در عهد صفویه در این قصبه می بافتند. امروز چون عنقا هیچ اسمی از او نیست حتی قالیهای بد هم نمی بافند. کسی هم نیست که آنها را تشویق کند به این کار. در زمان قاجاریه، دوره احیاء مجدد قالیبافی، برای اولین بار توسط مرحوم صدر الاسلام شهیدی در سال ۱۲۸۰ یک دار قالی بافی در یکی از محله های میمه بر پا شد. در آن زمان تنها فرد قالیباف خود مرحوم شهیدی بود که قالی را با نقشه های گل فرنگ می بافت و به سفارت انگلستان می فروخت. امروزه فرش میمه به عنوان مد روز کشورهای اروپایی به ویژه انگلیس مورد توجه طراحان لباس، مبلمان خانگی و غیره می باشد.

عرفان نظر آهاری

همه بافنده ایم
می بافیم و نقش می زنیم
می بافیم و رج به رج بالا می بریم
می بافیم و می گستریم
دار این جهان را خدا به پا کرد.
و خدا بود که فرمود: بیافید و آدم نخستین گره
را بر پود زندگی زد.
هر که آمد گره ای تازه زد و رنگی ریخت و
طرحی بافت.
چنین شد که قالی آدمی رنگ رنگ شد
آمیزه ای از زیبا و نا زیبا...
سایه روشنی از گناه و صواب...
گره تو هم بر این قالی خواهد ماند
طرح و نقشش نیز...
وهزارها سال بعد آدمیان برفرشی خواهند
زیست که گوشه ای از آن را تو بافته ای
کاش گوشه را که سهم توست زیبا تر بیافی...
عرفان نظر آهاری

قالی بزرگی است زندگی...
هر هزارسال یک بار فرشته ها قالی جهان را
درهفت آسمان می تکانند
تا گرد و خاک هزارساله اش بریزد و هربار با
خود می گویند:
این نیست قالی که انسان قرار بود ببافد
این فرش فاجعه است...
با زمینه سرخ خون...
و حاشیه های کبود معصیت...
با طرح های گناه و نقش بر جسته های
ستم...
فرشته ها گریه می کنند و قالی آدم را می
تکانند
و دوباره با اندوه بر زمین پهنش می کنند.
رنگ در رنگ ... گره در گره ... نقش در نقش
...
قالی بزرگی است زندگی...
که تو می بافی و من می بافم و او می بافد

مریم سمیع زادگان

می دانی من هنوز عاشق رنگ سبزم؛ بنفش و آبی و زرد و سفید نمی خواهد
دلیم. ترجیح می دهم سیاه نپوشم گرچه چند دست لباس سیاه هم دارم توی
کمدم. هنوز شیرقهوه را توی ماگ و چای را توی استکان کمرباریک دوست
دارم. گفته بودم عاشق اسم لچک ترنج فرش ام؟ فقط اسمش ها، طرح ترکمن را بیشتر
دوست دارم... هنوز هم ویتترین کتابفروشی ها میخکوبم می کند و نقره فروشی
ها سرگرمم. چای خوردن را فقط با یکی دو نفر دوست دارم و آشپزی کردن را
برای چند نفر. هنوز هم با دقت دستمال سفره انتخاب می کنم. اتو کردن را
دوست ندارم اما ظرف شستن را چرا، از تو چه پنهان گاهی زیر لب آواز هم می خوانم وقت
شستن آنها. هنوز هم گبه و گلیم و جاجیم را ترجیح می دهم به فرش ابریشم. فصل پاییز را
به خاطر گل نرگس دوست دارم و میوه ی انارش. هنوز هم با وسواس هدیه می خرم،
کمتر از سابق سفر می روم و آن چمدان یشمی چرخدار را برده ام گذاشته ام خانه
ی خواهرم. دوباره با احمد محمود دوست شده ام، شروع کرده ام به خواندن چند
باره ی کتابهایش. هنوز هم وقتی قاصدک می بینم چشم هایم را می بندم و
آرزو می کنم... هنوز هم اگر مژه افتاده باشد پای چشمی می گویم: «چپ یا
راست؟ زود باش آرزو کن...» هنوز هم تا می توانم می خوانم و می نویسم و
کمتر حرف می زنم. کم می خوابم و زیاد بیدارم. هنوز هم معتقدم آدم ها از دور
قشنگ اند و زیاد بهشان نزدیک نمی شوم، دلیم می خواهد همانطور قشنگ بمانند
و قهرمان سازی نمی کنم. هنوز هم زیبایی ها را با دیگران تقسیم می کنم و عاشق
عطر بیدمشک و نسترنم...

مریم سمیع زادگان

زبانی که فرش بدان سخن می گوید!

تفسیر و ریشه‌یابی برخی نمادها و نشانه‌های موجود در قالی ایرانی پرداخته شود. بی‌گمان فرش به عنوان یکی از شاخص‌ترین هنر - صنعت‌های اصیل و دیرپا در ایران، ریشه در فرهنگ، زندگی و سنت‌های مناطق گوناگون این سرزمین دارد. فرش هر منطقه از این دیار، صرف‌نظر از تفاوت ویژگی‌هایی که تابع تفاوت، جنس نخ، رنگ و بافت قالی و... است از منظر طرح و نقش نیز از ویژگی‌های متفاوت و در خور توجهی برخوردار است که می‌تواند دستمایه‌ای برای تحلیل و بررسی فرهنگ آن خطه نیز باشد. چرا که در طرح و نقش‌هایی که قالی بافان بکار می‌برند، نمادها و نشانه‌هایی از زندگی، باورها، اسطوره‌ها و فرهنگ مردم آن مناطق به صورت آگاهانه و ناخودآگاه بکار رفته و قابل شناسایی و تحلیل است. آنچه کتاب محمد افروغ را به اثری در خور اعتنا بدل ساخته که با دیگر پژوهش‌های این حوزه متفاوت است، نوع رویکرد او به این مقوله است. به بیان دیگر نویسنده کتاب حاضر برای تحلیل این نقوش و نمادهای دیرینه و سنتی از روشی علمی و مدرن استفاده کرده است.

به عبارت دیگر نویسنده با رویکردی نشانه‌شناسانه و متکی به روش‌های علمی و مدرن به سراغ ماهیت نمادین و اسطوره‌ای نقوش قالی‌های ایرانی رفته است و با استفاده از منابع گوناگون در زمینه نشانه‌شناسی اسطوره‌ای و رمز شناسی عرفانی شناخت تحلیل بسیاری از این نقوش را دستمایه کتاب خود قرار داده است. محمد افروغ با آوردن این شیوه تحلیل به حوزه فرش ایرانی، کاری ارزنده و تازه را سامان داده است و به همین دلیل تحلیل‌های او نیز به نتایجی نو برای ارزیابی و مشخص شدن قدر و ارزش هنری فرش‌های ایرانی انجامیده است. کتاب در ۱۲ فصل تدوین شده است که فصل آخر در برگزیده جمع بندی کوتاه و موجزی از طرحی است که در کتاب دنبال شده است. «تعاریف نماد و مفهوم آن»، «نمادگرایی در هنر»، «نمادگرایی در هنرهای بصری»، «نمادگرایی در هنرهای سنتی»، «نماد در قالی»، «مفهوم اسطوره»، «نشانه‌شناسی در فرش»، «نظام نشانه‌شناسی و اسطوره»، «طرح، نقش و اسطوره»، «در باب نقوش و طرح‌های قالی ایران»، «مفهوم رمزی و اساطیری نقوش فرش ایرانی» و «حاصل سخن» عناوین فصول این کتاب هستند.

نویسنده در فصول آغازین کتاب برای آشنایی مخاطبان به سراغ تعاریف و شرح‌های مقدماتی درباره ماهیت «نماد»، «نشانه» و «اسطوره» رفته است و به

در صحنه‌ای از فیلم کمال‌الملک ساخته علی حاتمی، استاد نقاش (کمال الملک) که به پیری رسیده در برابر هنر یک قالی‌باف سر تعظیم فرود می‌آورد که هنر نزد شما بود ما تمام عمر به زیر پای خود نگاه نکردیم و از آن غافل بودیم! (نقل به مضمون)

آنچه مرحوم حاتمی در فیلم خود به اشاره بیان می‌کند، حقیقتی است انکارناشدنی از کم توجهی اغلب مردم این دیار به این هنر و صنعت اصیل ایرانی. متأسفانه بسیاری از ما بیش از آنکه به جنبه‌های هنری فرش توجه داشته باشیم، در بهترین حالت ارزش مادی آن را مورد توجه قرار می‌دهیم؛ همچون خواستگاری که وقتی قدم به خانه دختر می‌گذارد، قالی‌های خانه را تنها به عنوان نشانه‌هایی از تمکن مالی صاحبان خانه مورد توجه قرار می‌دهد، نه به عنوان نشانه‌هایی از فرهیختگی و برخورداری از ذوق و درک زیبایی‌شناسانه هنری آنان.

محققان از قدمت قریب به ۲۵۰۰ ساله‌ی قالی‌بافی در ایران می‌گویند که به دوره هخامنشیان و حتی مادها می‌رسد؛ چنان که گزنفون تاریخ‌نگار یونانی نیز به قالی‌های ایرانی در آن روزگار اشاره کرده است. به هر روی قالی و قالی‌بافی برای ایرانیان، از جنبه‌های گوناگونی برخوردار بوده است. صنعتی کوچک در قلب خانه، برای کمک به اقتصاد خانواده که در عین حال بستری بوده برای نشان دادن توانایی‌های هنری آنان؛ چنانچه طرح و رنگ و تار و پود آن و ظرافت دست‌ان زنان و مردان همگی دست به دست هم داده و حکایت از هنر بافندگان آن قالی‌ها دارند.

در حوزه فرش و فرش‌بافی پژوهش‌های گوناگونی انجام شده که هر یک جنبه‌ای از وجوه مختلف این هنر - صنعت اصیل ایرانی را مورد توجه قرار داده‌اند. کتاب «نماد و نشانه‌شناسی در فرش ایران» نوشته محمد افروغ که به همت فرهنگسرای میردشتی به شکلی مقبول منتشر شده، چنان که از عنوان آن پیداست؛ می‌کوشد نمادها و نشانه‌های بکار گرفته شده در قالی‌های ایرانی را مورد شناخت و تحلیل قرار دهد. نویسنده کتاب با تأکید بر ضرورت و اهمیت این شناسایی و تحلیل معتقد است: «نمادها و نشانه‌ها، اسطوره و آیین‌ها را باید به‌مثابه ارزش‌های فرهنگی داوری کرد. این کتاب قطره‌ای بسیار ناچیز از دریای اساطیر و رموز و نشانه‌های بس کهن که بافنده ایرانی با آگاهی و اندیشه پویای خویش، آن را در صحنه و پهنة قالی ایرانی نمودار کرده است. در این کتاب سعی بر آن است تا به توضیح،

شکلی موجز اما سودمند، مطالبی دسته‌بندی شده را در اختیار مخاطبان نا آشنا با این حوزه قرار داده است. در فصول میانی کتاب نیز اهتمام نویسنده آن بوده که این تعاریف کلی گرایانه را که می‌توانند مبنای بررسی هر حوزه ای باشند، با حوزه مورد نظر خود یعنی هنر ایرانی و به خصوص فرش آن پیوند بزند.

محتوای این فصول دربرگیرنده مبانی و مطالعات علم نشانه‌شناسی در سطح و محدوده مورد نیاز خواننده این کتاب است. مباحثی همچون: «نمادهای هندسی»، «نمادهای گیاهی»، «نمادهای حیوانی»، «هم‌نشینی و جانشینی رنگ و نقش»، «مفاهیم نمادین نقش» و «مفاهیم تمثیلی نقش». مخاطبی که با این روند تدریجی پیش آمده در فصول پایانی کتاب با اصلی ترین بخش های این پژوهش یعنی بررسی نقوش استخراج شده از دل فرش های ایرانی با استفاده از تعاریف و رویکرد تشریح شده در فصول پیشین روبه رو می شود که گزارشی کم و بیش جامع از مجموعه نقوش و ماهیت نمادین آنهاست.

فصل دهم و یازدهم به ترتیب «در باب نقوش و طرح‌های قالی ایران» و «مفهوم رمزی اساطیری نقوش فرش ایرانی» نام دارند؛ در این دو فصل نویسنده با مدد مبانی تشریح شده در فصول پیشین، به صورتی تفکیک شده ابتدا به معرفی و تحلیل عناصر نمادین در نقوش فرش های مختلف ایرانی و دسته بندی آنها پرداخته است. از جمله نقوش بررسی شده در فصل دهم می توان به «نقوش و طرح‌های آثار باستانی و ابنیه اسلامی»، «نقوش شاه عباسی»، «نقوش اسلیمی»، «طرح‌های اقتباسی»، «نقوش افشان»، «نقوش واگیره‌ای»، «نقوش بته‌ای»، «نقوش درختی»، «نقوش ترکمن»، «نقوش شکارگاهی»، «نقوش گل فرنگ»، «نقوش قالی»، «نقوش گلدانی»، «نقوش هراتی (ماهی درهم)»، «نقوش محرابی»، «نقوش محرمت»، «نقوش هندسی»، «نقوش ایلی و عشایری» و «نقوش تلفیقی» اشاره کرد.

سرانجام در غنی ترین بخش کتاب (فصل یازدهم) به سراغ معانی نقوش و ریشه‌های اسطوره‌ای‌شان می رود. در این فصل نقش مایه‌ها در دل نمونه‌هایی از طرح و نقش قالی های ایرانی مورد بررسی قرار می گیرند. کتاب که به لحاظ کیفیت کاغذ و چاپ از شرایط مطلوبی برخوردار است، در این فصل با انتشار تصاویری رنگی از قالی‌های مناطق مختلف ایران که از نقوش مورد بررسی قرار گرفته برخوردارند، به شناسایی ویژگی‌ها و تفاوت‌های این قالی‌ها با توجه به منطقه

اقليمی آنها و همچنین به تحلیل و رمز گشایی از این نقوش می پردازد. از جمله نقش مایه های مورد بررسی قرار گرفته در این فصل می توان به «درخت زندگی»، «نماد درخت»، «درخت در قرآن کریم»، «درخت سرو»، «درخت سرو و نگاره بوته جقه»، «نقوش گلستان»، «نقوش لچک‌ترنج»، «نقوش هراتی»، «نقوش دوست کامی»، «نقوش شکارگاهی»، «نقوش محرمت»، «نقوش گلدانی افشان»، «نقوش محرابی»، «نقوش ناظم (حاج خانمی)»، «نقوش گل فرهنگ و گل سرخ ایرانی»، «نقوش اسلیمی و ختایی»، «نقوش جانوری» و «نگاره کله مرغی و مرغی» اشاره کرد.

سرانجام سخن اینکه کتاب حاضر پژوهشی ارزنده برای علاقمندان حوزه فرش محسوب می شود و رویکردی تازه و متفاوت از ادراک ارزش هنری فرش ایرانی را پیش روی خواننده خود قرار می دهد. مهمتر از همه اینکه نویسنده، مخاطبی را که احتمالاً با مبانی مورد نیاز برای درک این رویکرد تازه برای تحلیل نقوش فرش ایرانی آشنا نبوده، سردرگم نکرده و به دیگر منابع حواله نداده است، بلکه به صورتی موجز و قابل فهم به ارائه دسته بندی شده اطلاعات و پیش زمینه های لازم برای درک مبانی نمادها و نشانه شناسی پرداخته و با پیوند این مبانی با حوزه مورد بحث کتاب، کار خواننده را بسیار راحت می کند.

امکانات و حمایت دولت های رقیب فرش دستباف ایران، از فرش دستباف

که به صورت رایگان از میهمانان پذیرایی می کرد و تمام جلسات و استراحت تجار نیز در این فضا اتفاق می افتاد. همین امر موجب پر رونق شدن غرفه های فرش ترکیه در این نمایشگاه شده بود که به دیده شدن و شناختن شدن فرش دستباف ترکیه انجامید. دولت ترکیه با حمایت همه جانبه از صنایع داخلی خود در حدود ۵۰ تا ۱۰۰ درصد هزینه های حضور در یک نمایشگاه خارجی را تقبل می کند و همین امر موجب بالا رفتن جایگاه و سهم صادراتی آنها در بازار بین المللی گردیده است.

از گفته های ناصر نیشابوری و حسین صادق زاده و جمعی از فعالین حوزه فرش دستباف دریافتیم: هندی ها فوق العاده خوب از صادرات فرششان حمایت می کنند و سالانه برای فعالان این حوزه ۲ عدد غرفه ۹متری رایگان، در نمایشگاه های خارجی در نظر می گیرند و گاهی صادر کنندگان از ۱۰ تا ۱۵ درصد مشوق صادراتی نیز استفاده می کنند و دولتشان در بحث ال سی و تخفیفات ویژه در ارسال و ترانسفر نیز، صنعت فرش را حمایت می کند و تقریباً تمام هزینه های شرکت در نمایشگاه های معتبر بین المللی فرش دستباف را هم پرداخت می کند.

از طرفی "دولت هند"، حداقل سالیانه دو نمایشگاه فرش دستباف در هند برگزار می کند

دار قالی و صدای کوفتن دغه بر روی پودهای قالی، صدا و تصویری است که بسیاری از روستاییان در کنار آن چشم به دنیا میگشایند، در کنار آن زندگی می کنند و همانجا چشم از جهان فرو می بندند.

می بافند و می بافند، به امیدی که تولیدشان به بازار راه یابد، تارزق حلال داشته باشند و دخترشان را عروس کنند و اندک سرمایه ای داشته باشند تا پسرانشان در روستا بمانند و قالی و قالی بافی ادامه یابد و این هنر و صنعت کهن از بین نرود.

بافنده هست، تولیدکننده و فروشنده و صادر کننده نیز هست اما رونق نیست، در این میان دولت و حمایتش می تواند این چرخه را به سامان برساند.

اما حمایت دولتی چیست؟ دولت چگونه می تواند از قالی بافان و فرش دستباف ایرانی حمایت کند؟ کشورهای دیگر برای ارتقا جایگاه فرش دستبافشان چه می کنند؟

برای مثال در نمایشگاه "دموتکس هانوفر آلمان" در سال ۲۰۱۶، پاپیون فرش ترکیه که جایگاه و آوازه ای بسیار پایین تر از فرش ایرانی در بازارهای بین المللی دارد، تمهیداتی اندیشیده بود تا فعالان فرش در پاپیونی زیبا و هم شکل با وسعت ۱۰۰۰ متر حضور یافته بودند، در حدود نیمی از این فضا، یک شاپ بزرگ تعبیه شده بود

و در آن از یک تیم حرفه‌ای از تمامی فعالین فرش دستباف دنیا دعوت به عمل می‌آورد و هزینه هواپیما و اقامت آنها در هتل پنج ستاره را نیز تقبل می‌کند.

یکی دیگر از کشورهای که به صنعت بها می‌دهد "چین" است، هم در زمینه تولیدات و هم در برگزاری نمایشگاه و هم در واردات صنایع.

امروزه چون کشور چین دروازه‌های واردات به این کشور را باز کرده است و مردم چین نیز چند سالی است که پولدارتر شده‌اند و رو به خرید کالاهای خارجی نموده‌اند، بنابراین چین بازار خوبی برای فروش محصولات می‌باشد.

دولت چین تمایل دارد که کالاها و تکنولوژی‌های لوکس خارجی، وارد کشورش شود، از این رو امکانات خوبی را در اختیار کشورهای می‌گذارد از جمله نمایشگاه‌های اکسپو و جاده ابریشم.

در چین، سالانه دودعد نمایشگاه تخصصی فرش برگزار می‌شود که بزرگترین آن نمایشگاه دومتکس شانگهای و بعد از آن نیز نمایشگاه شینینگ می‌باشد، البته به تازه گی در یکی دیگر از شهرهای چین هم دوسالی هست که نمایشگاه تخصصی برگزار می‌شود ولی هنوز مورد استقبال قرار نگرفته است.

حمایت واقعی کشورها نه تنها برای فرش بلکه برای تمام کالاهایی که به چین صادر می‌شوند به چند طریق است:

۱- هند و پاکستان و افغانستان برای نمایشگاه‌های تخصصی فرش تا ۷۰٪ هزینه غرفه‌ها را پرداخت می‌کنند.

۲- در نمایشگاه‌های اکسپو که در اکثر شهرهای چین برگزار می‌شود و اختصاصی فرش هم نیستند، با رایزنی‌هایی که دولتمردان کشورها انجام می‌دهند، امکانات خوبی را برای شرکت کنندگان فراهم می‌کنند.

در هر شهر چین قانون نمایشگاه را "شهردار" همان شهر می‌گذارد تا تصویب شود که چه حمایت‌هایی از کشورهای شرکت کننده در نمایشگاه به عمل بیاید و همین مسئله با تمام کشورهای دنیا فرق دارد و باعث شده چینی‌ها خیلی زود پیشرفت کنند.

از این رو رایزنی دولتمردان بسیار مسرالمتر است، چنانچه هند و پاکستان و افغانستان با رایزنی‌های اصولی و به موقع با کشور چین، نه تنها توانسته‌اند، ۷۰٪ غرفه‌ها را ارزانتر دریافت کنند بلکه چین، کرایه محموله‌ای که به کشور مقصد ارسال می‌کند را هم پرداخت می‌کند و بدون دریافت مالیات، کالا را به صاحب آن تحویل می‌دهد.

۳- نمایشگاه‌هایی در چین هست که خود شخص در آن شرکت می‌کند و به آنها یارانه پرداخت نمی‌شود. با توجه به بازار راکد پاکستان که فرش خیلی ارزان در آن تولید می‌شود، شرکت کنندگان بسیاری در این نمایشگاه‌ها دارد.

فرش افغانستان بهره‌انچنانی از حمایت مالی دولت این کشور نمی‌برد اما دولت با رایزنی‌هایی که انجام می‌دهد، غرفه‌ها را ارزان می‌گیرد و به شرکت کنندگان می‌دهد. چند سالی بود که یک شرکت آمریکایی، تمام هزینه‌های شرکت‌های افغانی را که خارج از کشورشان در نمایشگاه شرکت می‌کردند را پرداخت می‌کرد، ولی حدود یک سال است که دیگر حمایت نمی‌کند.

در نهایت با تحقیقات بسیار و شنیدن گفته‌های بسیاری از تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف به این نتیجه رسیدیم که:

امکاناتی که کشورهای رقیب ما در اختیار فرش دستبافشان می‌گذارند، خیلی پیچیده نیست و اغلب مواردی است که پیش‌تر، فرش دستباف ایران نیز به میزان متفاوت از آن بهره‌مند بود، که اکنون تنها معافیت صادرکنندگان از پرداخت مالیات آن، پابرجاست. در سایر موارد در کشورهای رقیب، شاهد مشوق‌های صادراتی به طور مستقیم و غیر مستقیم هستیم، مثل پرداخت یارانه‌های نمایشگاهی، که از نصف تا تمام هزینه‌های مشارکت یک واحد صادراتی در نمایشگاه‌های خارجی، توسط دولتها پرداخت می‌شود و آن هم بدون مشکلات و ددرسهایی که فعالین حوزه فرش در ایران بدان دچار هستند. مورد بعدی جوایز صادراتی است که به صورت نقدی به صادرکنندگان پرداخت می‌شود، که ما این مورد و مورد یارانه نمایشگاهی را داشتیم ولی با این تفاوت که آنها پرداخت

هایشان خیلی راحت‌تر و بدون مشکل انجام می‌شود، ولی برای ما مراحل طولانی داشت و بسیار وقتگیر بود. در کشورهای رقیب اصل دولت بر اعتماد نسبت به تولید کننده و یا صادرکننده است و اظهارات آنها را می‌پذیرند و تولیدکننده و صادرکننده نیز از این اعتماد به منظور تسهیل امور، نهایت استفاده را میکند و با راستی و درستی از وجود آمدن مراحل سخت و زمانبر جلوگیری می‌کند، ولی در ایران اینگونه نیست. مورد دیگر تسهیلات بانکی ارزان قیمتی است که دولتها در اختیار تولیدکننده و صادرکننده قرار می‌دهد و دست آنها را باز می‌گذارد تا اینکه سیاستهای لازم را برای تولید و رونق تجارتشان اعمال کنند ولی در ایران این تسهیلات تقریباً وجود ندارد و همین امر ضربه‌های بیشماری به فرش دستباف می‌زند.

مورد دیگر که کشورهای رقیب در حمایت از فرششان انجام می‌دهند، حذف موانع از سرمایه‌گذاری‌های خارجی است که ما در ایران به وفور شاهد این موانع هستیم که دو نرخی بودن ارز، نبود امنیت سرمایه‌گذاری، جزئی از این موانع می‌باشد.

رقبای ایران از سرمایه‌گذارهای خارجی، بسیار بهینه استفاده می‌کنند برای مثال سرمایه‌گذاری گسترده "آمریکا در افغانستان" که کمک شایانی نموده تا فرش دستباف افغانستان بتوانند در سالهای اخیر رشد کند و جایگاهی را در عرصه بین‌الملل کسب کند.

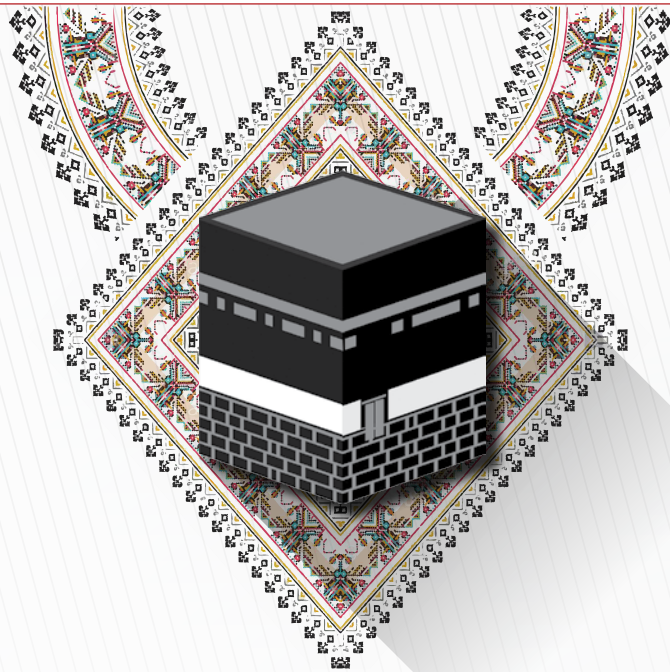
در "هند" نیز ما شاهد حمایت از سرمایه‌گذار خارجی به صورت نبود مانع برای سرمایه‌گذاران هستیم. به طوریکه بسیاری از تولیدکننده‌های ایرانی، در هند، سرمایه‌گذاری کرده‌اند و بدون هیچ مشکلی اقدام به تولید فرش کرده‌اند و همین امر باعث درخشش فرش هند در مجامع جهانی خواهد شد.

مهمترین تفاوت حمایتی دولت‌های رقیب فرش دستباف ایران، با دولت ایران تفاوت در دیدگاه دولت و فعالین فرش است، در کشورهای رقیب فرش دستباف ایران، تشکل‌گرایی وجود دارد و دولت نیز این را می‌داند که هر چقدر تشکل‌های مربوطه در هر حوزه‌ای توانمندتر باشد، زحمت دولت کمتر می‌شود، در ایران چنین دیدگاهی وجود ندارد، فعالین در تشکل‌ها، خلاق و نوآورانه حرکت نمی‌کنند و دولت نیز به تشکل‌ها آنچنان بهایی نمی‌دهد که بتوانند نقش مهمی در پیشرفت و اعتلای جایگاهشان ایفا کنند، برای مثال یک نهاد بین‌المللی هست که همان کارکرد آپک در صنعت نفت را در فرش ایفا می‌کند و به آپک فرش دستباف معروف می‌باشد و تمامی اتحادیه‌های صادرکنندگان کشورهای مختلف، که فرش دستباف تولید می‌کنند، عضو آن هستند. از کشور ایران "مرکز ملی فرش" عضو آن بود که به علت دولتی بودن، توانست در ادامه نیز عضو آن اتحادیه باقی بماند و اکنون ما در مهمترین نهاد بین‌المللی فرش دستباف غایب هستیم.

تشکل‌ها به منظور کسب موفقیت، باید در کنار دولت، دوشادوش حرکت کنند، به طور مثال در یک نمایشگاه، اتحادیه صادرکنندگان، برگزاری پویون و سیاستگذاری را بر عهده می‌گیرد و دولت نیز کمک مالی می‌کند و به این ترتیب می‌توانند حضور موفقیت‌آمیزی در یک نمایشگاه داشته باشند ولی در ایران متأسفانه به این شکل نیست و این عدم همکاری همیشه مسئله‌ساز در فرش دستباف ایران بوده است.

صادرکنندگان فرش دستباف ایرانی حتی از داشتن یک "یلوپیچ" نیز محروم هستند که در واقع کوچکترین کاری است که یک اتحادیه قوی برای اعضایش انجام می‌دهد یعنی نام و حوزه تخصصی و اطلاعات تماس صادرکنندگان را در مجموعه‌ای گردآوری می‌کند و در دسترس خریداران قرار می‌دهد. مجموعه این ضعفها، بدنه فرش دستباف ایران را تضعیف کرده است.

فرش دستباف ایرانی، این میراث فرهنگی که از نیاکانمان برای ما به جا مانده نیازمند حمایت‌های بی‌شائبه دولت و تمامی تشکل‌های فرش دستباف و فعالان این حوزه می‌باشد، تا حضوری پررنگ‌تر در مجامع بین‌المللی داشته باشد. حمایتی که باعث تولید با قیمت پایین‌تر و با تبلیغات و شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی همراه باشد.

نگرشی بر طرح کعبه در فرش ایران

افشین میر عبدالله لواسانی
کارشناس ارشد مردم‌شناسی

شکست عظیم او مطالبی مطرح شده است. در جهان نیز شماری از فرش‌های دستبافت ایرانی در زمره برجسته‌ترین آثار هنری بشری قرار دارد.

در مقدمه این کتاب کتاب ارزشمند آمده است: «از دیرباز، جهانیان ایران زمین را به دو چیز فاخر می‌شناسند: شعر و فرش. به سخن دیگر، ذوق ایرانی و ذائقه زیباشناختی ایرانیان، از جهت مفهوم و معنا در شعر و از جهت ماده و صورت در فرش تجلی یافته است. با این همه، امتیاز هنر فرش بر هنر شعر در آنست که شعر یک هنر فردی است در حالی که فرش دستباف، یک هنر جمعی است.» یک ایرانی بدون فرش، خانه‌ای بی‌روح و خالی جلوه می‌کند و این نمونه‌ای کم‌نظیر از پیوند محکم و ماندگار یک قوم با هنر ملی خویش است. (دکتر حسین تجدد، دایره‌المعارف فرش دستبافت ایران، انتشارات دائرةالمعارف ایران‌شناسی، ۱۳۹۰) (گزیده مطالب)

طراحی تصویری

طرح‌های تصویری به آن دسته از طرح‌های قالی اطلاق می‌شود که به موضوعات مختلفی چون تاریخی، دینی، داستانی یا ادبی اشاره داشته و یا منظره‌ای را توصیف می‌کند. غالباً این طرح‌ها جنبه روایتگری داشته و بیانگر موضوع مشخصی است. آنچه در این دسته از طرح‌ها شاهدیم، نمایش چیزی واقعی و طبیعی است: نه انتزاعی و مجرد. نقش‌مایه‌های به کار رفته در آنها نیز، اغلب شامل نقوش فیگوراتیو و انسانی یا اشیای بی‌جان و طبیعت است. به عبارت دیگر، طرح‌های تصویری چیزهای را به ما می‌نمایند که در دنیای واقعی، ما به ازایی برای آنها وجود دارد و از این نظر در دسته‌بندی پیرس، جزء نشانه‌های شماییلی به حساب می‌آید. (مجله باغ نظر، پاییز ۱۳۹۰، دوره ۸، شماره ۱۸، بررسی قالی‌های تصویری دوره قاجار موجود در موزه فرش ایران، مهناز شایسته‌فر، طیبه صباغ‌پور ارانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران. ایران.)

از دیدگاه مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی دینی کارکردهای فرهنگی و اجتماعی بسیاری از پدیده‌ها و مسائل دینی و اهداف آن و نتایج مربوطه همواره مدنظر می‌باشد. آیین حج که از فروع دین مبین اسلام است و از اموری که بر مسلمین با توجه به شرایط آنان واجب گشته است و کعبه به عنوان نقطه عطف و والاترین مرتبه ارتباط انسان با خداوند عالمیان مطرح می‌باشد از آنجا که هنر صنعت فرش همواره در راستای ایفای نقش فرهنگی اعتقادی خود در هر جامعه بالاخص جوامع اسلامی پیشرو بوده است مطالب ذیل عرضه می‌گردد: در اهمیت کعبه همان بس که در قرآن مجید در سوره ۲ آیه ۱۲۷، سوره ۳ آیه ۹۷، سوره ۵ آیه ۹۵ و ۹۷، سوره ۸ آیه ۳۵، سوره ۲۲ آیه ۲۶ و سوره ۲۹ آیه ۶۷ مطالبی در ارتباط با کعبه عنوان شده است و در جایی دیگر از امام صادق (ع) سوال شد: برای چه کعبه، کعبه نامیده شده است؟ آن حضرت فرمود: «زیرا چهارگوش می‌باشد». سوال کننده پرسید: برای چه چهارگوش می‌باشد؟ امام (ع) فرمود: «زیرا محاذی و برابر بیت‌المعمور است و آن چهارگوش می‌باشد». سائل پرسید: برای چه بیت‌المعمور چهارگوش است؟ امام (ع): «زیرا محاذی عرش است و آن چهارگوش می‌باشد». محضر مبارکش عرض شد: چرا عرش مربع است؟ آن حضرت فرمود: «زیرا کلماتی که اسلام بر آن بنا شده چهار تا است و آنها عبارتند از: «سبحان الله و الحمدلله و لا اله الا الله و الله اکبر». (شیخ صدوق، علل الشرائع، ج ۲، ص ۳۹۸، کتاب فروشی داوری، قم، چاپ اول، ۱۳۸۵) (شیرین مخدومی، ۹۳/۱/۱۳، نماز سرچشمه پاکی‌ها) همچنین در سوره فیل در رابطه با حمله ابرهه برای تسخیر و نابودی کعبه و

قالیچه‌های تصویری ایران معاصر

نصب قالیچه‌های تصویری بر روی دیوارها، دگرگونی‌هایی را در کاربرد فرش به وجود آورد. کاربرد تازه، قالیچه را از روی زمین و زیرپا به روی دیوار منتقل کرد و آن را به صورت تابلوی نقاشی در آورد؛ اگرچه تا قبل از این زمان هم گه‌گاه قالیچه‌های معمولی را به در و دیوار می‌آویختند، اما این کار جنبه موقتی داشت. مثل جشن‌های عروسی و مذهبی و سالروز تولد برخی از امامان، به خصوص امام زمان (عج) که در و دیوار خانه‌ها و مغازه‌ها را با قالی تزئین می‌کردند. در همین جشن‌ها در صدر مجلس از ظریف‌ترین و گرانبهاترین قالی‌ها و یا از قالیچه‌های تصویری استفاده می‌شد. تهیه نقشه، تنظیم رنگ‌ها و در نهایت مهارت قالیباف سه عامل اصلی برای شکل‌گیری هر قالیچه تصویری است. در روستاها و بین ایلات ایران قالی بدون نقشه تهیه می‌شود و قالی‌ها را از روی یکدیگر می‌بافند. ابعاد قالیچه‌های تصویری محل رابطه مستقیمی با معماری آن محل، بخصوص ارتفاع سقف‌ها و تاقچه‌ها و غیره دارد. برخی از قالیچه‌های تصویری، مثل قالیچه‌های شیری را عشایر بر روی زمین می‌اندازند.

موضوعات مذهبی و داستان‌های قرآنی

در بین قالیچه‌های تصویری تعداد کمی قالیچه با موضوع مذهبی وجود دارد؛ اما این تعداد در مقایسه با دیگر قالیچه‌ها بسیار اندک است. علت دوری جستن فرش‌بافان از بافتن صورت پیامبران و امامان روی فرش، نگرانی آنها از به زیر پا افتادن این قالیچه‌ها بوده است. (قالی‌های تصویری ایران معاصر، فرناز عباسی‌فر، نشر سبحان نور، ۱۳۸۸)

هنر اسلامی

به بخشی از هنر اطلاق می‌شود که در جامعه مسلمانان رواج داشته است. تأثیر فرهنگ اسلامی و منطقه‌ای در آن به خوبی نمایان است. هنر اسلامی یکی از دوران‌های شکوهمند تاریخ هنر و یکی از ارزشمندترین دستاوردهای بشری در عرصه هنری به شمار می‌آید. همچنین به آن دسته از مفاهیم و موارد هنری که در درون جوامع اسلامی تحت تأثیر عوامل منطقه‌ای و فرهنگ بومی به وجود آمده است نیز گفته می‌شود. قالی‌بافی و منسوجات از هنرهای دستی و سنتی مهم کشورهای اسلامی به ویژه در ایران، آبی مرکزی است شهرتی جهانی دارد. (ویکی‌پدیا)

نقش کعبه در هنر اسلامی

کعبه، ساختمان مکعبی شکلی است که در مسجدالحرام و در شهر مکه قرار دارد. ساختمانی که به عقیده مسلمانان در مرکز عالم به دستور خداوند و به دست حضرت ابراهیم (ع) ساخته شده است. کعبه به عنوان نماد و قبله در دین مبین ساختمانی ساده و در عین حال پر رمز و راز است. کعبه از این نظر شاید عجیب‌ترین و قابل بررسی‌ترین بنای دینی و مقدس در جهان باشد. بررسی تأثیر این بنای مکعبی شکل که قبله میلیون‌ها انسان در کره زمین است، در آثار و افکار هنری مسلمانان و حتی غیرمسلمانان پژوهشی جالب است. محققان بسیاری نیز این جذابیت را درک کرده و طی سالیان بسیار به بررسی و تحقیق پیرامون این بنای تاریخی دینی هنری و مقدس پرداخته‌اند. «بوکه‌هات تیتوس (ابراهیم)» هنرشناس و متفکر سوئیسی آلمانی از جمله افرادی است که سال‌ها بسیار پیرامون دین اسلام و هنر اسلامی به پژوهش پرداخته است. (کتاب «مبانی هنر معنوی» که مقاله‌ای پیرامون اصول فلسفه هنر اسلامی است و نیز به بررسی هنری بنای کعبه می‌پردازد) این مقاله به قلم بوکه‌هات و ترجمه «سیدحسین نصر» است. (پدید آورنده: سرویس هنر اسلامی، محمد سعید اکبرزاده، کتابخانه دیجیتال تبیان؛ نویسنده: تیتوس بوکه‌هات، مترجم، سیدحسین نصر، ۱۳۹۴) عبادت مسلمانان با این امر ارتباط دارد که آن مبین حلقه ارتباط اسلام و دین ابراهیمی

و بنابراین اصل و منشأ ادیان توحیدی است. طبق آنچه در قرآن مجید آمده است، خانه کعبه به وسیله حضرت ابراهیم و پسر او حضرت اسماعیل ساخته شد و ابراهیم بود که سنت حج را در آنجا برپا داشت. کعبه هم مرکز است و هم اصل؛ اینها دو جنبه یک حقیقت معنوی واحد و یا به تعبیر دیگر دو انتخاب اساسی هر طریقه معنوی به شمار می‌روند.

شکل قدیمی و مشخص مکه با اصل و منشأ ابراهیمی که به آن نسبت داده شده است کاملاً وفق می‌کند. در واقع خانه کعبه مکرراً ویران و دوباره ساخته شده است ولی خود نام کعبه، که به معنای مکعب است، ضامن مؤید این است که در شکل آن تغییر اساسی روی نداده است. مکعب آن اندکی نامنظم است، طول آن ۱۲ متر، عرض آن ۱۰ متر و ارتفاع آن ۱۶ متر است. (پورتال اهل بیت «ع»، وابسته به مجمع جهانی اهل بیت «ع»)

یکی از بخش‌های مراسم حج هفت دور طواف به گرد خانه کعبه است و نام‌های دیگر کعبه عبارتند از بیت‌العتیق؛ خانه کهن و آزاد شده، بیت‌الحرام؛ خانه دارای حرمت، بیت‌المأمور؛ خانه آزاد، بیت‌المحرم؛ خانه حرمت داده یا دارای محرم که در قرآن اشاره شده است. (ویکی‌پدیا)

کهن‌ترین نقش کعبه در آثار هنری

در زیارتگاه منسوب به ابراهیم مجاب در شهر موصل در شمال عراق سنگ‌نوشته‌ای حاوی یک تصویر یا نقشه حجاری شده مسجدالحرام وجود داشته که در نیمه نخست سده بیستم میلادی به موزه آثار اسلامی بغداد منتقل شده است. (کهن‌ترین نقش کعبه در آثار هنری، توسط احمد خامه‌یار، مهر ۱، ۱۳۹۴)

فرش سه‌بعدی کعبه

این اثر هنری نفیس، بی‌بدیل و گرانبه‌ا، یکی از شاهکارهای هنر فرش ایران می‌باشد که در دهه اخیر بافته شده و از نظر هنر معماری فرش، چه به لحاظ ساختار (حجمی بودن) و چه به لحاظ ریخ، نقش و رنگ یک اثر بی‌نظیر در تاریخ فرش به شمار می‌رود. بافت این فرش جان تازه‌ای به هنر فرش‌بافی ایران داد و سبک و سیاق خاصی در هنر فرش‌بافی حجمی به وجود آورد که علاوه بر مطرح شدن دوباره هنر اصیل فرش ایران در جهان، بازار بزرگی را به لحاظ اشتغال‌زایی در این ردیف به روی شاغلان این عرصه گشود.

طرح کلی: مسجدالحرام و کعبه معظمه شامل:

۷ مناره، کعبه، زمزم، مقام ابراهیم (ع)، حجر اسماعیل (ع)، منبر، رواق‌های اطراف.

نقشه کف فرش شامل:

پنج پیامبر اولوالعزم، بال فرشتگان اطراف کعبه، شام آخر، طوفان نوح، ذبح اسماعیل (ع)، غار حراء، سجده حاجیان، حرم حضرت علی (ع)، قدس، قرآن، انجیل. (www.azarishop.com)

فرش سه‌بعدی کعبه

طرح مکهای

ابعاد: ۱۳۵ * ۱۹۰ سانتی‌متر

طرح مکهای یکی از متنوع‌ترین طرح‌های منطقه شهر بابل و تا حدودی سیرجان است. این طرح با یک یا چند ترنج مرکزی اغلب بر زمینه‌های لاکه و یا سورمه‌ای بیشتر به صورت هندسی بافته شده و در مرکز آن نقش لوزی یا مکعب شکلی که اغلب نقش صلیب در آن بر زمینه سفید و روشن، نمادی از پاکی و قداست کعبه می‌باشد، قرار گرفته و دور تا دور این ترنج بته‌هایی ریز در قالب محرمانه‌ای دربر گرفته‌اند. این طرح بدین معنی است که نقش مرکزی، شمایی از خانه خدا و نقوش بته، نمادی از انسان‌های دور کعبه می‌باشند. همچنین حاشیه‌های بندی پروانه‌ای و حسین عباسی از حاشیه‌های معروف این طرح محسوب می‌شوند. (طرح مکه در فرش ایران، عقیل سیستانی، شبکه اطلاع‌رسانی فرش و صنایع دستی استان کرمان، (Kerman Crafts.com)

قالیچه خانه کعبه

اندازه: ۶۴ × ۸۰

رج‌شمار: ۵۰

تار: ابریشم

پود: پنبه

محل بافت: تبریز

بافته: حسین نظامی دوست

عنوان شعر: کعبه دل

در قسمت بالای قالیچه، چنین خوانده می‌شود: «و الله علی الناس حج البیت». در قسمت پایین جمله «لا اله الا الله». (ادب و عرفان در قالی ایران، سیدرضا خشکنابی، انتشارات سروش، ۱۳۷۸)

قالیچه تصویری خانه کعبه معظمه

اندازه: ۱۶۰ × ۲۰۰

رج‌شمار: ۸۰

محل بافت: تبریز

نام بافنده: استاد شهسوار

تار: ابریشم

پود: پنبه

پرز: کرک و ابریشم

شرح: متن صحن مبارک خانه کعبه معظمه با جایگاه‌ها و مناره‌های مربوط

لچک‌ها: اسلیمی گردان دهن اژدری بافته با ابریشم

در وسط منارها با خط زیبای طلایی رنگ نسخ عبارات زیرین مندرج است:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ

لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ

إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ وَ لَكَ وَ الْمَلِكِ

لَا شَرِيكَ لَكَ

در دور تا دور حاشیه در ۱۴ کتیبه جمله «لا اله الا الله محمد رسول الله» تکرار

شده است و در ۱۴ کتیبه «یا حی و یا قیوم و الله هو ربی» یک در میان تکرار

شده است. قالیچه از نظر رنگ‌بندی و طراحی و بافت کم‌نظیر است. (ادب و عرفان در قالی ایران، سیدرضا خشکنابی، انتشارات سروش، ۱۳۷۸)

از انواع طرح‌های دیگر کعبه عبارتند از:

۱. کعبه و آیه ان یکاد و سوره کوثر
۲. کعبه و آیه وان یکاد
۳. کعبه و اسماءالله (الراشد، الواحد، الرافع)
۴. کعبه و اسماءالله و پنج تن آل عبا (ع)
۵. کعبه و مدینه‌النبی و آیه وان یکاد
۶. فرش دارای طرح گرد، کعبه در وسط و پیرامون آن مزین به آیات مختلف قرآنی
۷. فرش‌های جانمایی با طرح کعبه

منابع در دفتر نشریه موجود است.

“During the sixteenth century, Shah Abbas I reportedly gave antique Kirman rugs embroidered with gold and silver thread as tribute to the Ottoman Court. The fame of these oriental weavings rapidly spread across Western Europe. From the mid sixteenth century through the eighteenth century, the city of Kirman was celebrated for ‘vase’ carpets, a term deriving from the depiction of vase motifs in many examples woven there. By the nineteenth century, Kirman was recognized for exceptional oriental rugs in the best Persian tradition. Antique Persian Kirman carpets of this period, especially the Lavar group woven in the town of Ravar, are known for their fine weave, delicate drawing, incomparable range of color, and are still much in demand today. Very advanced relative to their fellow countrymen, Kirman weavers had learned to set their looms so that the cotton warps were on two different levels. They then threaded the wool wefts, leaving some tight and others sinuous, giving an immediately recognizable wavy finish to the carpet. The design patterns were also distinct. Vase carpets, unique to Kerman in the 16th and 17th centuries, were characterized by an all-over pattern of stylized flowers and oversized palmettes with vases placed throughout the field.

“The Bakhtiari, a colorful nomadic tribe from South Central Persia, migrate in summer with their herds from the plains near the Persian Gulf on the east of the Zagros Mountains, to the more mountainous pastures in the west, and then back again in winter. To the east of the Zagros range is Chahar Mahal, the area where the bulk of antique Persian Bakhtiari rugs and carpets were produced. Here, the weavers are a mixture of Kurds, Lurs, Armenians and even Turkmen tribes people. In the early nineteenth century, some of the Bakhtiari leaders settled in the Chahar Mahal region, where their relative wealth gave them the status of ‘gentry’ thus the Bakhtiari name was appended to the region and its substantial carpet and rug production. These distinctive antique Qajar carpets are among the boldest and most dynamic of antique Persian rugs, and are distinguished by the liberal use of blue-black or charcoal, both as an outline of the individual design elements, or as the field color.

TEHRAN AND QUM AREA CARPETS

According to Doris Leslie Blau: “Tehran rugs set the standard for quality and workmanship. In the late 1800s, the art of Persian weaving experienced a revival of popularity, and Tehran became the locus for Persian rug production. Antique Tehran rugs are not only high quality, they are also rare. Most high-quality Tehran rugs pre-date 1945. Newer, high-quality Tehran rugs are generally only produced in very small numbers by master-weavers. These rugs represent the ultimate beauty and quality considered an essential aspect of Persian carpetry.

“The artistic aspects of Antique Tehran rugs pay homage to Persian cultural tradition. The patterns are curvilinear in nature, and they are composed of deep reds, bright blues, with

contrasts of ivory. The rugs range in size from four by six to eight by ten. However, some larger rugs are available as large as ten by eighteen. The composition of the rugs also demonstrates Persian tradition. These rugs are woven with Persian knots, which are asymmetrical, with soft wool thread. Thin, tight piling creates the rug. The quality of the rug largely depends on the tightness of the weave. Most Antique Tehran rugs have an average of 120 knots per square inch. Quality rises with the number of knots per square inch. The tightness of the weave is often indicated by the clarity and sharpness of the rug’s design. In terms of size, color, and quality of weave, Tehran rugs display the ultimate in Persia’s culture and history of tapestry.

“The Feraghan district located south of Tehran, encompassed the cities of Arak, Qum and Kashan, an area with a long and illustrious history of rug and carpet weaving. In the nineteenth century, many British companies opened oriental carpet factories and began to produce fine Persian Feraghan rugs and carpets for export to Europe. Antique Feraghan carpets and rugs are prized for their sturdy construction and their quiet, all-over patterns. Dense floral motifs, drawn with an angular and slightly quirky hand, give them a less feminine floral quality than the antique rugs and carpets from neighboring towns. Antique Persian Feraghans are celebrated for the liberal use of a splendid green color produced by copper salt. Wool dyed with this agent tends to wear more rapidly than portions dyed in other colors, resulting in a sculptured surface effect. The superb quality and closely sheared lustrous wool of the finest Persian antique Feraghan and antique Sarouk Feraghan rugs, long thought as being equal to the famed antique ‘Mohtashem’ Kashan carpets.

“The Qom province of Iran, 100 kilometers south of Tehran produces the finest Persian carpets available today. Antique Qum Rugs may not necessarily be as old as expected. The highest quality of these rugs are less than sixty years old. In fact, these types of rugs were not produced until the early 1900s. Most in existence today have a production year prior to 1940. These rugs may not be as old as other types of Persian tapestry; however, the quality of Qum rugs, in terms of material and construction is outstanding. Qum rugs have many names. They are also be referred to as Qom rugs, Ghom rugs, or Ghum rugs. These carpets are typically smaller in size. Many are hung decoratively on walls because of their small size.

“Antique Qum rugs generally contain silk and high quality wool. In fact, some contain two layers of silk. The pile height for the rugs is very thin, and the knot count is higher than other kinds of Persian rugs. Often, Antique Qum carpets have 400-860 knots per square inch. The rugs are woven with jewel-toned colors. Many times they are weaved with red, blue, and ivory shades. The designs of the carpets vary. Frequent choices include tree of life and medallion motifs. Other designs may include landscapes or depictions of historic events. The lines composing the designs are typically curvilinear. “

by the Caucasian villagers to the north. Robustly constructed with large knots and often on a grand scale, the colors range from jewel tones of cherry red, navy blue and saffron yellow, to pale terracotta, sea foam, powder blue and ivory.

Bijar rugs (or Bidjar rugs) are named for the area in which they were woven. Bijar is a small city in Northwestern Iran about 150 miles south of Tabriz. The town of Bijar and surrounding countryside are mainly populated by Kurds. Kurdish culture and artistic ability are clearly visible in the quality of the region's antique carpets. Though a small town (population 20,000 in 1900), Bijar was at the center of a major weaving area that became well-known throughout the world for the very high-quality rugs produced in the small workshops of Bijar and often in homes throughout the surrounding countryside as a family undertaking. Somewhere between the sophisticated city rugs and the more primitive village and tribal rugs, lie the rugs of Bijar. Westerners

and Persian nobility have commissioned the Kurdish weavers of the Bijar region for the last several hundred years to produce these almost magical carpets, the finest of which are called "Halvai."

"Antique Bijar carpets have an unusual feature that few other rugs can claim. The heavy, densely-packed wool pile is so tight that it cannot lay down. Because the fibers are constantly held erect, when you step on the rug, it has a cushioned feel that is incredibly luxurious to walk on. For those of whom sensuousness is important, this is a unique and compelling feature. This extremely tight weave of antique Bijar rugs also makes them exceptionally strong and durable. Robust and resilient enough to be used in heavily trafficked areas, it is known as the 'Iron Rug' of Persia. Newer Bijar rugs, sad to say, do not offer this same unique level of cushioning or durability.

SOUTHERN PERSIAN RUGS FROM KIRMAN AND BAKHTIARI REGION

According to Doris Leslie Blau: "Since the thirteenth century, when Marco Polo admired their skill while traveling through South-Central Persia, the Persian carpet weavers of Kirman have been highly respected. Blessed with an ample supply of very high quality local wool, known as Carmania wool, the craftsmen of Kirman have been weaving their way to the top of the carpet world by virtue of their craftsmanship, wide range of designs, broad palette of available colors, immense tensile strength, abrasion resistance, and expert color combinations. Colors can range from ivory, blue and magenta to a more golden and saffron cast. As unique as their designer, no two Kerman rugs are precisely alike. Because of the tremendous demand for Kirman rugs, and because of the complex demographics of those generating the demand, a surprising variety of styles and designs were produced. While some Kirman rugs were woven explicitly for moneyed buyers from the West, there were also local consumers which only added to the diversity of the Kirman rugs. This diversity is seen in the range of motifs which can range from well-known and original Persian motifs to western motifs; striped and repetitive motifs, vase, Toranj (Citron), symmetric, garden, animal shapes, and pictorial rugs.

composition and artistry of each rug. But while the name and appearance reflect its geographic and cultural origins, the weaving technique used shows a kinship with Turkish culture. Persian artistic design is evident in antique Bibikabad rugs. These rugs display an intricate design covering it entirely, with little solid color. Small, paisley patterns cover each rug, typical of Persian-style rugs. Additionally, bold colored threads compose the rug itself, and these bold colors are also typical for Persian rugs. The color and design of the rugs demonstrate Persian influence and origin.

But while the artistic design of the rug is distinctly Persian, the technique used to create each rug incorporates Turkish techniques. The weaving is gourde style, similar to Malayer style weaving. This style of weaving uses hand-tied, symmetrical knotting of thick, high-quality wool threads. Each rug is painstakingly created and reflects a tradition of pride and attention to detail in workmanship and heritage.

PERSIAN RUGS FROM NORTH-WEST IRAN: SENNEH, BIJAR HERIZ AND BAKSHAISH

According to Doris Leslie Blau: “Senneh rugs come from the northwest region of Iran. The weavers who created Senneh rugs speak the Senneh dialect, and this language identity provides the classification for the type of rugs. Created by hand, these rugs exemplify tapestry as artistic artifacts. These Persian tapestries are some of the most beautiful in existence, and they are also one of the easiest types to identify. Antique Senneh rugs have a lengthy history. Documentation proves that these rugs were produced as early as 1870 and probably earlier. In fact, the Persian knotting technique typical of Persian rugs is also referred to as Senneh knots. These antique treasures provide a link to cultural history and artistry by their beauty, design, and originality in weaving technique and materials.

“The construction of antique Senneh rugs provides insight into the elegance of the tapestries. These rugs are the thinnest of Persian rugs, often with a single layer. They range in color from brilliant to muted, and they also range in design from a central focal design to intricately patterned types. While the design and color are always beautiful and painstakingly created, the unique aspects of the weaving process make Antique Senneh rugs different from other types of Persian rugs. The threads used in the process of weaving are ultra-fine. Created from fine wool, the threads are

spun very tightly and thin. Antique Senneh rugs are also easily identifiable due to the difference in texture between the front and the back. The front pile is silky and smooth, but the back is coarse and scratchy.

“19th century Heriz and Bakshaish rugs are among the most striking and recognizable oriental antique carpets within the Persian repertoire. Familiar configurations of powerful flower head medallions, complementary spandrels and borders with angular stylized vine, floral infill and bold palmettes rendered in an inimitably geometric fashion, have a charming simplicity of line. Despite their origins in fairly sophisticated workshops, a strong tribal quality exists in these particular antique Persian rugs. Both Heriz (sometimes known as Serapi) and Bakshaish rugs may be found with all-over designs and abstract interpretations of willow trees or ascending shield palmettes. In all but scale, these room sized carpets are redolent of the small antique Kazak rugs made

less curvilinear and classical than the Heriz and Serapis. As with many other Persian rugs, Sultanabads feature all-over designs of palmettes and vinescrolls, but they use a larger, more supple weave, and the designs in a Sultanabad tend to be larger as well. Antique Sultanabad rugs are still regarded as the most appealing to European and American tastes. To this day, the term Sultanabad or Ziegler rug denotes an outstanding antique Mahal rug or carpet from the late nineteenth century.

SAROUK RUGS

According to Doris Leslie Blau: Sarouk rugs derive their name from a village found twenty miles north of Arak, Iran. From the late 1800s to early 1900s, weavers in this village in the southwestern portion of Iran, weavers created Sarouk carpets. While production lasted only a few decades, the weavers were extremely productive, and the rugs remain notable for their luxury and excellent quality.

“Antique Sarouk rugs have a high pile and are generally at least two layers thick. This thickness contributes to the rugs unusual durability, which can be perfect for anyone searching for a highly durable antique carpet. These rugs were typically created with blue weft thread. Coloring of these rugs usually consist of a blue background in most cases, with cream, bright blue, pale red, orange, green, or brown creating the details and patterns. Many of these rugs have a focal, central design and a Herati pattern. The designs are usually curvilinear. Most of these rugs are large, and are frequently referred to as room-size rugs. Interestingly, the weavers of the rugs most often used Persian knotting, which is asymmetrical, but occasionally some Sarouk carpets employ Turkish knots, which are symmetrical. The quality of each rug may be considered by the tightness of the weaving and the knots per square inch. As the a general rule, the more knots the higher the quality.

“While Persian rugs are known for beauty and opulence, antique Sarouk rugs stand out as examples of the best in the category. The rugs are thick enough to endure much abuse and you can rest assured there rarely will be damage or wear. The demand for these rugs is quite high as buyers appreciate the beauty, comfort, and durability of Sarouk carpets. These rugs are also an object of interest for museums and collectors.”

HAMADAN RUGS

According to Doris Leslie Blau: “Hamadan is an ancient city in the area formerly known as Persia and now Iran. The history of the city may even be traced to the Biblical story of Esther. Today, Hamadan is a large city west of Tehran. Antique Hamadan rugs come from the area around this city. As with most rug production, the name of the rug generally refers to the city of sale rather than the city of production. The Hamadan region actually consists of over one thousand villages. Many of these villages welcomed refugees and served as homes for different ethnicities and religious variations. This diversity promoted the creation of tapestries that reflected the same level of diversity. Hamadan rugs feature different designs, but they all

enjoy excellent quality and value.

“Antique Hamadan rugs were created with thick wool with coarse weaving. One cotton weft served the entire rug. Overall, the construction results in a rug that may be rough in texture, but high in quality. The coloring of these rugs includes deep blue, deep red, off-white, and soft neutral tones. The colors consist of natural vegetable dyes. Most of the designs in antique Hamadan rugs are geometric, mostly angular however, some rugs feature curvilinear designs and arabesques. Another interesting aspect that may indicate the cultural influence of refugees includes the knotting used in the weaving. Turkish knots, which are symmetrical, are used in antique Hamdan rugs. Even though created in Persia, Turkish ethnic groups are part of the weavers who created the rugs. Antique Hamadan rugs reflect, with their design and construction, the diversity of ethnic groups within the region over time. These rugs are some of the oldest articles of Persian tapestry, as well as some of the most beautiful and durable. Their designs stand the test of time in terms of brilliance and strength.

TURKISH-STYLE PERSIAN RUGS: MALAYER AND BIBIKABAD RUGS

According to Doris Leslie Blau: “Malayer rugs come from the city of Malayer. This city lies between Hamadan and Sarouk within Iran. Antique Malayer rugs were created by individual weavers during the 1800s and early 1900s for the most part. These rugs display uniqueness in the broad range of designs and choice of colors” and have a “diversity of design and color that is somewhat atypical for other styles of Persian rugs. Some of the many designs include the sprouting seed, which represents rebirth birds and diamonds surrounded by flowers and vines. Rather than two or three colors within the design of a rug, antique Malayer rugs generally contain a deep blue background with the design created by multiple colors including sage green, red, light blue, pinkish brown, gold, tan, and brownish red. This diverse palate of colors is not typical for other types of Persian rugs, and this diversity sets antique Malayer rugs apart from other Persian tapestry styles.

“The tribal weavers in Malayer were often Turkish, and they employed the Turkish knot, Gourde, to weave these creations. The Gourde is a symmetrical knot, as opposed to the asymmetrical knot of many traditionally Persian creations. Additionally, antique Malayer rugs regularly enjoy a low cut pile. Weavers trimmed the pile in order to enhance the appearance of the design. In addition to a broad range of design and color, these rugs were designed technically to enhance the artistry of the woven design. Antique Malayer rugs are hand-woven however, their level of originality does not end with hand craftsmanship. The color and design are also incredibly unique, and the weaving technique is unusual for Persian rugs. The weavers of each rug highlighted the artistic nature of the tapestry, and the value of the artistry remains today.

“Bibikabad rugs hail from the village of Bibi Kabad within the Hamadan region. Bibi Kabad means “the village of grandmother.” The name itself reflects the importance of cultural heritage to the creation of the rug, and this importance is evident in the

enjoyed a great reputation as a center of Persian culture. Under the benign patronage of Shah Abbas the Great (1587-1629), artists and artisans designed illuminated manuscripts, embroidered silks, painted miniatures and fabricated metal work in the Safavid style. It was in this fertile, creative atmosphere that the weavers of Tabriz rugs for the Court were inspired to reach for new artistic heights and created exceptional oriental rugs and carpets. The art of carpet-weaving was handed down from generation to generation and considered a family treasure, allowing artists to ply a respected trade. The early eighteenth century saw the end of the Safavid Empire and the decline of the town of Tabriz with its legendary craftsmanship falling into disuse. Under the Qajar Dynasty (1786-1925) the workshops of Tabriz were gradually revived and by the 1880's another golden age was underway and Tabriz again began to reestablish its position as the center for the export of Persian rugs to the West.

“Designs of antique Persian Tabriz rugs can vary widely. Some feature medallions, hunting scenes, flowers, and gardens. Others prayer and pictorial rugs interpreted in a curvilinear manner. An antique Tabriz can be made of cotton or silk and woven as a pile carpet or flat-weave. A refined palette reliant on copper tones, terracotta and ivory, with shades of blue and subtle touches of gold, green and salmon are prevalent in antique Persian Tabriz rugs. Some extremely luxurious antique Tabriz rugs and carpets were woven in silk. Haji Jalili, master weaver of the Qajar era is renowned for producing some of the most superlative oriental Tabriz rugs. Within the span of nineteenth century decorative arts, it is still generally acknowledged that the finest antique Tabriz carpets and rugs are unsurpassed for both quality and beauty.”

Tabriz rug expert Nader Bolour was quoted in CJ Dellatore's blog as saying: “While many Tabriz rugs have central medallions with symmetrical designs - and typical coloration based in reds and blues, this rug is woven quite differently. It's a true work of art. The muted rose background, and range of colors, coupled with the asymmetry of the gardens, borders, poems and prayers amalgamated within make it a remarkable specimen. It's subtle, and exceptionally sophisticated.”

SHIRAZ RUGS

According to Doris Leslie Blau: “Antique Shiraz rugs come from the south western region of Iran in the village of Shiraz. Shiraz is a city in the province of Fars where tribal weavers create Shiraz rugs. The main draw to this type of Persian rug is the absence of factory creation. They are largely hand-woven on looms by tribal weavers. This fact enhances the artistry and uniqueness of each antique Shiraz rug.

“The creation of Shiraz rugs by hand affects the composition of the rug. Sometimes these rugs can be distorted, but this distortion does not necessarily affect the quality of the rug. The materials composing the rug are often coarser than other styles of Persian rugs the threads are of strong wool. The pile height may be slightly

higher as well. The colors used are generally red and brown, and the designs are frequently geometric. Other designs may include focal points including a central diamond shape, a depiction of Cyrus' horse, or nightingales which represent contentment and happiness. The border of the rug is often a band of pine and palm leaves surrounded by a smaller band. The weaving technique used for antique Shiraz rugs is the asymmetrical Persian knot, and the knots per square inch vary from 100-300. The quality of these rugs may be evaluated based upon the tightness of the weave, the level of distortion caused by the loom process, and the consistency of the pile height.

Fully hand-made Persian rugs may be rare however, antique Shiraz rugs are fully created by hand. The uniqueness of each piece is assured because the piece is not made in any factory. This authenticity can be sure to over-ride some imperfections in appearance. The tradition of Persian tapestry creation lives on in the village of Shiraz where tribal weavers continue to create Shiraz rugs.

SULTANABAD RUGS

According to Doris Leslie Blau: Antique Sultanabad rugs are among the most desirable Persian antique rugs to be produced in the late 19th and early 20th century. Characterized by their subtle color palettes and trellis designs, antique Sultanabads are frequently the choice of designers in search of all-over rugs to serve as a more subtle complement to a design scheme.

“The appeal of Sultanabads to Western eyes is not the result of random chance. In 1883, Ziegler and Co. of Manchester, England, an Anglo-Swiss manufacturer, importer, and distributor of Persian carpets, established a Persian carpet workshop in Sultanabad, Persia, an area now known as Arak. Intending to export to Europe and the United States of America, Ziegler & Co. employed designers from major Western department stores, such as B. Altman & Co. of New York and Liberty of London, to adapt traditional sixteenth and seventeenth century Safavid designs by making the designs larger in keeping with the style of the early Arts & Crafts movement and made the rugs themselves larger to fit Western-sized rooms. For the more restrained Western taste, traditional designs were recolored to be more subtle and obliging. Traditional local dying techniques were improved and brought up to the standards of the latest methods of the time, creating new possibilities of color and tonality. With bold, all-over patterns and softer palettes than their vibrant Persian counterparts, antique Persian Sultanabad rugs and carpets attracted an immediate following leading to high demand for Oriental carpets from the Sultanabad district. Appealing to everyone from aristocrats to the newly-moneyed industrialists who sought to emulate them, a large number of oriental rugs were exported from Persia to both Europe and the United States up until the early twentieth century.

“Sultanabads are similar in design to Heriz and Serapi rugs which is reflected in their magnificent graphic character. Yet within this similarity, the line work of the Sultanabads are always

and vintage Persian carpets, among all the antique Oriental rugs available, are notable for their wide variety of styles. An antique Persian rug's price can vary tremendously depending on the quality of the original craftsmanship (looking at things like the complexity and importance of the design, the material used, the number of knots per inch, the current condition of the rug, etc.).

Carpet-making is a big business in Iran. Many of the carpet weavers in Iran are village girls who drop out of school after the fifth or sixth grade and devote their time to making carpets to make money for their families. The carpets typically take several months to make and bring in several hundred of even several thousand dollars, a considerable sum for a rural family. Describing teenage sisters at work in the oasis town of Khvor, Fen Montaigne wrote in *National Geographic*, "Sitting erect behind the vertical frame, Tahereh—who has been weaving since she was 11—defly threaded wool through the string guides and fired off instructions to her sisters.

HISTORY OF PERSIAN RUGS

Marika Sardar of New York University wrote: "In Iran, the carpet and textile industries formed part of Shah Abbas' (r. 1587–1629) program for restructuring the economy and attracting European merchants to the country. He transferred silk merchants and weavers to the new capital of Isfahan and signed trade treaties with Spain, England, and France. Of the scores of carpets exported abroad at this time, the "Polonaise" type was the most popular; over 300 of them are in foreign collections, and many bear the coat of arms of the family that commissioned them. Vase and garden carpets were among the other common types. In each of these, vegetal motifs replace the figural ones of the previous century.

According to Doris Leslie Blau: "The Golden Age of Persian carpet weaving occurred during the Safavid dynasty, when Shah Tahmasp (1524-1587) began establishing court factories for carpet production. Prior to this time, the production of rugs in the region was primarily a village craft, defined by use of simple rectilinear patterns. Following the Afghan invasion in 1722, there was a significant decline in Persian carpet production until the late nineteenth century when European demand for Persian rugs contributed to a major revival in the art form. Persian carpet designs can be divided into two main categories - city (formal) rugs, which were made in workshops, are known for their finely-woven and often intricate designs, and village rugs (informal), which are widely varied in their unique blends of city and nomadic motifs and techniques. The most important formal rugs come from Tabriz, Kashan, Kirman, Doroksh, Khorassan, Meshad, Tehran, and Sarouk and the most well-known villages included Malayer, Sarab, Bakhtiar, Bakshaish, Sultanabad, Bibikabad, Senneh, Fereghan, Heriz, Hamadan and Shiraz.

Traditional antique Persian carpets have remained essentially unchanged for centuries with the earliest classical oriental carpets created for the 16th century Safavid Court. Appropriating design principles from Persian book bindings and miniatures, the existing

decorative repertoire consists of central field patterns with endless or centralized repeats using cartouches or floral ornamentation. Famous carpet-making areas include Mashhad, Tabriz, Arak, Isfahan, Kashan and Kermon. The Chelsea Carpet is a famous 16th-century Persian carpet now at the Victoria and Albert Museum in London. It features intricate motifs of lions on the hunt.

DIFFERENT KINDS OF PERSIAN RUGS

Famous carpet-making areas include Mashhad, Tabriz, Arak, Isfahan, Kashan and Kirman. Well-known varieties of Persian rugs — some from the aforementioned towns — include the Khorassan, Meshed, Herat, Shiraz, Kerman, Tabriz, Senna, Sarouk, Heraz, Hamadan, Sultanabad and Ispahan. Among some other rug-making towns and regions are Bakhtiar, Bidjar, Bakshaish & Heriz, Fereghan, Bibikabad, Tehran, Qum, Joshegan, Malayer, Sarab, City carpets from Turkey and Iran are known for their formal, dense curved floral patterns. They traditionally have had a higher knot count.

According to Doris Leslie Blau: The designs of these antique Persian Kashan rugs and carpets successfully combine the ubiquitous central medallion with pendant systems, enhanced by corner spandrels and repeating floral compositions. Based upon an underlying grid system, antique Persian carpets are composed of spiral arabesques ornamented with floral and foliate motifs. Western Persian centers such as Malayer and Senneh developed a reputation for complicated repeats of floral boteh while the finest traditional antique rugs of the nineteenth century were woven in the sophisticated city workshops of Kashan, Malayer and Senneh. Kashan became the center of the Persian silk industry its artisans renowned for the silky quality of the wool rugs produced by them. The finest of antique Kashan rugs and carpets are known as Mohtashem, named for the most famous weaver from that city. The marvellous symmetry of such intricate rugs can only be fashioned by experienced artisans carefully following sophisticated cartoons."

Joshegan rugs are famous for their tapestries. "They range in size most are four by six feet, but some exist in larger dimensions. Some of the largest Persian rugs are Joshegan rugs. The colors used in the weaving are generally natural dyes, and they blend beautifully together. The designs and patterns are generally quite intricate, which is also typical for Persian rugs. Another traditional Persian feature is the lack of empty color in the rug itself. Intricate design covers each Joshegan rug. The weaving technique used in these rugs is also Persian, which uses hand-made asymmetrical knots. The qualities of Joshegan rugs vary depending on the materials, age, and knot per square inch of the individual carpet."

TABRIZ RUGS

According to Doris Leslie Blau: "Tabriz, the capital of the northwestern Iranian province of Azerbaijan, has for centuries

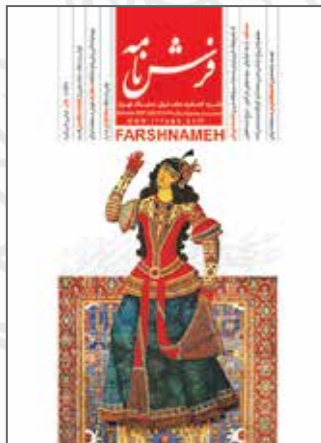

Facts and Details about **PERSIAN CARPETS**

Persian rugs are known for their richness and beauty. The characteristics and quality of rugs differ frequently particularly when created in different areas. Persian carpets usually have floral patterns while Turkish carpets are usually coarser and have jagged geometric designs and brighter and wilder colors. Quality Persian carpets use fine highland knotting and feature compact knotting. Some have 500 knots per square inch. Carpet designs vary from region to region and often village to village. Many have floral designs with roaming tendrils and come in wide variety of colors. Other time-honored Persian motifs include bold medallions, spandrels, repeating arabesques, dramatic borders often utilizing

repeated Herati patterns of flowers centered within diamonds, with four curled leaves that resemble fish issuing from each diamond.

According to Doris Leslie Blau In Persia, each region, and sub-region, has its own unique design iconography that has been handed down from one generation to the next ensuring that each is distinct and special despite a basic commonality of construction. The type of material used, the method of tying knots and the density of knots per inch, combined with specific design schemes all give a unique cultural fingerprint to each carpet or rug. These distinctions make the search for an antique Persian rug an exciting romp through Persian culture and history. Antique Persian carpets

FARSHNAMEH MAGAZINE (NO. 27 Summer 2017)
Journal of Tehran Handmade Carpets Retailers Association

Editor-in-chief:

Gholam Hossein Neishaburi

Editorial director: Behrouz Farmani

Managing Editor: Fatemeh Armande

Handmade Carpets Traders Union of Tehran:

Union manager: Mojtaba Araghchi

Vice Union: Gholam Hossein Neishaburi

Vice Union: Mohammad Dezfoli

Treasurer: Mohammad Reza Azadkhani

Inspectors: Mehdi Javaherian, Mohammad Hasan Esmaeili

Secretary: Ghanbar Seif Mohammadi

Editorial board: Sanaz A. ali, Mehrdad Moazzami

And with thanks to: Shahram Farmani, Afshin Lavasani, Morteza Miri, Hamed Chamanrokh, Naser Neishabouri, Hossein Sadeghzadeh

Public Relations Manager: Vahid Abdulahi

Internal Director: Fatemeh Pourakbari

Marketing Department: Katayoun Shahamatdoust, Nayab Froumand

Layout editor: Mohammad Ghanaee, Fatemeh Ghanaee

Photographer: Atefeh Khodabakhsh, Franak Hashemi, Hamid Abbasi

Art director & Head Atelier: Mehrdad Notash

IT Director: Amir Pourhadi

Graphist: Aida Bukani Nezhad, Fatemeh Ebrahimi

Print and Design: Dayereh Tasvir Advertising Company

Collector: Ahmad Hosseinpour

In partnership with:

www.irrugs.com

Phone: +989126361715

Index

Facts and Details about PERSIAN CARPETS 67

BAYATNOMAD

ESFAHAN
OLD TEHRAN DESIGN
HANDSPOON
WOOL
NATURALDYED
3/50X2/50

BAYATNOMAD
PRODUCTION

Fax +982188964564
Tel +982188965159, +982188964565
Avenue Tehran-Iran
No.4, 2nd Ally., Kaj Street, Fatemi
www.bayatnomad.org
Instagram @maryambayatdesigns
info.bayatnomad@gmail.com
info@bayatnomad.org

فرش آریا

عرضه کننده نفیس ترین فرش های ابریشم قم

Aria Carpet

مسعود سپهرزاد

Masood Sepehrzad

ariacarpet@yahoo.com

تهران، خیابان پانزده خرداد، انتهای بازار کفاشها، جنب سرای امیر، پلاک ۵۵ و ۶۲

تلفن: ۵۵۶۲۹۴۰۷ - فاکس: ۵۵۶۱۹۳۲۵ - همراه: ۰۹۱۲۱۱۷۳۹۵۰

No.55 - 62, next to saray Amir, end of the Kafashha Bazar, Panzdah khordad Ave, Tehran, Iran

Tel: +98 21 55629407 - Fax: +98 21 55619325 - Mob: +98 912 1173950

تولید و صادرات

EXPORT-MANUFACTURE

شرکت نصر پین ترنج مهری

ZARRIN TORANJ MAHROO CO.

مدیرعامل: مجتبی مستوفی تشار

شعبه دبی: دبئی، خیابان المکتوم	شعبه تهران: کوی نصر
چهارراه اتصالات، برج الريم، طبقه همکف	خیابان ۴۰، پلاک ۷۸، واحد ۱۸
شماره G1	همراه : ۰۰ ۱۵۱۳۸ ۹۱۲ ۹۸+
شماره ۵۰ ۲۵ ۸۸ ۷۰۸	فکس : ۰۹ ۲۱ ۸۸ ۲۴ ۱۵ ۴۲ ۹۸+
شماره ۴۶۸۰	تلفن : ۰۹ ۲۱ ۸۶ ۰۱ ۵۹ ۰۹ ۹۸+
شماره ۳۷۱۳۶۱۳۵۱۴	کد پستی : ۱۴۴۸۹۳۳۶۶۳
شماره ۳۷۱۳۶۱۳۵۱۴	شماره ۳۷۱۳۶۱۳۵۱۴

www.neginztm.com ■ Email: mnctr@gmail.com

Carpet cleaning & Furniture cleaning
Establishment 1345

Sharbat Oghli

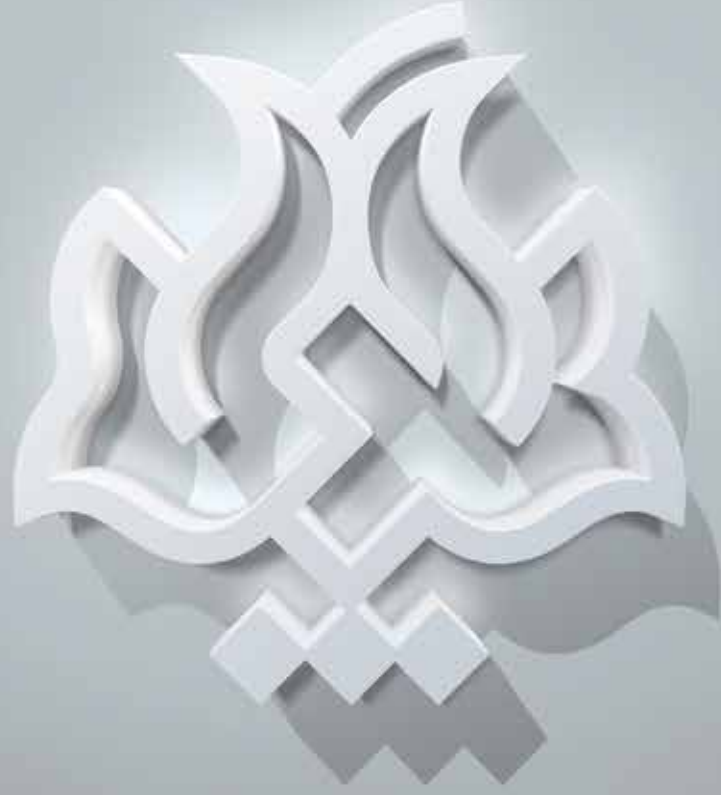
55825533-55825522
55852572-55824444
Fax:55846823

انتهای اتوبان نواب جنوب. ورودی شهید
چراغی. خیابان شهید غلامرضایی (زمزم)
جنب پمپ بنزین. کوچه باغ. پلاک ۵

قالی شویی شربت اوغلی شعبه دیگری ندارد

sharbatoghli@yahoo.com

Soheyl Bigdeli

CARPET PRODUCER

Soheyl Bigdeli 09121216789 soheilbigdeli

شهر جوانان

نفیس ترین تابلو فرش دستباف تبریز

No 123, Abas abad Bazaar, Tehran تهران، بازار عباس آباد پلاک ۱۲۳

Tel: +98 21 55 63 44 20 تلفن: ۰۵۵ ۶۳ ۴۴ ۲۰ (ویژه)

Mobile: +98 912 1110378 همراه: ۰۹۱۲۱۱۱۰۳۷۸

- Design
- Construction
- Renovation
- Exterior and Interior design
- Landscape design

Tachra Design

دفتر معماری تچرا

طراحی ، نظارت ، اجرا
نوسازی ، بازسازی و طراحی داخله

 Tel / Fax : +98 21 22032070
+98 21 22032080

 Address : Unit 504, No 4, East Atefi Alley,
Africa Blvd, Tehran, Iran

 www.instagram.com/tachra_design

 info@tachradesign.com

 www.tachradesign.com

در امتداد نگاهه متفاوت...

Dayere
Tasvir
ADVERTISING
Co. www.dayerehtasvir.com
info@dayerehtasvir.com
Tel : +98 21 88 39 20 98

کانون
تبلیغاتی
دایره
تصویر
TOWARD
NEW
IDEA

عقدا

www.eghtesadgardan.ir

Equivalent to the World

Widespread interbank exchange network in the world

www.parsian-bank.ir

Customer contact center : 81151000

Parsian Bank